

KALLELSE

Kommunstyrelsens arbetsutskott kallas till sammanträde

Dag Tisdagen den 13 oktober 2015
 Tid Kl. 09.30

Plats Nacka stadshus, sammanträdesrummet Jelgava
 Ordförande Mats Gerdau
 Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut	
	Ekonomi och verksamhet	
4.	Tertiabokslut 2 2015 för Nacka kommun KSKF 2015/64-042	
5.	Nya övergripande mål <i>Informationsärende</i> KFKS 2015/173-040	
6.	Investeringsbeslut och- sammanställning tertial 2 år 2015 kommunen totalt KFKS 2014/ 240-041	
7.	Mål och budget 2016-2018 inklusive taxor KFKS 2015/173-040	
8.	Utredning om bolag för VA-verksamheten KFKS 2015/586-001 <i>Bordlagt KSAU 15 september 2015</i>	
	Kommunstyrelsens övriga ansvarsområden	
9.	Separering av ansvar för vägbelysning KFKS 2015/646-317, NTN 2015/274-317	
10.	Ändring i bestämmelser om bidrag till vägföreningar KFKS 2015/656-310, NTN 2015/290-318	

Nr	Ärende	Noteringar
11.	Redovisning från miljömålskommittén om kommunens miljöarbete KFKS 2015/610-439	
12.	Utbildningsgaranti i gymnasieskolan <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2015/603-631	
13.	Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor <i>Yttrande till Södertörns brandförsvarsförbund</i> KFKS 2015/450-015	
14.	Upphandling och villkor enligt kollektivavtal, SOU 2015:78 <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2015/638-109	
	Motioner	
15.	Ökat kollektivtrafikåkande <i>Motion den 15 juni 2015 av Lisskulla Zayane (MP)</i> KFKS 2015/444-409, NTN 2015/776-519	
16.	Förebygga näthat bland unga <i>Remiss av motion den 21 september 2015 av Johan Kjellman, Mikael Carlsson, Shabir Malak och Bosse Ståldal (NL)</i> KFKS 2015/609-629	
17.	Främja ungdomars spelintressen och föreningsengagemang <i>Remiss av motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)</i> KFKS 2015/612-800	
18.	Boenden för nyanlända flyktingar <i>Remiss av Motion den 21 september 2015 av K Farmanbar, med flera (S)</i> KFKS 2015/611-260	
19.	Övriga frågor	

Kommunstyrelsen

Tertiabokslut 2 2015 för Nacka kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa tertialbokslut 2 för perioden januari-augusti 2015 samt prognos för helåret 2015.

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för kommunen för perioden januari-augusti 2015 var 60 miljoner kronor, vilket var 4 miljoner kronor bättre än budget. Prognos för helåret är ett resultat på 71 miljoner kronor, vilket är i linje med budget och en förbättring sedan tertialbokslut 1. Förbättringen beror främst på att den sammantagna prognos för nämnder och verksamheter har förbättrats. Det prognostiserade underskottet för socialnämnden har ökat till 16 miljoner, vilket beror på en fortsatt hög inströmning av komplexa ärenden inom individ- och familjeomsorgen och området funktionsnedsättning. Vidare prognostiseras nu äldrenämnden ett underskott på 11 miljoner kronor, som dels beror på en ökning av antalet hemtjänsttimmar, dels på kostnader förknippade med det nya digitala verksamhetsstödet. Det som också påverkar årsprognosens negativt är att summan av skatter och bidrag är lägre än budget och att pensionskostnaderna är högre. En sista utbetalning av premier från AFA försäkring AB (22 miljoner kronor) samt lägre kostnader för finansförvaltningen påverkar prognostisrat resultat för året positivt.

Kommunens skuldsättning har minskat med 100 miljoner kronor sedan årets början och uppgick vid slutet av perioden till 700 miljoner kronor.

Verksamhetsresultaten är bra på en övergripande nivå. Utbildningsnämnden beskriver en samlad bild med såväl förbättringar (inom förskola) som försämringar (främst inom gymnasieskola). Ökningen av antalet personer i behov av stöd inom individ- och familjeomsorgen och inom området funktionsnedsättning fortsätter att öka och likaså komplexiteten i människors behov. Flera nämnder tar upp såväl allmän bostadsbrist som brist på specialbostäder som något som försvårar och fördyrar verksamheten.

Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare under perioden januari-juli var 5,3 procent, en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med samma period förra året.

Ärendet

I detta ärende beskrivs läget för kommunen när det gäller ekonomi och verksamhet vid tertialbokslut 2 2015. Det innehåller dels en samlad bedömning av resultatet, dels fördjupningar i avsnittet Ekonomisk analys och nämndernas analys. Nämndernas analys är sammanfattningar av nämndernas tertialbokslut. På grund av den rådande flyktingsituationen i Europa och i Sverige så ges arbets- och företagsnämndens beskrivningar av Nacka kommuns flyktingmottagning och utmaningar lite mer utrymme i detta ärende än övriga nämnders tertialbokslut. Ärendet inleds med ett kort omvärldsanalys.

Omvärld

Flyktingsituationen i världen är akut och många människor söker skydd i Europa och Sverige. Idag väntar cirka 9 300 personer som fått permanent uppehållstillstånd på Migrationsverkets anläggningsboende där de bor under handläggningstiden, i väntan på att bli kommunmottagna. Det innebär att alla kommuner behöver ta ett större ansvar att erbjuda boende till nyanlända som fått uppehållstillstånd. Denna utveckling har naturligtvis påverkat och kommer att fortsätta att påverka Nacka. Hittills i år har Nacka mottagit 41 nyanlända flyktingar, anvisade enligt avtal med länsstyrelsen och 132 ensamkommande flyktingbarn har kommit till kommunen. Liksom i många andra kommuner är brist på boende och familjehem i Nacka något som försvårar en snabb etablering och integration.

När det gäller det ekonomiska läget i världen, Europa och Sverige har inget inträffat som gör att prognoserna för ekonomin 2015 förändras i någon större omfattning. Antalet arbetade timmar är dock något lägre än förväntat under 2015 och den förväntade uppgången i BNP har inte varit så stor som man tidigare prognostiserat under året. Nedan visas SKL:s senaste prognos för 2015 (i parantes prognos från i våras) och 2016.

	Förändring, procent		
	2014	2015	2016
BNP	2,3	3,1 (3,4)	3,7
Skatteunderlag	3,2	4,8 (5,0)	5,6
Realt skatteunderlag	1,4	1,9 (1,3)	2,5

Befolkningsutveckling

Folkmängden i Nacka kommun ökade med drygt 1 100 personer under perioden januari – augusti. Folkmängden på Kvarnholmen passerade 1 000 personer och ytterligare områden där folkmängden vuxit mycket är Kummelnäs och andra förnyelseområden i Boo samt i Älta. Prognoserna för befolkningsutvecklingen för helåret är att folkmängden ökar från 96 200 personer till ca 98 000 personer. Det är en lägre tillväxt än vad som antogs i budgeten för 2015, vilket främst beror på att antalet färdigställda bostäder blir lägre än vad byggprognoserna indikerade. I byggprognoserna som låg till grund för befolkningsprognoserna till budgeten för 2015 räknade man med 900 färdigställda bostäder 2015, det ser nu dock ut att bli cirka 550.

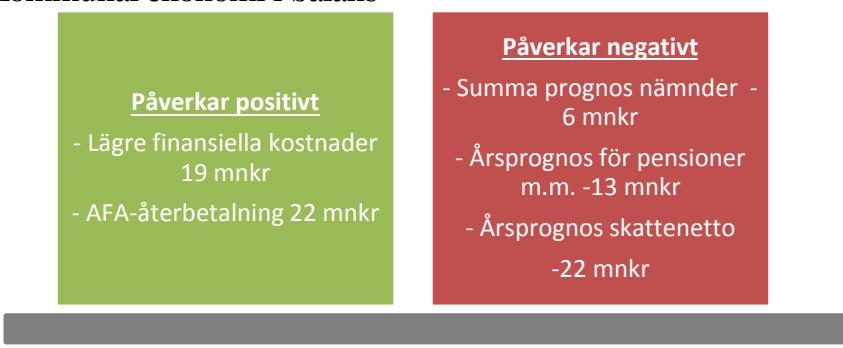
Samlad bedömning av läget

På en övergripande nivå så kvarstår bedömningen av läget för kommunens verksamheter och ekonomiska utfall sedan tertialbokslut 1, d.v.s. att läget är ”bra” för verksamhetsresultat och insatta resurser. Sammantaget görs bedömningen att kommunen har en god ekonomisk hushållning, vilken i Nacka kommun definieras som att de övergripande målen nås. Jämfört med 2014 har läget försämrats när det gäller målet att valfriheten ska vara stor eftersom det var en relativt stor andel av eleverna som valde grundskola som inte fick sitt förstahandsval när de skulle börja i årskurs 7.

Verksamhetsresultat	Läge	Insatta resurser	Läge
God communal service	██	Effektivt resursutnyttjande	██
Stor valfrihet	██	Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter	██
Starkt medborgarinflytande	██	Kommunal ekonomi i balans	██
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	██		
Trygg och säker kommun	██		

Det ekonomiska läget ser bättre ut vid detta bokslut än vid tertialbokslut 1, främst p.g.a. att det prognostisera underskottet för nämnder och verksamheter nu är betydligt lägre (6 mnkr jämfört med 41 miljoner kronor vid tertialbokslut 1). Årsprognos för årets resultat är 71 miljoner kronor, vilket är i linje med budget. De allra flesta nämnder och verksamheter har en ekonomi i balans med budget eller mindre avvikelse. När det gäller socialnämnden och äldrenämnden prognostiseras dock underskott, på 16 respektive 11 miljoner kronor. Bilden nedan visar vilka faktorer som bidrar positivt respektive negativt till årets resultat.

Kommunal ekonomi i balans

Även om den sammantagna bedömningen är att kommunen lever upp till målet om en god ekonomisk hushållning och att ekonomin är i balans så finns områden med förbättringspotential. För att ekonomin ska kunna vara i långsiktig balans behöver resultatlivnivån bli högre än vad den är i dagsläget. Kommunen har som målsättning att nettokostnadsandelen ska vara 97,5 procent, vilket innebär att kommunens intäkter ska vara 2,5 procent större än kommunens kostnader. Med det resultat som prognostiseras blir

nettökostnadsandelen 98,5 procent. Storleken på nettökostnadsandelen är dock i linje med den nivå som fastställdes i budgeten för 2015. Då gjordes bedömningen att bl.a. utvecklingen av skatteintäkterna under 2015 skulle vara så svag att en budgeterad resultatnivå på 70 miljoner kronor var rimlig.

Verksamhetsresultat

Samtliga nämnder bedömer sina verksamhetsresultat som bra på en övergripande nivå. Här följer ett axplock från annat som nämnder och verksamheter rapporterar (läs mer i avsnittet Nämndernas analys).

- Kundundersökningar inom förskola och skola samt betygs- och provresultat visar på en positiv utveckling i förskolan, med en mycket hög andel nöjda föräldrar, men en mer blandad bild inom grundskolan. Andelen som klarade kravnivån i nationella proven i årskurs tre har ökat och likaså andelen i årskurs nio var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Däremot har resultaten för pojkar i årskurs 6 sjunkit. Meritvärdet har ökat i årskurs nio och var högst i Sverige vårterminen 2015, men skillnaden mellan pojkar och flickors meritvärdet har ökat. När det gäller gymnasieskolan så har måluppfyllelsen försämrats, då elevernas nöjdhet har sjunkit sedan föregående år.
- Välfärd skola, kommunens egen produktion av skola, rapporterar att meritvärdet stigit på alla 7-9-skolor under året.
- Andelen personer som beviljats jobbpeng och som kom i arbete eller studier under perioden var 41 procent, en minskning i jämförelse med den första delen av året då det var 58 procent. Det beror på att de som beviljats insatsen står relativt längre från arbetsmarknaden och har komplexa behov.
- Kommunen har under perioden tagit emot 41 nyanlända flyktingar, anvisade enligt avtal med Länsstyrelsen. Vidare har Nacka tagit emot 132 ensamkommande flyktingbarn, varav de flesta (81 barn) kommit efter 1 juni. Den största utmaningen när det gäller att kunna ta emot nyanlända är bostäder.
- Ökningen av ensamkommande flyktingbarn har lett till att det behövs fler gode män. Det har hittills gått att få fram gode män, men situationen är ansträngd och extra insatser kommer att göras under hösten för att rekrytera fler.
- 680 personer har insats enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och sammantaget 1 160 insatser. Det är en ökning med 50 personer och 100 insatser sedan årsskiftet.

- Det pågår 792 utredningar om barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, jämfört med 640 vid samma tillfälle föregående år. 275 barn hade en pågående öppenvårdsinsats 31 augusti 2015, jämfört med 204 barn föregående år.
- 17 personer med stora omsorgsbehov har hittills i år flyttat till Nacka till särskilt boende för äldre från andra kommuner. Nacka kommun har kostnadsansvar för dessa personer.
- Antal detaljplaner i linje med målen för 2015:
  - 8 detaljplaner för flerbostadshus är antagna januari-augusti – mål 9
  - 7 detaljplaner för bostäder på Västra Sicklaön är antagna – mål 8
  - 1 detaljplan för bostäder i övriga kommundelar är antagna – mål 3
  - 0 detaljplaner för förnyelseområden antagna – mål 1
- Handläggningstider för fastighetsbildningsärenden och planer är längre än målvärdena men för bygglov lägre än målvärdet på 6 veckor
- Nya Österviks återvinningscentral invigd i maj.
- Antalet matavfallskunder och mängden matavfall fortsätter att öka. 24 av 41 förskolor och 19 av 22 skolor anslutna till insamlingen.
- Kundundersökningar visar en fortsatt positiv trend när det gäller nöjdhet inom musik- och kulturskoleverksamheten bland barn och ungdomar 8-20 år. Totalt var 97 procent av eleverna nöjda. Det var ingen större skillnad mellan flickor och pojkar.
- Över 20 000 barn och unga i åldrarna 4-20 år nås av kommunens bidrag för ett aktivt fritidsliv. 45 procent är flickor och 55 procent pojkar. Målet är att könsfördelningen ska bli jämnare.

Kommunens medarbetare

Antalet månadsanställda i Nacka kommun i slutet av perioden är ungefär 4 260 personer, samma nivå som 2014. Medarbetarna i Nacka kommun är kompetenta, stolta och motiverade. Vi arbetar aktivt för jämställdhet och mångfald samt för att främja hållbarhet och hälsa.

Ökande sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för perioden januari-juli 2015 har ökat jämfört med samma period 2014, för såväl kvinnor som män. Det är samma utveckling som för hela riket.

Total sjukfrånvaro perioden januari-juli (procent)	Förändring 2014-2015		
	2015	2014	(%-enheter)
Summa kvinnor och män	5,3	4,8	0,5
Kvinnor	5,9	5,5	0,4
Män	3,4	2,6	0,8

Den långa sjukfrånvaron (sjukperioder överstigande 59 dagar) uppgår för perioden januari-juli 2015 till 36,6 procent av den totala sjukfrånvarotiden, vilket är en ökning med tre procentenheter sedan motsvarande period i fjol. Skillnaden mellan könen har minskat vad gäller den långa sjukfrånvarotidens andel av den totala sjukfrånvaron. Andel långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron för kvinnor uppgår till 37,6 procent, vilket är en ökning med 1,6 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Andel långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron för män uppgår till 31,3 procent, vilket är en ökning med 14,5 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol.

Den korta sjukfrånvaron (sjukperioder understigande 60 dagar) uppgår till 3,4 procent. Skillnaden mellan könen har minskat även vad gäller den korta sjukfrånvarotidens andel av den totala sjukfrånvaron.

Korttidssjukfrånvaro perioden januari-juli (procent)	Förändring 2014-2015		
	2015	2014	(%-enheter)
Summa kvinnor och män	3,4	3,2	0,2
Kvinnor	3,7	3,5	0,2
Män	2,4	2,0	0,4

Det som är känt hos Försäkringskassan och hos Nacka kommun som arbetsgivare är att stressrelaterad ohälsa ligger bakom en stor del av sjukfrånvaron och de ökade sjuktalen. Ökning av stressrelaterad ohälsa ökar även i riket. Nacka kommun genomför löpande arbetsmiljö-utbildningar i systematiskt arbetsmiljöarbete och i rehabilitering där målet är att minska den arbetsrelaterade ohälsan.

Andra åtgärder som genomförs för att minska sjukfrånvaron är kommunens satsning på ”Hälsolyftet” som intensifieras under hösten med fokus på

- att höja chefers och skyddsombuds kompetens för ett systematiskt arbetsmiljöarbete
- att utveckla en än mer effektiv rehabiliteringsprocess med proaktiv och aktiv arbetslivsinriktad rehabilitering samt
- att fortsätta satsningarna med hälsoutmaningar, där en viktig del är att medarbetarna ska inspirera varandra till en hälsosam livsstil.

Nya rehabiliteringsseminarier kommer att genomföras för att tydliggöra arbetsgivarens rehabiliteringssvar och försäkringskassans nya arbetsmodell för en effektiv sjukförsäkring. Arbetet med att sänka korttidssjukfrånvaron kommer att intensifieras genom att utveckla de

obligatoriska hälsosamtalen i samarbete med de fackliga organisationerna. Ett arbete initieras även för att utveckla samarbetet med företagshälsovården Feelgood tillsammans med kommuner i länet.

Ekonomisk analys

Utfall för perioden

Utfallet för perioden januari-augusti 2015 uppgår till 60 mnkr vilket är 4 mnkr bättre än budget för perioden som uppgår till 56 mnkr.

Resultaträkning

Mnkr	Januari-augusti 2015			Jan-aug 2014			År 2015		
	Not	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse	
Verksamhetens intäkter		708	639	69	656	1 083	938	145	
Verksamhetens kostnader		-3 602	-3 519	-83	-3 385	-5 469	-5 284	-185	
Avskrivningar		-149	-173	24	-164	-214	-256	42	
Verksamhetens nettokostnader		-3 043	-3 053	10	-2 893	-4 600	-4 603	3	
Skatteintäkter	1	3 129	3 127	1	2 980	4 695	4 691	4	
Generella statsbidrag och utjämning	2	-17	4	-20	38	-20	6	-25	
Finansiella intäkter	3	4	5	0	3	16	18	-2	
Finansiella kostnader	4	-13	-27	14	-32	-20	-40	20	
Årets resultat		60	56	4	96	71	71	0	

Utfallet för de flesta nämnder och verksamheter är bättre än budget, exempelvis avviker natur och trafiknämnden med +18 mnkr och välfärd skola med +16 mnkr samt utbildningsnämnden med + 9 mnkr. Några nämnder och verksamheter avviker dock negativt för perioden, exempelvis socialnämnden som avviker med -5 mnkr och äldrenämnden som för perioden avviker med -3 mnkr samt lokal enheten som avviker med -6 mnkr.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter avviker positivt för perioden med 69 miljoner, vilket är 11 procent bättre än budget. I jämförelse med samma period förra året är intäkterna 48 mnkr högre. Det som avviker positivt jämfört med budget är bland annat statsbidragsersättningar från Skolverket till förstelärartjänster samt från Migrationsverket för flyktingmottagande. Andra intäkter som avviker positivt mot budget är brukaravgifter för VA och avfall.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 83 miljoner eller två procent jämfört med budget och med 6 procent jämfört med samma period förra året. Kostnadsökningar finns inom socialnämndens och äldrenämndens områden, exempelvis har kostnader för hemtjänst ökat samt kostnader för insatser till barn och unga, det finns en ökning av antalet ärenden och då ökar även antalet insatser. Kostnader för flyktingmottagandet har också ökat.

Den största kostnadsposten i kommunen är lönekostnaden som uppgår till 1133 miljoner kronor vilket är 13 miljoner mer än budget. Lönekostnader har ökat med 61 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år vilket är en ökning med drygt fem procent.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning visar för perioden januari till augusti ett underskott jämfört med budget med 19 miljoner kronor. I detta resultat ligger en beräknad negativ slutavräkning för 2014 på ca 4 miljoner kronor. Årsprognosens visar på ett underskott om totalt -21 miljoner kronor. Skatteintäkterna ökar med 4 miljoner kronor medan generella statsbidrag och utjämning m.m. förväntas minska med 25 miljoner kronor.

Skatteintäktsökningen på 4 miljoner kronor består dels av en ökning med 8 miljoner kronor med anledning av fler invånare än beräknat 1 november 2014 och av att de inkomster som skatten beräknas på är något högre än vad som beräknades i budget, dels av en minskning med 4 miljoner kronor för en beräknad negativ skatteavräkning för inkomståret 2014.

I underskottet från generella statsbidrag och utjämning m.m. (-25 miljoner kronor) finns ett statsbidrag om +7 miljoner kronor i och med att nedsättningen av sociala avgifter för unga slopades (beslut i juni i riksdagen). Statsbidraget avser perioden augusti-december och är en kompensation för ökade arbetsavgifter för anställda i åldern 18-26. Resterande avvikelse för året på -32 miljoner kronor beror till största del på ökad inkomstutjämningsavgift och regleringsavgift. När våra skatteintäkter ökar så ökar också inkomstutjämningen. Fler invånare tillsammans med att bidraget per invånare är något högre än budgeterat, ger ett underskott för inkomstutjämningen på -17 miljoner kronor. Regleringsavgiften avviker med drygt -12 miljoner kronor jämfört med budget, vilket till största del beror på att statsbidragen sänktes för höjt grundavdrag för pensionärer.

Finansiella kostnader och intäkter

Utfallet för de finansiella kostnaderna uppgår till -13 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor bättre än budget. Räntekostnaderna på pensionsskulden är 4 miljoner kronor lägre än budget och räntekostnader på kommunens lån är 10 miljoner kronor lägre än budget. De certifikatslån som löpt ut under året har lånats om till minusräntor vilket betyder att kommunen har fått betalt för att låna. Några andra nya lån har inte upptagits under perioden eftersom investeringsnivåerna varit låga. Däremot har 100 miljoner kronor amorterats i början av 2015. Låneskulden uppgår nu till 700 miljoner kronor. Årsprognosens för de finansiella kostnaderna uppgår till 20 miljoner kronor vilket är 20 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Utfallet för de finansiella intäkterna uppgår till drygt 4 miljoner kronor vilket är ungefär i nivå med budget. Avvikelsen beror på lägre ränteintäkter på placerade medel. Räntenivåerna är väldigt låga, en bit lägre än vad som beräknades i budget. De finansiella placeringarna

uppgår per sista augusti till 300 miljoner kronor vilket är en minskning med 350 miljoner jämfört med årets början.

Samlad årsprognos för kommunen

Den samlade årsprognosen för kommunen uppgår till 71 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. De allra flesta nämnder och verksamheter har en ekonomi i balans med budget eller mindre avvikeler. I årsprognosen ingår en återbetalning av 2004 års premier från Afa försäkring AB på 22 miljoner kronor, vilket inte fanns med i budget. Utbetalningen planeras att ske i slutet av året.

Utfall och helårsprognos per nämnd

Mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos avvikelse för helåret
	2015-08	2015-08		
Kommunstyrelsen totalt	-70	-73	3	8
Stadsledning och stödenheter	-64	-60	-4	-2
Lokalenheten (KS)	18	24	-6	-5
Fastighetsutveckling (KS)	1	5	-4	5
M&H enheter	1	0	1	2
Välfärd skola (KS)	14	-3	17	0
Välfärd samhällsservice (KS)	2	-1	2	-2
Arbets- och företagsnämnden	-111	-112	1	2
Fritidsnämnden	-95	-96	1	0
Kulturnämnden	-86	-87	1	0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-20	-20	1	0
Natur- och trafiknämnden	-114	-133	18	8
Socialnämnden	-442	-438	-5	-16
Södertörnsbrandförsvar	-25	-24	-1	0
Utbildningsnämnden	-1 649	-1 659	9	3
Äldrenämnden	-444	-442	-3	-11
Överförmyndarnämnden	-5	-5	0	0
Finansförvaltningen	3 121	3 144	-23	5
Summa Nacka kommun	60	56	4	0

Som framgår av tabellen prognostiseras de flesta nämnder och verksamheter resultatet i linje med eller bättre än budget. Det samlade resultatet för nämnder och verksamheter avviker med 6 miljoner kronor mot budget. Socialnämnden och äldrenämnden har prognostisrade underskott, på 16 respektive 11 miljoner kronor. Inom socialnämndens områden ökar antalet utredningar inom barn och unga och därmed också en ökning av antalet insatser. En annan förklaring till den negativa prognosen på 16 miljoner är ökade kostnader i form av ökad bemanning vid införandet av ett nytt verksamhetssystem. De extra kostnaderna för verksamhetssystemet delas med äldrenämnden. Äldrenämndens årsprognos innehåller även ökade kostnader inom hemtjänsten då antalet hemtjänsttimmar har ökat.

Kommunens bolag

Nedan visas delårsresultat och årsprognos för kommunens bolag. De helägda kommunala bolagen går i princip i nivå med budget. Nacka Energi har en förbättrad årsprognos, vilket beror på både högre intäkter och lägre kostnader. Hyresintäkterna i Nysätra Fastighets AB är nästan 400 tkr högre än budget, vilket beror på effektivare utnyttjande av lokalerna. En redogörelse för definition och avgränsning av koncernen finns längre bak i dokumentet.

Kommunens bolag (mnkr)			
	Delårs- resultat	Års- budget	Års- prognos
Nacka stadshus AB	-3	0	0
Nacka energi AB	25	26	31
Nysätra fastighets AB	1	1,14	1

Investeringsverksamheten

Utfallet för nettoinvesteringarna uppgår till 182 miljoner kronor efter åtta månader, vilket är 30 procent av den nu reviderade årsprognosen. Utgifterna för investeringar i tertial 2 slutar med 404 mnkr och inkomsterna med 222 mnkr vilket ger nettoinvesteringar på 182 miljoner. Det låga investeringsnettot beror på att inkomsterna i år är högre än beräknat inom exploateringssenheten. Enheten har förbättrat sina faktureringsrutiner så att gatukostnadsersättningarna inte har så stora eftersläpningar som varit fallet tidigare år. Exploateringsverksamheten, fastighetsområdet och natur- och trafiknämnden tillsammans står för 162 miljoner kronor (89 procent) av utfallet. Motsvarande period föregående år uppgick nettoinvesteringarna totalt till 308 miljoner kronor.

Stora investeringar under 2015

De största investeringar som finns inom fastighetsprocessen avser om- tillbyggnad av skolor och förskolor, exempelvis:

- Lotsens förskola, Galärvägen, 24 miljoner kronor
- Långsjöns förskola, återuppbyggnad, 23 miljoner kronor
- Stavsborgskolans ombyggnad, ventilation, 7 mnkr
- Myrsjöskolans ombyggnad i kök och matsal, 4 miljoner kronor.

För Björknäs och Myrsjös idrottsplats finns utgifter med 5 miljoner kronor respektive 6 miljoner kronor.

Natur- och trafiknämnden har haft stora utgifter för exempelvis:

- Kvarnholmsvägen, 16 miljoner kronor,
- konstruktionsbyggnader för broar med 12 miljoner kronor
- reinvesteringar för vägnät på 9 miljoner kronor. Inom Avfallsverket kan nämnas
- tillbyggnad återvinningscentral om 14 miljoner kronor (inom Avfallsverket)
- investeringar i vägledningar inom vatten- och avloppsverket med 8 miljoner kronor

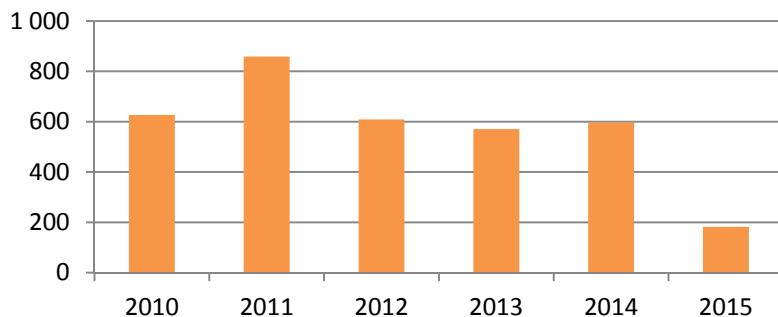

Inom exploateringsenheten kan nämnas Kvarnholmsförbindelsen och Älgö med utgifter på 49 miljoner kronor respektive 25 miljoner kronor. Dessa två investeringar har dessutom inbringat stora inkomster för Älgö med 81 miljoner kronor. Ytterligare stora utgifter finns för påfartsramp vid Björknäs på -17 miljoner kronor samt överdäckning 222 och bussterminal med utgifter på -8 miljoner kronor.

Preliminär årsprognos 2015

Den preliminära årsprognosen för nettoinvesteringarna är 616 miljoner kronor, vilket är 115 mnkr lägre än årsprognosen vid tertial 1. Den lägre prognosens beror på att flera av de pågående projekten har senarelagts till kommande år. Prognoserna fördelar sig på exploateringsverksamhet med 116 miljoner kronor, fastighetsområdet med 260 mnkr, natur- och trafiknämnden med 189 miljoner kronor och övriga verksamheter med 51 miljoner kronor. Den reviderade årsprognosens för nettoinvesteringar ligger nästan i samma nivå som utfallet år 2014 då investeringarna slutade med 597 miljoner kronor.

Utfall för nettoinvesteringar 2010-2014 (utfall januari-augusti 2015)

Finansiella nyckeltal

Soliditeten per sista augusti uppgår till 40 procent vilket är en förbättring med två procent sedan årsskiftet. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen uppgår till 16 procent vilket också är en ökning med två procent sedan årsskiftet. Anledningen till ökningen beror på att resultatet är positivt och att skuldsättningen minskat. Målet om att soliditeten ska öka är därför uppfyllt.

Prognosens för nettokostnadsandelen uppgår till 98,5 procent vilket är sämre än målet på 97,5 procent. Trots att årsprognosens för resultatet uppgår till den budgeterade nivån så uppnås inte målet. I den prognosticerade resultatnivån ingår dessutom den kommande återbetalningen från Afa försäkring AB för tidigare års inbetalda premier. Resultatnivån behöver komma upp i nivåer på lägst 120 miljoner för att målet på en nettokostnadsandel om 97,5 procent ska uppnås.

Skuldrappart

Låneskulden uppgår till 700 miljoner kronor vilket är 100 miljoner kronor lägre än vid årsskiftet. Eftersom kommunen i slutet av 2014 kraftigt minskat sin lånevolym innebär det att snitträntan stiger till följd av att hela volymen täcks av ränteswappar med högre

räntenivå trots att upplåning (certifikat och obligationer) sker till väsentligt lägre räntenivå. Till följd av den låga lånenvolymen hamnar kommunen något utanför policyramarna (se tabell nedan) för genomsnittlig räntebindningstid då ränteswapparna har en längre löptid.

Skuldportföljen ska eftersträva en förfallostruktur där maximalt 50% av kapitalet förfaller inom 1 år, vilken för närvarande uppgår till 57%. Eftersom nyupplåning kommer att ske de närmsta åren kommer låneporföljen återigen att hamna inom policyramarna efterhand som ny finansiering upphandlas.

Nedanstående sammanställning visar nuvarande externa skuldsättning exklusive utnyttjandet av checkkrediten hos Nordea.

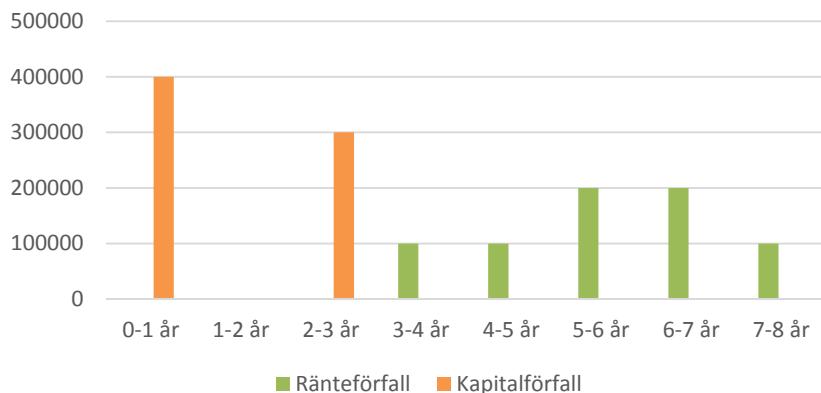
	Policy	31/8	30/4	31/12	31/8
		2015	2015	2014	2014
Nettoskuld (tkr)		700 000	900 000	800 000	1 800 000
Derivatvolym (% av skuld)		100%	78%	88%	39%
Ränta		2,27%	1,73%	1,92%	1,90%
Räntebindningstid (år)	1-5 år	5,46	4,46	5,31	2,81
Räntebindning (<1 år)	50%		22%	13%	53%
Kapitalbindningstid (år)		0,99	0,85	1,12	1,1
Kapitalbindning (<1 år)	50%	57%	67%	63%	64%
Antal lån		5	7	5	9
Största långivare		Handelsb	Handelsb	Handelsb	Handelsb
Största långivare (andel)	50%	57%	50%	63%	
Största derivatmotpart		Nordea	Nordea	Nordea	Nordea
Största derivatmotpart (andel)		57%	57%	57%	57%

Att Nacka kommun kan låna billigt på kapitalmarknaden är viktigt för framtiden då kommunen förväntas behöva öka sin skuldsättning igen. Genom att fortfarande vara aktiv och närvarande i marknaden säkerställer Nacka att investerarna fortsätter att ha intresse av att finansiera kommunens verksamhet till bästa villkor.

Genom att hålla en noggrann bevakning av likviditeten kan kommunen se till att delar av lånbehovet kan täckas av de medel som idag är placerade i deposit, och resterande överskottslikviditet kan fortsätta att placeras. Att placera i dagens negativa räntemarknad är en utmaning att nå en avkastning som överstiger noll.

Förfalloprofil (tkr)

I ovanstående graf framgår fördelningen av ränte- och kapitalbindning, d.v.s. när nästa ränteomsättning respektive kapitalförfall sker. Kapitalbindningen är relativt kort vilket beror på att 400 miljoner av låneskulden består av certifikat som har en löptid på mindre än 3 månader, resterande är den emitterade obligationen på 300 miljoner som har knappt 3 år i resterande löptid. Räntebindningen har skapats med hjälp av ränteswappar, totalt 700 miljoner, som innebär att en fast ränta betalas med löptider upp till 2021.

Emissioner av certifikat har sänkt finansieringskostnaderna väsentligt för kommunen och vi ser fortsatt stort intresse hos investerarna. I traditionella banklån så har bankerna i flera fall inte tagit hänsyn till att stibor har negativ ränta, de har istället satt stibor till 0 procent så att kunden aldrig betalar mindre än bankernas kreditmarginal. I kapitalmarknaden däremot, där certifikatslånen tas upp har Nacka kommun på senare tid lånat till negativ ränta, d v s fått betalt för att låna. Detta är emellertid på väg att ändras, vilket innebär att framtida emissioner inte längre kan ha en negativ ränta utan lägst 0 procent.

Motpartsfordelning

Kommunen har arbetat aktivt med alla banker för att säkerställa en god spridning av krediterna. I nuläget kvarstår enbart kapitalmarknadsfinansiering fördelat på följande motparter. Inga ränteswappar har stängts.

Motpartstabell (tnkr)	Lån		Derivat		Derivat	
	Lån nominellt	relativt	Antal	nominellt	relativt	Antal
Danske bank	300 000	43%	3			
Handelsbanken	400 000	57%	2	100 000	14%	1
Nordea				400 000	57%	4
SEB				100 000	14%	1
Swedbank				100 000	14%	1
Summa	700 000	100%	5	700 000	100%	7

Placeringar

De finansiella placeringarna (deposit) uppgår per sista augusti till 300 miljoner kronor vilket är en minskning med 350 miljoner jämfört med årets början. Placeringarna är fördelade på

100 miljoner kronor vardera och faller ut i september, oktober och december 2015. Placeringar har ett ränteläge i nuläget mellan 0,05-0,12 procent. Samtliga placeringar ligger för närvarande hos Swedbank.

Väsentliga händelser

Inga väsentliga händelser efter balansdagens slut har inträffat som påverkar resultatet av denna delårsrapport.

Samlad bedömning av det ekonomiska läget

Det är positivt att det ekonomiska läget förbättrats sedan tertial 1 och att prognoserna för helåret nu är en ekonomi i balans. De allra flesta nämnder lämnar årsprognoserna som ligger i linje med budget eller på mindre avvikelse, vilket är positivt. Den ökande inströmningen av ärenden inom individ- och familjeomsorgen och området funktionsnedsättning och svårigheterna att få en ekonomi i balans inom dessa områden är dock fortsatt oroande. Ett antal åtgärdsplaner är framtagna viket går att läsa om i avsnittet om socialnämnden.

I slutet av 2014 förstärktes kommunens ekonomi i och med försäljningen av fastigheter till Rikshem Tunaskolor AB och låneskulden kunde minskas kraftigt. Det är positivt att låneskulden under 2015 fortsätter att ligga på en låg nivå, 700 miljoner kronor, vilket till och med är lägre än vid ingången av året. Detta skapar goda förutsättningar i ett läge när stora investeringar ligger framför oss.

Det som drar ner den samlade bilden av kommunens ekonomi är att resultatet fortfarande är för lågt för att kunna anses vara en långsiktigt hållbar resultatenivå. Resultatet behöver komma upp till kring 125 miljoner kronor för att nå kommunens mål att nettokostnadsandelen ska vara lägre än 97,5 procent. För detta krävs fortsatta prioriteringar och effektiviseringar.

Framåtblick

Nacka kommun står inför en period med en mycket stark tillväxt, vilket kommer att ha effekter på den kommunala ekonomin. Under 2015 har en ekonomisk långtidsmodell tagits fram som syftar till att ge en ökad förståelse för vilka ekonomiska konsekvenser olika beslut kan få. Därmed har förutsättningar skapats för en ökad långsiktighet i de ekonomiska besluten.

Slutsatser utifrån de scenarier som beskrivits i långtidsmodellen är att låga uppräkningar av priser och löner är viktiga för att möjliggöra en god resultatenivå över tid. Det är också viktigt att hålla nere låneskulden för att räntekostnader inte ska ta en för stor del i anspråk från den löpande verksamheten. Låga egna investeringar bidrar också till att kunna hålla skulden nere. Vi behöver få in andra aktörer som är med och finansierar investeringar. Även försäljningar av mark kan bidra till att låneskulden kan hållas nere och mer pengar kan gå till

den löpande verksamheten. Under den kommande perioden kommer styrning och precision vara viktiga områden att fokusera på för kommunen.

Nämndernas analys

I detta avsnitt sammanfattas nämndernas bokslut för tertial 2 2015. Överlag är måluppfyllelsen god ut för såväl verksamhet och insatta resurser. Här visas nämndernas övergripande lägesbedömningar vid bokslutet för tertial 2.

	Verksamhetsresultat	Insatta resurser
Kommunstyrelsen	█	█
Arbets- och företagsnämnden	█	█
Fritidsnämnden	█	█
Kulturnämnden	█	█
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	█	█
Natur- och trafiknämnden	●	●
Socialnämnden	█	▲
Utbildningsnämnden	█	●
Äldrenämnden	█	▲
Överförmyndarnämnden	█	█

Kommunstyrelsen

Den samlade bedömningen är att verksamheter inom kommunstyrelsen når sina mål. Få mätningar har dock gjorts under tertial 1 och 2; de flesta görs i slutet av året. I Svenskt näringslivs rankning av kommunernas företagsklimat 2015 hamnar Nacka kommun på plats 10, vilket innebär att målet att vara bland de tio bästa kommunerna i landet precis nås. 2014 hamnade Nacka på 6e plats. I topp ligger Solna, Sollentuna och Vellinge.

Inom kommunstyrelsens verksamhetsområden pågår projekt inom många olika områden:

- Första markanvisningen i centrala Nacka genomförd
- Mätning av skräp tillsammans med Håll Sverige Rent och SCB. Mätningen sker för att få fram vilka åtgärder som faktiskt ger resultat
- Kvarnholmen Vertikalen vann pris för extra god design i årets ”Nacka stadsbyggnadutmärkelse”
- Lansering av app för att lättare hitta i Nackas natur
- Den 140 meter långa och 1500 ton tunga Svindersviksbron har kommit på plats

Risk- och konsekvensbedömning för tunnelbaneavtalet

Under hösten 2014 togs en risk- och konsekvensanalys gällande tunnelbaneavtalet fram. Det som bedöms som mest kritiskt i dagsläget är att öka effektiviteten i stadsbyggnadsprocessen, så att kommunen kan klara sitt åtagande avseende takten i bostadsbyggandet fram till 2030. Det pågår ett omfattande arbete med att öka tempot i stadsbyggnadsprocessen. Under våren 2015 har en översyn av stadsutvecklingsprocessens

(f.d. miljö- och stadbyggnadsprocessens) gjorts och även nämndhanteringen av detaljplaner har setts över. Ingen annan bedömning av läget vad gäller riskerna har gjorts sedan årsbokslutet för 2014 eller vid tertial 1 i år.

Risk	Läge
Vi klarar inte takten i bostadsbyggandet	■
Kompetensförsörjning	■
Vikande efterfrågan på bostäder/mark	●
Hinna bygga ut välfärdstjänster	●
Opinionen hos medborgarna	●
Tunnelbanan blir försenad och dyrare	●

Ekonomiskt utfall och prognos för kommunstyrelsen

Det sammantagna ekonomiska utfallet för kommunstyrelsen för perioden är en positiv budgetavvikelse på 3 miljoner kronor. Prognosen för helåret är en positiv avvikelse på 8 miljoner kronor. Stödenheterna lämnar sammantaget en negativ årsprognos på -2,4 miljoner kronor, vilket bl.a. beror på överprövade upphandlingar och ökade kostnader i samband med byte av IT-leverantör. De flesta myndighets- och huvudmannaenheter redovisar ett resultat och prognos i nivå med budget. Bygglovenheten har högre intäkter på grund av ökade antal ärenden. Välfärd samhällsservice lämnar en årsprognos på -2,2 miljoner kronor medan Välfärd skola prognostiseras att utfall i linje med budget.

I budget för 2015 fanns avsatt 11 miljoner kronor för uppräkning av kostnader för kommande tunnelbanan till Nacka där avsättning på 850 miljoner kronor gjordes under 2014. Uppräkning på avsatta medel ska årligen göras med förändringen av KPI. Under 2015 har dock KPI förändringen varit negativ och därför får vi en positiv avvikelse mot budget på 11 miljoner kronor för medfinansiering av tunnelbana.

Lokalenheten och enheten för fastighetsutveckling (inom kommunstyrelsen)

Lokalenheten

Urval av projekt som pågått under perioden:

- Installation av nya utrymningslarm i förskolor pågår och kommer att i sin helhet vara klart under året. Projektet ökar personsäkerheten i förskolorna.
- Mycket arbete pågår med att utveckla vakanta lokaler och hyra ut dessa som t.ex. bostäder. Blå villan iordningsställs i juni för två familjer, Rosa villan är beslutad att utvecklas som boende för ytterligare två familjer. Två avställda skolor ligger som projekt i tidiga skeden för att lyftas in till styrgruppen för beslut att utvecklas till bostäder.

Insatta resurser för Lokalenheten

Budgeterat resultat för lokal enheten 2015 är 36,5 miljoner kronor jämfört med en årsprognos vid tertialbokslut 2 2015 på 31,6 miljoner kronor. En försämring med 4,9 miljoner kronor som bl.a. kan förklaras av att antal anställda och dess personalkostnader

inom lokal enheten kvarstår efter försäljningen av fastigheter Rikshem Tunaskolor AB. Prognosens är förbättrad sedan tertial 1, vilket bl.a. beror på att kostnader för förstudier och utredningar i tidiga skeden minskats med 2 miljoner kronor samt att investeringar har komponentindelats och belastar därmed inte driften, vilket innebär 10,7 miljoner kronor förbättring.

Enheten för fastighetsutveckling

Urval av pågående och under perioden slutförda projekt och övrigt arbete inom enheten:

- Produktionen av förskolan Lotsen om åtta avdelning på Lots- och Galärvägen i Boo är i full gång. Projektet genomförs som ett pilotpartneringprojekt med Skanska och beräknas klart våren 2016.
- Förstudier gällande utbyggnation av Boo gårds, Sigfridsborgs och Sågtorps skolor.
- Långsjöns förskola flyttade in i sina nya lokaler den 17 augusti. Detta är tio månader efter att den gamla förskolan brann ner.
- Den första delen av aktivitetsparken vid Älta IP bestående av utegym och parkourpark stod klar under våren/sommaren. Detta projekt är ett resultat av ett medborgarförslag.

Ekonomiskt utfall och prognos för Fastighetsutvecklingsenheten

Prognosens för helåret för enheten för fastighetsutveckling är 8 miljoner kronor, vilket är 4,5 miljoner kronor bättre än budget. Detta beror till stor del på att bygggruppen håller på att se över sitt arbetssätt att fördela ut sina personalkostnader på projekt och förstudier, vilket ska resultera i att det mer eller mindre inte ska uppstå negativt resultat för byggenheten.

Välfärd samhällsservice

Välfärd samhällsservice har utökats även under 2015. Den tillkommande idrottsdriftsenheten ingår nu i Arbets- och fritidsenheten. Totalt finns inom produktionsområdet nu cirka 50 enheter. Inom flera av verksamheterna pågår fortfarande arbetet med att systematisera och kartlägga kvalitetsarbetet. Inom alla verksamhetsgrenar pågår utvecklingen av evidensbaserat arbete. På olika sätt görs klienter delaktiga, genom enkäter, Happy-or-not och olika bedömningsinstrument. Vid en kartläggning visade det sig att ett förbättringsområde är att öka delaktigheten för barn och unga.

Ekonomiskt utfall och årsprognos för Välfärd samhällsservice

Ekonomiskt resultat för perioden är ett överskott på 2,1 miljoner kronor i förhållande till budget. Årsprognosens bedöms bli ett underskott på 2 miljoner kronor. Den största delen av prognostiseringen underskottet avser Omsorgens dagliga verksamhet. Verksamheten har granskats av utomstående konsulter, PWC, och åtgärder kommer att vidtas för att förändra hela daglig verksamhet så att antalet platser stämmer bättre med kommunens behov. Prognosens för hela Omsorgen är ett underskott på 2,2 miljoner kronor.

Även personlig assistansverksamheten redovisar en negativ årsprognos på 1 miljon kronor p.g.a. att verksamheten under året förlorat tre stora uppdrag. Enheten arbetar aktivt med att ställa om personal på olika sätt för att minska personalkostnaderna.

Verksamheter som bedöms gå bättre än budget, tack vare utökade eller fler uppdrag samt vakanshållna tjänster, är arbets- och fritidsverksamheten, individ och familjeverksamheten samt övergripande ledning och verksamhetsstöd.

Välfärd skola

De väsentliga områden som prioriteras under 2015 är: barn, elever och föräldrar i fokus, befästa och höja pedagogiska resultat, pedagogiskt ledarskap i alla led, att vara en attraktiv arbetsgivare och en ekonomi i balans.

Antal barn/elever i Välfärd skolas förskolor och skolor	April 2015	September 2015
Antal barn i förskolorna	3 109	2 832
Antal elever i skolorna	10 441	10 708

Förskola

Olika satsningar görs i förskolan för att vara en attraktiv arbetsgivare. Som ett steg i att satsa på karriärvägar går under hösten fyra utvalda förskollärare meriteringsprogrammet för särskilt yrkesskickliga lärare i förskolan.

Välfärd skola satsar på ett eget mattelyft i förskolan för att tidigt lyfta matematiken, detta finansieras av ett stipendium mottaget från SFUB (sällskapet för folkundervisningens befrämjande).

Av de sju föräldrakooperativ som har kommunalt anställd personal har nu två avslutats från Välfärd skola. Duvans föräldrakooperativ har lagts ner och Regnbågen har påbörjat en fusion med Backeboskolan. Kontakt är tagen med övriga styrelser för fortsatt utfasning.

Grundskola

Välfärd skola har fortsatt goda verksamhetsresultat och fortsätter att satsa långsiktigt framåt. Meritvärdet har stigit på alla 7-9 skolor detta år. Ett systematiskt arbete med att stärka elevers kunskaper visar sig i resultaten.

	Stavsborgsskolan	Skuru	Sam-skolan	Björknäs	Myrsjö	Ekliden
Meritvärde 2015	251	252	253	254 (232*)	265	265
Meritvärde 2014	227	240	239	248 (238*)	258	254

* inkl. Centrumsskolan och Alphyddeskolan

Tyvärr finns även resultat som har minskat något: Andel pojkar i år 6 som når lägst betyget C i ämnesprov i svenska samt andel elever i år 3 som uppnår kravnivån i ämnesprov i matematik. Välfärd skola kommer att titta på dessa resultat och analysera vad som ligger bakom nedgången.

Ekonomiskt utfall och årsprognos för Välfärd skola

Välfärd skola omsätter 1,8 miljarder kronor och visar för perioden januari-augusti 2015 ett ackumulerat utfall med 13,5 miljoner kronor. Perioden visar en positiv avvikelse mot budget på 16,4 mnkr. Prognosen för året är en budget i balans. Det behövs ett överskott i tertialbokslut 2 för att täcka planerade ökade kostnader för den sista delen av året.

Enheter med underskott

Enhet	Prognostiserat underskott jfr med budget		Kommentar
	med budget	Kommentar	
Skuru skola med förskola	-2,7 mnkr	Översyn pågår	
Saltsjö-Duvnäs skolor med förskolor	-1,2 mnkr	Vikande barnunderlag Saltängens förskola	
Alabastern och Korallens förskola	-0,6 mnkr	Vikande barnunderlag Korallens förskola	
Fisksärskolan med förskola	-3,4 mnkr	Minskat elevunderlag och nytt system för likvärdighetsgarantin påverkar negativt	

Arbets- och företagsnämnden

Andelen avslutade kunder inom jobbpeng som nått målet arbete, studier eller eget företagande har försämrats jämfört med föregående period. Under årets första fyra månader nådde 58 procent av kunderna arbete eller studier, att jämföras med 41 procent innevarande period. Det försämrade resultatet står främst för den ökade komplexiteten hos målgruppen som idag söker stöd och beviljas insats. En stor ökning av personer som står långt ifrån arbetsmarknaden på grund av ohälsa och andra svårigheter, kräver insatser och samarbete inom kommunen och mellan myndigheter.

Efterfrågan på lärlingsutbildning ökar stadigt. Regelverket kring lärling leder till en hel del administration som gör att startsträckan innan utbildningen kan börja ibland blir lång. Under 2015 har hittills 54 elever deltagit i lärlingsutbildningen och det finns mycket som talar för fortsatt ökande efterfrågan.

Flyktingmottagandet i kommunen

Arbets- och företagsnämndens har det samlade ansvaret för flyktingmottagandet i kommunen. För nämndens ansvarsområde har ett nytt strategiskt mål antagits som lyder: *I Nacka ska alla nyanlända ses som en tillgång och ska erbjudas för individen adekvat stöd för en snabb och effektiv integration.* För att lyckas i den målsättningen krävs att kommunen står väl rustad i mottagandet i form av bland annat bra utbildning, stöd att hitta bostäder och flexibla och effektiva insatser som leder till arbete eller studier.

41 nyanlända flyktingar mottagna hittills i år

Till och med 9 september 2015 har kommunen tagit emot 41 nyanlända flyktingar, anvisade enligt avtal med Länsstyrelsen. Detta innebär att Nacka kommun uppfyllt det nuvarande avtalet om ett mottagande av 40 anvisade nyanlända om året.

Bostäder den största utmaningen

Den största utmaningen är att tillgodose de nyanländas behov av bostäder. Det kommer behövas nya innovativa boendeformer för att tillgodose det utökade behovet. Bristen på bostäder i Nacka bedöms kunna lösas genom en mix av nya hyreskontrakt med privata fastighetsägare, köp av fastigheter, omställning av verksamhetslokaler och uppförande av tillfälliga modulbostäder. Idag nyttjar Nacka kommun olika lösningar för personer i behov akuta boenden. Exempel på lösningar är hotell, vandrarhem och härbärgen. Denna typ av boende har många nackdelar. En är att den inte stöder kriterier för god integration en annan är att den kostar cirka tio gånger så mycket per kvadratmeter som andra boendetyper.

Många asylsökande ordnar eget boende

Många asylsökande väljer att ordna sitt boende på egen hand (EBO). I Nacka kommun finns idag cirka 200 personer som valt detta sätt. För denna grupp kommer också framtida planering av arbetsmarknadsstöd att behövas och barn som ska välja skola eller förskola.

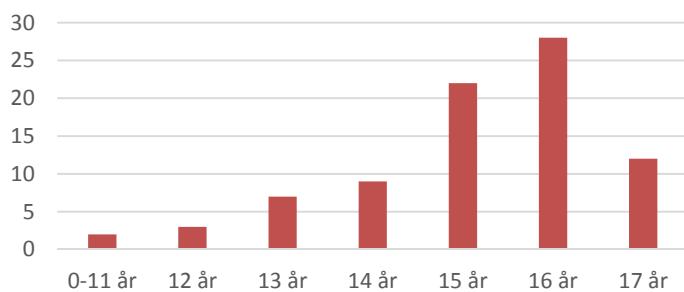
Anhöriginvandring är också en viktig fråga som snabbt aktualiseras då merparten av de nyanlända som kommer är män (cirka 70 procent). Erfarenheter från andra kommuner är att behovet av att boenden anpassade för en hel familj kommer relativt fort.

Mottagning av ensamkommande barn och ungdomar i Nacka

Från maj månad har det skett en stor ökning av asylsökande barn utan vårdnadshavare, inte bara i Sverige utan i flera länder i Europa. Ökningen består främst av unga asylsökande från Afrikas horn och Afghanistan. Nacka kommun har i dagsläget en överenskommelse med Länsstyrelsen i Stockholms län om 48 asylplatser. Utifrån den nu aktuella situationen med fler asylsökande ensamkommande barn i Sverige har Nacka per den sista augusti totalt 132 barn i sitt mottagande varav 100 är asylsökande. Huvuddelen av de asylsökande barnen har kommit sedan den 1 juni i år (81 stycken).

Figur två nedan visar åldersfördelningen bland de ensamkommande som anvisats under 2015. Det stora antalet 15-åringar kan innebära svårigheter för högstadieskolorna att på kort tid anpassa ett introduktionsprogram i årskurs 9 som ger adekvata kunskaper för varje enskild elev inför gymnasiet.

Ensamkommande barn fördelat på ålder

Kommunen ersätts för flyktingmottagandet

Staten ersätter kommunen för kostnader som uppstår i samband med mottagandet av ensamkommande barn. Dels ansöker kommunen om en rad olika ersättningar för barn som är upp till 21 år, dels utbetalas schablonersättningar. Den 24 augusti var de ensamkommande barnen som Nacka kommun anvisats placerade enligt bilden nedan.

Boendeform ensamkommande barn

Boendeform	Antal placeringar	Snittkostnad per dygn (kr) och plats (ca)	Total kostnad per dygn (ca)
Hem för vård eller boende (HVB)	46	1 700	76 000
Konsulentstödda jourhem (avtal via privata anordnare)	28	2 000	60 000
Jourhem (har direkt avtal med kommunen)	20	750	13 000
Familjehem/nätverkshem (har direkt avtal med kommunen)	8	650	5 300
SiS-institution LVU	1	6 500	6 500
Träningslägenhet, 18 år +	18	1 200	21 600
Totalt	121		

Upphandling av nya boendeformer för unga ensamkommande i dialogform

En pågående upphandling av nya boendeplatser gällande för barn och ungdomar med permanent uppehållstillstånd och asylplatser pågår som beräknas vara avslutad i november. Kommunen har valt en upphandlingsform i dialog för att hitta nya innovativa boendeformer för ensamkommande unga som omfattar ett tydligare utbildnings- och arbetsmarknadsfokus.

90 elever har fullföljt kurs i samhällsorientering under året

Under året har hittills 90 elever läst och fullföljt kursen i samhällsorientering. Kursen är en del av kommunens lagstadgade åtagande för personer som omfattas av Etableringslagen. Utöver de kursmoment som fastställs i nationella styrdokument inbjuder Nacka kommun samtliga elever till en halvdagsutbildning kring Nackasamhället i Nackas stadshus.

Kompis Sverige för bättre integration

Nacka kommun har under våren ingått ett samarbete med ”Kompis Sverige”, vars uppdrag är att etablera en kompisrelation mellan den nyanlände och etablerad svensk. Den sista augusti var 15 matchade par i gång och 20 etablerade Nackabor är rekryterade. 36 stycken nya svenskar har blivit intervjuade och är intresserade av matchning. Inom ett par månader bedöms 30 par vara igång. Utvärdering sker vid årets slut för bedömning om behov av utökade antal platser.

Ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet

Arbetslöshet är den vanligaste orsaken till att personer söker ekonomiskt bistånd. Under perioden september 2014 till augusti 2015 uppbar 919 hushåll ekonomiskt bistånd vid ett eller flera tillfällen. Av dessa hushåll utgjorde 163 hushåll med barn. Detta är en minskning från föregående period då 242 hushåll med barn uppbar ekonomiskt bistånd. Antal hushåll som uppbar ekonomiskt bistånd i augusti 2015 är 487, motsvarande antal för 2014 var 446.

Den främsta orsaken till beviljat ekonomiskt bistånd är arbetslöshet utan ersättning eller med otillräcklig ersättning. Denna målgrupp utgör drygt 52 procent. Den näst största målgruppen är personer som är sjukskrivna utan sjukpenning eller med otillräcklig sjukpenning, dessa utgör drygt 28 procent.

Ekonomiskt utfall och prognos för arbets- och företagsnämnden

Utfallet för perioden januari till augusti uppvisar ett utfall på 112,3 miljoner kronor. Det är en positiv avvikelse på 1,0 miljoner kronor jämfört med periodiserad budget. Årets utfall prognostiseras till 166,8 miljoner kronor, en positiv avvikelse med 1,7 miljoner kronor jämfört med budget.

Verksamhet (tkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
Grundläggande vuxenutb,check	-4 300	-4 600	-300
Gymnasial vuxenutbildning,check	-29 000	-33 000	-4 000
Svenska för invandrare, check	-10 500	-9 600	900
Arbetsmarknadsinsatser, check	-14 500	-14 500	0
Arbetsmarknad, övrigt	-24 245	-19 991	4 254
Ekonomiskt bistånd	-48 550	-47 700	850
Myndighet och huvudmannauppgifter	-36 669	-36 669	0
Nämnd	-750	-750	0
Summa arbets- och företagsnämnden	-168 514	-166 810	I 704

Fritidsnämnden

20 000 unga nås av bidrag för ett aktivt fritidsliv

Genom föreningsbidrag stödjer Nacka kommun 74 föreningar som erbjuder olika aktiviteter på fritiden. Kommunens bidrag når över 20 000 barn och unga i åldrarna 4-20 år, varav 45 procent är flickor och 55 är pojkar. Målet är att skapa en jämnnare könsfördelning.

Fler fotbollsplaner för barn i Nacka

Bristen på bokningsbar idrottsyta för kommunens föreningar är återkommande i kapacitetsutredningar och kundundersökningar. I ett pilotprojekt ska en spontanidrottsplats vid Saltsjö-Duvnäs göras boknings- och uthyrningsbar för föreningslivet. Arbetet kommer att följas upp och möjligheten att omvandla flera spontanidrottsplatser i kommunen till bokningsbara för föreningslivet skall undersökas.

Föreningsliv och integration

Nacka kommunens flyktingmottagande har ökat och fler föreningar hör av sig till kommunen med olika tankar och idéer om hur de kan och vill arbeta med integration. En kartläggning av integrationsmetoder har inlett en för att stötta föreningar som vill arbeta med integration. Förhoppningen är att kunna presentera en handlingsplan gällande stöd för integration under början av 2016.

Exempel på verksamhet under sommaren

- 127 barn och ungdomar på kolloverksamheterna på Barnens Ö och i Värmland, en ökning med 33 barn jämfört med 2014.
- Dagläger i Velamsund och vid Älta idrottsplats anordnades för ca 300 barn i åldrarna 9-12 år.
- Nacka simhall och Näckenbadet hade öppet mer än tidigare år och hade totalt 73 590 besökstillfällen under sommaren, varav 24 procent har varit deltagare i simklubbarnas verksamhet.

Ridverksamhet för personer med funktionsnedsättning

23 deltagare som kontinuerligt deltar i ridning för personer med grav rörelsenedsättning eller annan funktionsnedsättning (funkisridning). Verksamheten har under våren 2015 ökat med 10 deltagare. Målet är att ha 40 deltagare i den kontinuerliga verksamheten.

Ekonomiskt utfall och årsprognos för fritidsnämnden

Fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse med 0,5 miljoner kronor, jämfört med periodiserad budget. Fritidsnämnden redovisar ett överskott med 1,7 miljoner kronor gällande hyreskostnad för investeringsprojekt som inte färdigställts. Dessa medel har använts till avskrivning av gamla projekt som utrangerats eller inte har något värde. Årsprognosens pekar på ett utfall i paritet med budget.

Verksamhet (tkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
Föreningsstöd	-9 370	-9 420	-50
Hyra idrottsanläggningar	-76 499	-76 549	-50
Öppen fritidsverksamhet och lovverksamhet	-26 800	-26 800	0
Drift av idrottsanläggningar	-26 020	-26 020	0
Myndighet och huvudman	-5 200	-5 200	0
Nämnd och nämndstöd	-1 150	-1 050	100
Summa fritidsnämnden	-145 039	-145 039	0

Kulturnämnden

Fortsatt nöjda elever i musik- och kulturskoleverksamheten

Årets utvärderingsinsatser inom musik- och kulturskoleverksamheten visar en fortsatt positiv trend vad gäller generell nöjdhet bland barn och ungdomar i åldern 8-20 år. Totalt 97 procent av eleverna är nöjda, och det är ingen större skillnad mellan flickor och pojkar. Ett fortsatt utvecklingsområde är möjligheterna till inflytande inom framför allt kulturmarsverksamheten.

Lägre lokaltaxor och förbättrad teknisk utrustning

Undersökning visade att nämndens mål om att minst 70 procent av uthyrningarna av kultur- och samlingslokaler i Dieselverkstaden, Boo Folkets Hus, Fisksätra Folkets Hus och Älta Kulturknut ska riktas till barn och unga inte uppnås. Därför kommer kultur- och fritidsenheten ha dialog med verksamheterna om åtgärder. Undersökningen visade också att det största missnöjet bland hyresgästerna gäller lokaltaxor, teknisk utrustning samt möjligheten att hyra lokaler på önskad tid.

God resultat för Nackas bibliotek

Under våren 2015 har kultur- och fritidsenheten via en extern utvärderare gjort en genomlysning av biblioteksverksamheten. Utvärderingen visade att måluppfyllnadsgraden är genomgående hög jämfört med Nackas mål och Nackaborna är nöjda med biblioteken i Nacka. Tenden att utlån och nyförvärv ökar under 2015 jämfört 2014 fortsätter. Under 2015 har nyförvärven ökat med 7,0 procent jämfört med 2014

Ekonomiskt utfall och årsprognos för kulturnämnden

Perioden uppvisar en nettokostnad på 86 miljoner kronor, en positiv avvikelse på 0,7 miljoner kronor jämfört med budget. Prognosen för helåret är ett utfall i linje med budget. Verksamheten Hamn prognostiseras till en negativ avvikelse på 0,4 miljoner kronor till följd av högre hyreskostnad, jämfört med antagande i budget. Avvikelsen balanseras av prognostiserade positiva avvikelser för verksamheten kulturhus och posten för övrigt och utveckling.

Verksamhet (tkr)	Årsbudget 2015	Årsprognos 2015	Avvikelse jfr budget
Biblioteksverksamhet	-42 750	-42 750	0
Musikskoleverksamhet	-28 300	-28 300	0
Övrig kulturverksamhet	-50 100	-50 100	0
Nämnd och nämndstöd	-750	-750	
Myndighet och huvudmanna	-8 009	-8 009	0
Summa kulturnämnden	-129 909	-129 909	0

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

De väsentliga områden som miljö- och stadsbyggnadsenheten fortlöpande ska följa upp under verksamhetsresultat är hållbart stadsbyggande och hög rättssäkerhet. Under varje område finns ett antal strategiska mål. Den samlade bedömningen är att nämndarbetet är effektivt med en rimlig avvägning mellan nämnd- och delegationsbeslut samt relativt få återremisser och bordläggningar.

- Betygsindex för rättssäkerhet är inom bygglovsområdet 65 och för miljö- och hälsoskyddstillsynen 69. Detta är ett resultat som inte är i linje med fastställda mål.
- Antal antagna detaljplaner är i linje med målet för 2015.
- Handläggningstiden för bygglovsärenden är lägre än målvärde tom sex veckor.

- Handläggningstider för fastighetsbildningsärenden och planer är längre än målvärdena.
- Utvallet för NKI inom serviceområdena bygglov samt miljö- och hälsoskyddstillsyn är lägre än målvärdet.

Ekonomiskt utfall och årsprognos för miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Nämndens utfall för tertial 2 är en positiv avvikelse jämfört med budget med 769 tkr. Kostnaderna för arvoden var lägre än budget främst p.g.a. att den budgeterade ökningen i kostnader för arvoden efter införandet av myndighetsutskottet har uteblivit. Samtliga kostnader för stödtjänster ännu inte debiterats nämnden. Prognosen för året för nämnden är ett överskott på ca 300 tkr.

Natur- och trafiknämnden

Trafik

Under första tertialen 2015 initierades arbetet med en gångstrategi för Nacka. Syftet är att skapa ett underlag som på ett effektivt sätt främjar gående i den fysiska planeringen och som stödjer en samhällsutveckling som går i riktning med kommunens mål.

Arbetet med att införa parkeringsavgifter på västra Sicklaön fortsätter. Leverantörer för parkeringsautomater och boendeparkeringssystem antogs i juni månad. Just nu arbetar projektet för ett införande av avgifterna i november 2015.

Inför skolstarten har ett informationspaket som inspirerar elever och föräldrar till att gå och cykla till skolan delats ut till alla barn som börjar i 6-årsverksamheten i nackas skolor.

Park och natur

Långsjön drabbades av algblooming under sensommaren. Provresultat har visat att halten av näringssämnet fosfor är extremt högt. I övrigt har provresultaten visas på att Nacka kommunens badplatser har bra badvattenkvalitet.

Vid Fisksätrababet pågår ett utökat kontrollprogram med avseende på kemikalier. Den utökade provtagningen är en konsekvens av den närliggande marinans kommande utökade verksamhet och tidigare funna men numera sanerade markföroreningar inom marinan.

Vatten och avlopp

De stora planerade ledningsarbetena i samband med utbyggnaden av tvärbanan är inne i en intensiv genomförandefas. Entreprenaden för ombyggnationen av den stora tryckstegringsstationen för dricksvatten vid Lugnet har påbörjats.

Ett nytt övervakningssystem för driften av VA-anläggningen håller på att installeras.

Avfall

Nya Österviks återvinningscentral invigdes i slutet av maj, medan den tillfälliga återvinningscentralen i Boo har blivit fördöjd på grund av överklagat bygglov.

Bedömningen är att Boo ÅVC kan komma att öppna tidigast sommaren/hösten 2016. Den planerade mini-ÅVC:n i Älta är försenad på grund av att kostnaden för byggnationen ligger

över beslutad investeringsram. Förslag till utökat anslag för projektet ingår i mål och budget för 2016. Förstudien rörande gemensam kretsloppspark i Kil, tillsammans med Värmdö kommun, pågår enligt plan.

Antal matavfallskunder och mängden insamlat matavfall fortsätter att öka. Från januari 2015 kan andelen utsorterat matavfall förlas upp fördelat för hushåll och verksamheter. Detta har medgett att en mer detaljerad analys av utfallet kan göras. Från och med detta bokslut görs en särskild uppföljning av antalet anslutna kommunala verksamheter till matavfallsinsamlingen, de är:

	Antal anslutna	...av antal verksamheter	
		totalt	
Förskolor	24	41	
Skolor	19	22	
Övriga verksamheter	5	26	

Ekonomiskt utfall och årsprognos för natur- och trafiknämnden

Gatu- och parkdriften ger ett överskott på totalt ca 5 miljoner kronor mot budget.

Vinterunderhållt visar så här långt ett överskott om drygt 3,2 mnkr och belysningen ger ett underskott för tertial 2 på ca 0,6 mnkr. Båda dessa är årstidsrelaterade och kostnaderna för belysning brukar vara högre under den första tredjedelen av året. Prognosen för helåret är att vinterunderhållt kan komma göra ett överskott om 4 miljoner kronor.

Åtgärderna i samband risk för ras ner mot gångväg mot Svindersvik efter sommarens kraftiga regnväder visade sig bli långt mer omfattande än vad som först bedömdes. Den beräknade slutliga summan uppgår till ca 6,7 miljoner kronor, varav det mesta redan är fakturerat, en fördyring motsvarande ca 3,2 mnkr, vilket påverkar årsprognos. För den skattefinansierade verksamheten i sin helhet förväntas årsprognos motsvara budget.

VA-verksamhet

Totalt för VA-verksamheten pekar årsprognoserna på ett överskott om ca 4 miljoner kronor, relaterat till både högre intäkter, men likaså också något högre kostnader. Inför 2015 hade VA-verksamheten ett ackumulerat underskott om 4,4 miljoner kronor.

Affalsverksamhet

Affalsverksamheten redovisar för perioden ett överskott om ca 4,9 mnkr mot budget. Total prognos för affalsverksamheten pekar på ett överskott om 4 mnkr.

Verksamhet (tkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
Gator, vägar, park och naturvård	-175 805	-174 305	1 500
Nämnd och nämndstöd	-1 688	-1 688	0
Myndighet och huvudman	-21 244	-22 744	-1 500
Summa	-198 737	-198 737	0
VA-verket (IB -4 392)	10 000	14 000	4 000
Affalsverket (IB -1789)	0	4 000	4 000

Socialnämnden

Såväl individ- och familjeomsorgen som funktionsnedsättningsområdet LSS präglas av volymökningar. Antalet barn som aktualiseras inom individ- och familjeomsorgens mottagningsgrupp ökar. Enligt förordning ska beslut om utredning ska inledas ske inom 14 dagar från aktualisering, det sker i cirka 90 procent av fallen tack vare att enheten har visstidsanställt extra personal. Ökning leder till fler beslut om insatser, framförallt öppna insatser. Antalet ungdomar som har stora svårigheter att få ihop vardagen ökar och en större andel av som får insats har en komplex problembild som kräver flera och omfattande insatser i kombination.

Inom området funktionsnedsättning LSS/SoL känner man också igen att andelen barn som förutom sin funktionsnedsättning även har andra problem och sociala problem i familjen ökar. Gruppen personer med neuropsykiatiska diagnoser ökar mest. Insatserna som erbjuds inom LSS passar inte alltid till den gruppen utan de får beslut om insats SoL vilket leder till ökade kostnader. Årendemängden per handläggare inom funktionshinderområdet är hög. En granskning av dokumentationen i LSS och SoL- ärenden har genomförts som visar på behovet av att stärka myndighetsarbetet så att det finns tid för att ta fram välgrundade beslutsunderlag och regelbunden uppföljning. Det kan på sikt bidra till att kostnaderna hålls nere eller minskar.

Bostadsbrist ger kostnader

Bostadsbrist är ett problem, som leder till ökade kostnader. Det gäller såväl vanliga bostäder som bostad med särskild service enligt LSS. Ett förändringsarbete har genomförts under året kring sociala hyreskontrakt. Utifrån att tre nämnders målgrupper har behov av boende med sociala hyreskontrakt har ett förslag kring samverkan utarbetats för att kunna hålla ihop och samordna bostadsfrågan. En insats i form av ”vardagsstöd” har också tagits fram och startat i liten skala.

Verksamhetsstatistik

Insatser till barn och unga	Januari-augusti 2015	Januari-augusti 2014
Aktualiseringar (anmälningar och ansökningar)	1 415	1 375
- varav andel förhandsbedömda inom 14 dagar, cirka	90%	u.s.
Pågående utredningar inom IFO barn och unga 0-18 år	792	640
Antal barn med pågående öppenvårdsinsats 31 augusti	275	204
Antal pågående placeringar (HVB och familjehem)	68	67
Insatser till unga vuxna och vuxna	Januari-augusti 2015	Januari-augusti 2014
Aktualiseringar (anmälningar, ansökan och yttrandet)	783	630

Funktionsnedsättning inklusive socialpsykiatri

679 brukare har 1 159 insatser enligt LSS och om man också räknar in deras SoL insatser så ges 1 334 insatser. Antalet brukare har ökat med ökat med 50 och cirka 100 insatser sedan årsskiftet. Antalet brukare inom socialpsykiatrin och kostnaderna för denna

målgrupphar varit stabilt under flera år. Under de två första kvartalen har 185 brukare beviljats 260 insatser.

Nya verksamheter

- Ansvaret för att ge hälso- och sjukvård till personer med insats enligt LSS som får insats till gruppbostad och daglig verksamhet övertas av kommunen från 1 oktober 2015. Fr.o.m. 2016 sker en skatteväxling mellan landsting och kommun för att täcka kostnaderna.
- Ledsagning och avlösning för LSS samt barn och unga SoL är fr.o.m. 1 juni ett eget kundvalsområde. Syftet med förändringen är att underlätta valet av utförare, ändrade kompetenskrav samt att få enklare ersättningsregler.

Ekonomiskt utfall och årsprognos för socialnämnden

Utfall för perioden januari-augusti är ett underskott på 5 miljoner kronor. Årsprognosen är ett underskott på 16 mnkr jämfört med budget. Sociala kvalitetsheten inklusive IT-förvaltning går back med sammanlagt 9,8 mnkr varav kostnaderna för IT-förvaltning står för 8,4 mnkr. Hälften av underskottet 4,9 mnkr har fördelats till Äldrenämnden.

Verksamhet (mnkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
IFO barn och unga	-92	-96	-4
IFO vuxen	-42,8	-47,5	-4,7
LSS/SoL yngre än 65 år	-360,4	-363,1	-2,7
Socialpsykiatri	-40,8	-37,5	3,3
Delsumma verksamheter	-536,2	-543,8	-7,6
Nämnd och myndighet och huvudmannaskap	-120,1	-128,5	-8,4
Totalt socialnämnden	-656,3	-672,3	-16

Individ och familjeomsorg barn, unga vuxna och vuxna -8,7 mnkr

Individ och familjeomsorgens ekonomiska resultat visar på ett underskott på ca 8,7 mnkr jämfört med budgeten. Det beror på att antalet utredningar inom barn och unga ökar och därmed också ökning av antalet insatser. Åtgärder för ekonomi i balans:

- Målgruppsinventering för vuxna
- Se över insatsen stödboende och dess omfattning för vuxna över 18 år.
- Avsluta vissa boendelösningar.
- Översyn av insatsen familjebehandling inom barn och unga.
- Behov av ökat samarbete med skolan och BUP (barn- och ungdomspsykiatrin) utifrån ett ökat antal skolplaceringar samt ansökningar om skolplaceringar.
- Fortsätta utveckla uppföljningen av insatser för barn och unga vilket förhoppningsvis ska leda att insatserna avslutas ”i tid” och därigenom inte kostar mer än nödvändigt.
- Utveckla hemmaplanslösningar ytterligare för både barn och vuxna.
- Öka samverkan internt och externt.

- Se över riktlinjerna för miss bruk och barn och unga.

Funktionsnedsättning barn och vuxna under 65 år samt socialpsykiatri +0,6 mnkr

Kostnadsökningen inom funktionshinder barn och vuxna beror på fler brukare och insatser samt att utförarna får ersättning enligt en högre ersättningsnivå än tidigare. Renodling av ärenden enligt lag och särskild service (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) fördelat på funktionshindergruppen respektive socialpsykiatrin bidrar till bättre brukarfokus och effektivare resursutnyttjande.

Beslut om LSS- insatser ger en positiv effekt i kostnadsutjämningssystemet för LSS.

Kostnaderna för insatser med beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt boende har ökat och kommunen har en högre kostnad för daglig verksamhet och boende än jämförbara kommuner. Följande åtgärder har vidtagits för att kunna säkra kvaliteten i biståndsbedömningen:

- Sociala kvalitetsetheten har genomfört en aktgranskning av 140 ärenden för att kartlägga kvalitet i utredning och biståndsbedömning
- Personalen har fått utbildning i utredningsmetodik och rättspraxis
- Enheten har organiserat om för att kunna ha bättre fokus på LSS-besluten
- En uppföljning av ärenden har genomförts som visar att ovanstående insatser har gett resultat i utredningsarbetet. Högre kvalitet i utredning, minskade insatser leder på sikt till minskade kostnader
- En genomlysning av nivåbedömningarna planeras.

Verksamhetsystemet Combine

Genomlysning av projektet har resulterat i ett nytt projektdirektiv och en delvis ny organisation. Beslut har tagits om att hämta hem projektledning och support till kommunen vilket leder till lägre kostnader. Även den ekonomiska redovisningen för 2015 har gått igenom med anledning av att delar av projektet i olika steg har gått i drift och övergått i IT-förvaltning. Det har lett till att en hel del av kostnaderna nu redovisas mot resultaträkningen.

Redovisningen gäller för investeringsprojektet som helhet och kostnaderna delas lika mellan socialnämnden och äldrenämnden. Upparbetad kostnad t.o.m. augusti månad är cirka 38,1 mnkr med prognos för 2015 på cirka 39,1 mnkr.

Utbildningsnämnden

Utfallen för de olika nyckeltal som ingår i utbildningsnämnden måluppföljning och som hänför sig till kundundersökningen är övervägande positiva för förskolan. Flera nyckeltal har förbättrats över tid och de flesta ligger över nämndens målvärde. I gymnasieskolan har resultaten på flera av de frågor som relaterar till utbildningsnämndens nyckeltal försämrats sedan föregående år.

Nackas nior högst meritvärde i landet

Betygsstatistiken för eleverna som gick ut grundskolan vårterminen som Skolverket publicerat visar att Nackas nior hade det högst meritvärdet i landet. Meritvärdet har ökat för både flickor och pojkar jämfört med föregående år, men ökningen är störst för flickor, vilket innebär att skillnaden i resultat mellan könen ökat. 91 procent av niorna i Nacka nådde kunskapskraven i samtliga ämnen. Nio kommuner i landet hade en högre andel. Andelen Nackaelever som blev behöriga till yrkesprogram har ökat från 94 till 96 procent. Detta är ett mycket glädjande resultat som kan jämföras med rikets genomsnitt på 85,6 procent och länets 88,3 procent. Både riket och länets genomsnitt har försämrats sedan 2014. Nationella proven i årskurs tre har förbättrats. Däremot har andel pojkar som nådde minst betyget C i nationella proven i svenska försämrats. En längre redogörelse av nämndens resultat (inklusive redovisning av nyckeltal) gavs i bokslutet för tertial 1.

Ekonomiskt utfall och prognos för utbildningsnämnden

Det ekonomiska resultatet prognostiseras till + 3,0 mnkr. Befolkningsprognoserna från september räknar med fler elever i de yngre åldrarna i förskoleklass och grundskolan samt i gymnasieskolan än de antaganden som gjordes vid budgeteringstillfället. Antalet barn i förskola har varit färre än vad som budgeterats vilket ger ett överskott om + 8,0 mnkr. Däremot har efterfrågan på pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetsid ökat.

Prognoserna för likvärdighetsgarantins kostnader beräknas minska mot tidigare prognos, men prognoserna innehåller fortfarande ett underskott. Det beror främst på att kostnaden per barn ökar. Det pågår en översyn av individstödet till förskolebarn men det är inte troligt att eventuella åtgärder ger effekt på 2015 års kostnader.

Verksamhet (tkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
Checkram	-2 224 658	-2 223 118	1 540
Förskola	-680 889	-664 489	16 400
Pedagogisk omsorg	-22 999	-31 399	-8 400
Vårdsnadsbidrag	-1 358	-1 818	-460
Fritidshem 6 år	-79 541	-79 541	0
Fritidshem 7-9 år	-142 714	-139 214	3 500
Öppen fritidsverksamhet	-5 019	-4 719	300
Förskoleklass	-57 071	-57 371	-300
Grundskola	-911 356	-914 156	-2 800
Grundsärskola	-21 849	-22 449	-600
Gymnasieskola	-290 707	-295 807	-5 100
Gymnasiesärskola	-11 155	-12 155	-1 000
Övrig ram	-264 407	-262 967	1 440
Likvärdighetsgarantin	-229 149	-229 349	-200
- Förskola och ped omsorg	-48 109	-50 609	-2 500
- Skola och fritidshem	-181 040	-178 740	2 300
Öppen förskola	-7 337	-5 997	1 340
Nämnd och m&h	-26 144	-26 144	0
Forskning och utveckling	-1 777	-1 477	300
Summa utbildningsnämnden	-2 489 065	-2 486 085	2 980

Äldrenämnden

Kundval hemtjänst, ledsagning och avlösning

Under 2012-2013 gjordes en utredning med syfte att förnya, förenkla och förädla kundvalet hemtjänst, ledsagning och avlösning. Detta resulterade i enhetlig check för respektive insats. Samtidigt höjdes utbildningskraven. Det finns indikationer att höjningen av utbildningsnivå behöver utredas ytterligare då det är svårt att uppnå nivån.

Projektet välfärdsteknologi fortskrider och flera workshops har genomförs för att kunna få fram underlag för en upphandling. Underlaget ska vara klart i mitten av hösten med målet att kommunen kan erbjuda insatsen i början av 2016.

Nackas särskilda boenden attraktiva

Nacka är en attraktiv kommun att flytta till även för personer som har mycket stort omvårdnadsbehov i andra kommuner. Lagstiftningen reglerar att ovan personer som har behov av särskilt boende eller redan bor på särskilt boende i en annan kommun har rätt att flytta till annan kommun. Sedan årskiftet fram till augusti i år har 17 personer som inte bor i Nacka beviljats plats och därmed har även Nacka kostnadsansvaret för dessa personer. Denna utveckling kommer följas av enheten.

Stort behov av korttid och avslastningsplatser

Idag har äldreomsorgen 40 abonnerade platser avseende korttid och avlastningsplatser inom kommunen. Utöver dessa köper äldreomsorgen f.n. sju platser utanför kommunen för att tillgodose behovet. 18 personer på korttidsboende väntar på plats på ett särskilt boende varav 14 med demensinriktning. P.g.a. brist på korttidsplatser får kunder ibland ligga kvar på sjukhus när de är färdigbehandlade i avvakten på en ledig korttidsplats. Det pågår en tilläggssupphandling för närvarande för att säkerställa behovet samt avtalspris av platser utanför Nacka.

Ekonomiskt utfall och årsprognos för äldrenämnden

Utfallet för perioden januari-augusti är ett underskott mot budget på 2 miljoner kronor. Årsprognosens innehåller, om den slår in, ett överskridande på cirka 10,8 mnkr jämfört med budgeten. Sociala kvalitetsenheter inklusive IT-förvaltning går back med sammanlagt 9,8 mnkr varav kostnaderna för IT-förvaltning står för 8,4 mnkr. Hälften av underskottet 4,9 mnkr har fördelats till Äldrenämnden. Ett lågt utfall för tidiga och främjande insatser täcker underskottet för äldreenheten. En liten höjning av utförda hemtjänsttimmer kan skönjas. Eftersom det är stora volymer innehåller små förändringar relativt stora avvikelse i budgeten. Prognosens bygger på att kostnaderna för särskilt boende inte fortsätter att öka under hösten och att korttidsvården genererar överskott.

Verksamhet (mnkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
Hemtjänst inkl. ledsagning o avlösning	-183	-187	-4,5
Trygghetslarm	-13,8	-16,4	-2,6
Dagverksamhet	-7,4	-5,8	1,6
Anhörigbidrag	-5,5	-4,6	0,9
Korttidsvård	-29,7	-18,9	10,8
Bostadsanpassning	-7	-5,7	1,3
Särskilt boende	-372,9	-383,7	-10,8
Personlig assistans 65 år och äldre (LSS)	-8	-7,3	0,7
Turbundna resor	-4,3	-5,9	-1,6
Övriga verksamheter	-4,9	-6,6	-1,7
Delsumma verksamheter	-636	-641,9	-5,9
Nämnd och myndighet och huvudmannaskap	-26,7	-31,6	-4,9
Totalt äldrenämnden	-662,7	-673,5	-10,8

Överförmyndarnämnden

Antalet årsräkningar har varit 10 procent fler än 2014. Det satta målet att ha granskat 90 procent till den sista juni har överträffats med råge. Nästan alla, 99,5 procent, har granskats. Gode män som fått anmärkningar på sina årsräkningar ska inkomma med kompletteringar som ska granskas.

Införandet av det nya verksamhetssystemet fortskrider, och beräknas vara i full drift i slutet av året.

Det har varit en kraftig ökning av ensamkommande flyktingbarn under sommaren. Migrationsverket har i dagsläget anvisat cirka 90 barn till Nacka, men det är runt 120 barn som vistas här. I början av år 2015 vistades ca 25 ensamkommande barn i kommunen. Ökningen av ensamkommande flyktingbarn leder till att det behövs fler gode män. Hitintills har det gått att få fram gode män, men situationen är ansträngd. Under hösten kommer extra insatser att göras för att rekrytera fler gode män.

Årsprognosens pekar på en budget i balans.

Verksamhet (tkr)	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2015	2015	jfr budget
Nämnd	-170	-170	0
Myndighet & Huvudmannaenhet	-4 183	-4 183	0
Gode män arvoden, omkostnader	-2 854	-2 854	0
Summa överförmyndarnämnden	-7 207	-7 207	0

Definition och avgränsning av koncernen

Nacka kommun äger direkt eller indirekt ett antal bolag. Nacka stadshus AB är ett av Nacka kommun helägt bolag. Bolaget bedriver ingen egen verksamhet utan förvaltar aktier i det helägda dotterbolaget Nacka energi AB som främst bedriver elnätsverksamhet. Nacka stadshus AB äger också till 100 procent bolaget Nysätra fastighets AB som äger fastigheten Sicklaön 269:1 med adress Planiavägen 28-32. Fastigheten gränsar inom kvarteret till kommunens mark med fotbollsplan, Sickla sporthall och Sickla skola. Fram till den planerade ombyggnationen påbörjas bedrivs lokaluthyrning.

Nacka energi AB har ett helägt dotterbolag Nacka energi försäljnings AB som bedriver s.k. sidoordnad verksamhet, främst nätadministrativa tjänster för Mälarenergi AB.

De kommunala koncernföretagens räkenskaper upprättas inte i detta delårsbokslut eftersom de kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter understiger 30 procent. De kommunala koncernföretagens balansomslutning understiger även de 30 procent och därmed är ingen av villkoren uppfyllda som gör att hela kommunkoncernens räkenskaper ska redovisas i detta delårsbokslut. Nedanstående tabell visar delårsperiodens resultat samt årsprognos för de helägda dotterbolagen.

Företag	Delårsresultat, mnkr	Årsprognos, mnkr
Nacka stadshus AB	-3	0
Nacka Energi AB	25	31
Nysätra fasighets AB	1	1

Resultaträkning Nacka kommun

Mnkr	Januari-augusti 2015			Jan-aug 2014			År 2015		
	Not	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse	
Verksamhetens intäkter		708	639	69	656	1 083	938	145	
Verksamhetens kostnader		-3 602	-3 519	-83	-3 385	-5 469	-5 284	-185	
Avskrivningar		-146	-173	28	-164	-214	-256	42	
Verksamhetens nettokostnader		-3 043	-3 053	10	-2 893	-4 600	-4 603	3	
Skatteintäkter	I	3 129	3 127	I	2 980	4 695	4 691	4	
Generella statsbidrag och utjämning	2	-17	4	-20	38	-20	6	-25	
Finansiella intäkter	3	4	5	0	3	16	18	-2	
Finansiella kostnader	4	-13	-27	14	-32	-20	-40	20	
Årets resultat		60	56	4	96	71	71	0	

Balansräkning Nacka kommun

Balansräkning, Mnkr	Not	Kommunen	
		2015-08	2014-12
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar			
Naturreservat Erstavik m.fl.	5	4	4
Övriga immateriella anläggningstillgångar	5	39	48
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	3 131	3 024
Maskiner och inventarier	7	125	155
Pågående investeringar	8	2 374	2 241
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristig utlåning	9	170	169
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	10	67	67
Summa anläggningstillgångar		5 909	5 708
Bidrag till statlig infrastruktur	11	31	31
Omsättningstillgångar			
Förråd		4	3
Fordringar	12	380	317
Kortfristiga placeringar	13	300	650
Kassa och bank		51	100
Summa omsättningstillgångar		734	1 070
Summa tillgångar		6 674	6 810
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		2 656	2 596
Varav resultatutjämningsreserv		97	97
Varav årets resultat		60	420
Avsättningar			
Avtalade för pensioner och liknande		1 388	1 416
Skulder			
Långfristiga skulder till kreditinstitut	14	300	300
Övriga långfristiga skulder	15	1 405	1 195
Skuld sålda anläggningstillgångar		0	2
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	14	400	500
Övriga kortfristiga skulder	16	526	802
Summa skulder		2 631	2 798
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 674	6 810
Ansvarsförbindelse pensionsförliktelse		1 602	1 629

Kassaflödesrapport

Kassaflödesrapport, mnkr	Kommunen	Kommunen
	2015-08	2014-12
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	60	420
Utbetalningar för ianspråktagna avsättningar		
Justering för ej likviditetspåverkande poster	121	-109
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-105	41
Ökning/minskning förråd och varulager	-1	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-234	130
Kassaflöde från den lopande verksamheten	-159	483
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-6	-16
Investering i materiella anläggningstillgångar	-140	-582
Investering i finansiella tillgångar	350	-650
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	5	1 884
Kassaflöde från investeringsverksamheten	209	637
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagning av lån	0	0
Amortering av skuld	-100	-1 099
Ökning av övriga långfristiga skulder	0	0
Förändring av långfristiga fordringar	0	-1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-100	-1 100
Infrastrukturella bidrag	0	-3
Årets kassaflöde	-50	17
Likvida medel vid årets början	100	84
Likvida medel vid årets slut	51	100

Driftredovisning

Driftredovisning, tkr	Januari-augusti 2015			År		
	Ack Utfall 2015-08	Ack budget 2015-08	Avvikelse mot Budget	Årsbudget	Arsprognos augusti	Avvikelse
Summa kommunstyrelsen	-70	-73	3	-103	-95	8
Kommunfullmäktige	-3	-4	1	-5	-5	0
Kommunstyrelsen	-39	-35	-4	-52	-41	11
Stadsledning	-26	-27	1	-35	-35	0
Stödenheter	-39	-34	-5	-50	-52	-2
Lokalenheten	18	24	-6	37	36	0
Enhet för fastighetsutveckling	1	5	-4	3	4	0
Summa myndighet och huvudmannenheter						
Summa produktionsverksamheter	15	-4	19	0	-2	-2
Välfärd skola	13	-3	16	0	0	0
Välfärd samhällsservice	2	-1	2	0	-2	-2
Arbets- & företagsnämnden	-111	-112	1	-169	-167	2
Fritidsnämnden	-95	-96	1	-145	-145	0
Kulturnämnden	-86	-87	1	-130	-130	0
Miljöstadsbyggnadsnämnden	-20	-20	1	-30	-30	0
Natur o trafiknämnden	-114	-132	18	-189	-181	8
Avfallsverket	5	0	5	0	4	4
Gata, väg park, natur	-134	-139	5	-199	-199	0
VA verket	15	7	8	10	14	4
Socialnämnden	-442	-438	-5	-656	-672	-16
Södertörnsbrandförsvars förbund	-25	-24	-1	-37	-37	0
Utbildningsnämnden	-1 649	-1 658	9	-2 489	-2 486	3
Äldrenämnden	-444	-442	-2	-663	-674	-11
Överförmyndarnämnden	-5	-5	0	-7	-7	0
Summa verksamheter och nämnder	-3 062	-3 088	27	-4 618	-4 624	-6
Finansförvaltningen	3 121	3 144	-23,0	4 690	4 695	5
Summa Nacka kommun	60	56	4	71	71	0

Investeringssammanställning

Investeringar per nämnd (mnkr)	Utfall vid tertialbokslut 2 2015
Kommunstyrelsen	-87,8
Stadsledningskontoret och stödenheter	-2,9
Enheten för fastighetsutveckling, lokalenheten och mark	-95,6
Exploateringsenheten	23,0
Summa produktionsenheter	-12,3
Välfärd skola	-12,0
Välfärd samhällsservice	-0,4
Fritidsnämnden	0
Kulturnämnden	0
Natur-och trafiknämnden	-89,5
Gata, trafik, park och natur	-66,0
Avfallsverket	-13,9
VA-verket	-9,6
Socialnämnden	-5,1
Summa	-182,4

Tillämpade redovisningsprinciper

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpades i den senaste årsredovisningen för räkenskapsåret 2014 har tillämpats i denna delårsrapport för tertialbokslut 2.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 100 tkr, har sedan 2014 komponentuppdelning tillämpats vid aktivering av samtliga kommunens anläggningstillgångar. Under 2015 har omräkning av nyttjandeperioder för i princip samtliga fastigheter i anläggningsregistret gjorts. Arbetet med omräkning av resterande anläggningstillgångar kommer att fortsätta under 2015.

Inga nedskrivningar av anläggningstillgångar har skett under 2015.

Noter

Kommunen		
	2015-08	2014-08
mnkr		
Preliminär kommunalskatt	3 130	2 974
Preliminär slutavräkning innevarande år	3	10
Slutavräkningsdifferens föregående år	-4	-4
Summa	3 129	2 980

Kommunen		
	2015-08	2014-08
mnkr		
Ränta på långfristiga skulder	-10	-27
Ränta på pensionsavsättning	-2	-5
Övriga finansiella kostnader	-1	-1
Summa	-13	-33

Kommunen		
	2015-08	2014-08
mnkr		
Utjämningsavgift LSS	-74	-72
Inkomstutjämningsavgift	-248	-234
Kostnadsutjämningsavgift	171	170
Införandebidrag	11	38
Regleringsbidrag/avgift	-2	15
Generella bidrag från staten	1	0
Kommunal fastighetsavgift	92	89
Maxtaxa	27	27
Kvalitetssäkring barnomsorg	4	4
Summa	-17	38

Kommunen		
	2015-08	2014-12
mnkr		
Vid årets början	117	79
Årets aktiverade utgifter	3	38
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Akkumulerade anskaffningsvärden	120	117
Vid årets början	-66	-49
Årets avskrivningar	-12	-16
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-77	-66
Bokfört värde	43	52
Avskrivningstider	3-5 år	3-5 år

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga immateriella tillgångar

Kommunen		
	2015-08	2014-08
mnkr		
Ränta på koncerninterna lån	2	2
Dröjsmålsränta mm	1	0
Ränteintäkter	1	0
Utdelning koncernföretag	0	0
Summa	4	3

Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Redovisat värde vid årets början		4 477	4 900
Försäljningar/utrangeringar		-19	-1 001
Årets aktiverade utgifter		221	577
Omfördelningar		11	0
Avgår gatukostnadsersättning, not 26		0	0
Ackumulerade anskaffningsvärden		4 691	4 477
Redovisat värde vid årets början		-1 453	-1 737
Försäljningar		7	477
Årets avskrivningar		-113	-193
Omfördelningar		-2	
Avgår gatukostnadsersättning, not 26		0	0
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		-1 560	-1 453
Bokfört värde		3 131	3 024
Avskrivningstider		5-52 år	5-52 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.			

Not 8 Pågående investeringar, utgifter		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Ingående pågående investeringar		2 241	2 107
Årets investeringar			
Immateriella tillgångar		6	16
Mark, byggnader, tekn. anlägg.		180	345
Maskiner och inventarier		8	77
Exploateringsprojekt		174	376
Summa årets investeringar		368	814
Omklassificering - aktivering		-234	-680
Summa		2 374	2 241
Pågående investeringar är uppdelade i investeringsutgifter och investeringsinkomster. Utgifterna finns i not 8 på tillgångssidan och inkomsterna i not 15 på skuldsidan. Tillämpades första gången 2014 men jämförelsetalen för 2013 är omräknade.			

Not 7 Maskiner och inventarier		Kommunen			
mnkr		Totalt	Totalt	därav finansiell leasing	därav finansiell leasing
		2015-08	2014-12	2015-08	2014-12
Redovisat värde vid årets början		369	337	32	32
Omfördelningar		-11	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar		-3	-25	0	0
Årets aktiverade utgifter		4	56	0	0
Ackumulerade anskaffningsvärden		358	369	32	32
Redovisat värde vid årets början		-213	-177	-23	-17
Försäljningar/utrangeringar		3	11	0	0
Omfördelningar		2	0	0	0
Årets avskrivningar		-25	-47	-4	-6
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		-234	-213	-28	-23
Bokfört värde		125	156	4	9
Avskrivningstider		3-20 år	3-20 år	3 år	3 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.					

Not 9 Långfristig utlåning		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Nacka Stadshus AB		163	163
10-årig avbetalning VA-anläggningsavgifter och gatukostnadsersättning		7	5
Lån till Seniorforum Boo Kooperativa hyresrätsförening		0	1
Summa		170	169

Not 10 Värdepapper, andelar och bostadsrätter		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Aktier Nacka Stadshus AB		16	16
Aktier i Saltsjö Pir AB		14	14
Aktier övrigt		9	9
Andelar Boo Energi		0	0
Bostadsrätter: 61 lägenheter		28	28
Summa		67	67

Not 11 Bidrag till statlig infrastruktur		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Ackumulerade investeringar		34	34
Vid årets början		34	30
Investeringar under året		0	3
Ackumulerade upplösningar		-3	-2
Vid årets början		-2	-1
Årets upplösning		-1	-1
Redovisat värde vid årets slut		31	31

Avser bidrag till Trafikverket för finansiering av ny Skurubro samt trafikplats i Hedvigslund.

Bidragen redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.

Not 13 Kortfristiga placeringar		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Nordea nr 0141218009830		0	500
Nordea nr 0141218009800		0	150
Swedbank nr 8327-9,944 439 188-3		100	0
Swedbank nr 8327-9,944 439 190-9		100	0
Swedbank nr 8327-9,944 439 194-1		100	0
Redovisat värde vid årets slut		300	650

Marknadsvärden	
mnkr	
Nordea nr 0141218009830	0
Nordea nr 0141218009800	0
Swedbank nr 8327-9,944 439 188-3	100
Swedbank nr 8327-9,944 439 190-9	100
Swedbank nr 8327-9,944 439 194-1	100
Marknadsvärde vid årets slut	300
Orealiseras kursvinst	0

Not 12 Fordringar		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Förutbetalda kostnader		98	90
Skatt		0	39
Upplupna intäkter		81	15
Statsbidrag		10	17
Kundfordringar		146	79
Nacka Stadshus AB		14	14
Mervärdesskatt		23	49
Twistiga leverantörsfakturor		2	7
Fordran avdrag sjukfrånvaro		3	3
Övrigt		3	3
Summa		380	317

Not 14 Skulder till kreditinstitut		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Nordea		0	0
Handelsbanken		0	0
Handelsbanken obligationslån		300	300
Swedbank		0	0
Summa långfristiga skulder till kreditinstitut		300	300
Nordea		0	0
Handelsbanken		100	0
SE-banken		0	0
SEB kommuncertifikat		0	0
SHB kommuncertifikat		0	200
Swedbank kommuncertifikat		0	100
Danske Bank kommuncertifikat		300	200
Summa kortfristiga skulder till kreditinstitut		400	500
Summa skulder kreditinstitut		700	800

Not 14 Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut		Kommunen	
		2015-08	2014-12
Genomsnittlig ränta		2,28	1,92
Genomsnittlig räntebindningstid		5,46 år	5,31 år
Lån som förfaller inom (mnkr)			
I år		400	500
2-3 år		300	300
3-5 år			0
Summa lån som förfaller		700	800

Not 15 Övriga långfristiga skulder		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Förutbetalda intäkter som periodiseras över många år			
Anläggningsavgifter		190	190
Återstående antal år (vägt snitt)		40 år	41 år
Långfristig leasingskuld		4	9
Återstående antal år (vägt snitt)		1,0 år	1,5 år
Gatukostnadsersättning		147	106
Återstående antal år (vägt snitt)		35 år	36 år
Investeringsinkomster, pågående projekt		1 028	855
Investeringsbidrag		35	34
Återstående antal år (vägt snitt)		35 år	36 år
Summa långfristiga skulder		1 405	1 195

Not 16 Övriga kortfristiga skulder		Kommunen	
mnkr		2015-08	2014-12
Leverantörsskulder		230	362
Personalens skatter och avgifter		137	150
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		43	139
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd ÅP		45	66
Avräkning skatter		4	33
Övrigt		67	52
Summa		526	802

Eva Olin
Ekonomidirektör

Maria Karlsson
Redovisningsspecialist

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Nya mål för styrning av Nacka kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar förslag till nya kommunövergripande mål samt ambition för kommunen.

Sammanfattning

Nacka kommuns styrmodell bygger på flera olika delar. Kommunen har en vision, en grundläggande värdering, fyra styrprinciper och mål- och resultatstyrning. Mål- och resultatstyrningen utgår i dagsläget från åtta kommunövergripande mål, vilka har funnits i snart tjugo år. Nu behövs det nya mål för kommunen för att kunna ge önskad styrning under perioden fram till 2030, då kommunen ska växa betydlig snabbare än tidigare. I detta ärende föreslås nya mål, vilka är: *bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, stark och balanserad tillväxt samt maximalt värde för skattepengarna*. Vidare beskrivs ett förslag till ambition för kommunen, att *Nacka ska vara bäst på att vara kommun*, som blir ett tillägg till kommunens styrmodell.

De nya kommunövergripande målen ska fastställas av kommunfullmäktige i Mål och budget för 2016-2018. Ambitionen föreslås också fastställas i Mål och budget för 2016-2018. I detta ärende beskrivs också andra delar av kommunens styrmodell, för att sätta förslaget till nya mål och ambition i ett sammanhang.

Bakgrund

Nacka kommuns styrmodell bygger på flera olika delar. Kommunen har en vision, en grundläggande värdering, fyra styrprinciper och mål- och resultatstyrning. Mål- och resultatstyrningen har i dagsläget sin utgångspunkt i åtta kommunövergripande mål, som redovisas nedan.

Mål för verskamhetsresultat	Mål för insatta resurser
God kommunal service	Effektivt resursutnyttjande
Stor valfrihet	Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter
Starkt medborgarinflytande	Kommunal ekonomi i balans
God livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling	
Trygg och säker kommun	

Dessa mål har varit styrande i snart tjugo år och en uppenbar styrka med dem har således varit deras relevans under en så pass lång tid. Det är nu av olika skäl dags att ta fram nya mål. Uppföljningar har visat att målen inte upplevs ha en så stark styrefeffekt längre. De är ganska generellt formulerade och skulle kunna gälla för många kommuner i dagens Sverige. Det är snarare nämndernas underliggande strategiska mål som ger en bild av vart kommunen vill.

Det finns också ett behov av att utveckla flera delar av mål- och resultatstyrningen. De strategiska målen har sammantaget varit väldigt många, kring 80-100 stycken, och lägger man till alla de nyckeltal som ska mäta måluppfyllelsen blir det svårt att överblicka. Nämnderna har under senare år arbetat med att vässa målen och göra dem färre. Denna utveckling behöver fortsätta. Även när det gäller mätning av måluppfyllelse, kvalitet och effektivitet finns det utvecklingspotential. Mot denna bakgrund behöver mål- och resultatstyrningen stärkas, för att den ska upplevas som levande och relevant och därmed ge en starkare styrefeffekt.

Behovet av att ta fram nya övergripande mål för kommunen och stärka styrningen hänger också starkt samman med att kommunen nu går in i en fas då tillväxten ska öka markant. Minst 20 000 nya bostäder ska byggas och 15 000 nya arbetsplatser skapas i Nacka fram till 2030. Kommunen driver och möjliggör denna utveckling. Samtidigt ska kommunen leverera välfärdstjänster av högsta kvalitet till medborgarna. Nu behövs det mål som är anpassade till denna fas, som kan bidra till att styra kommunen i en önskad riktning.

Ambitionen föreslås som ett tillägg till kommunens styrning

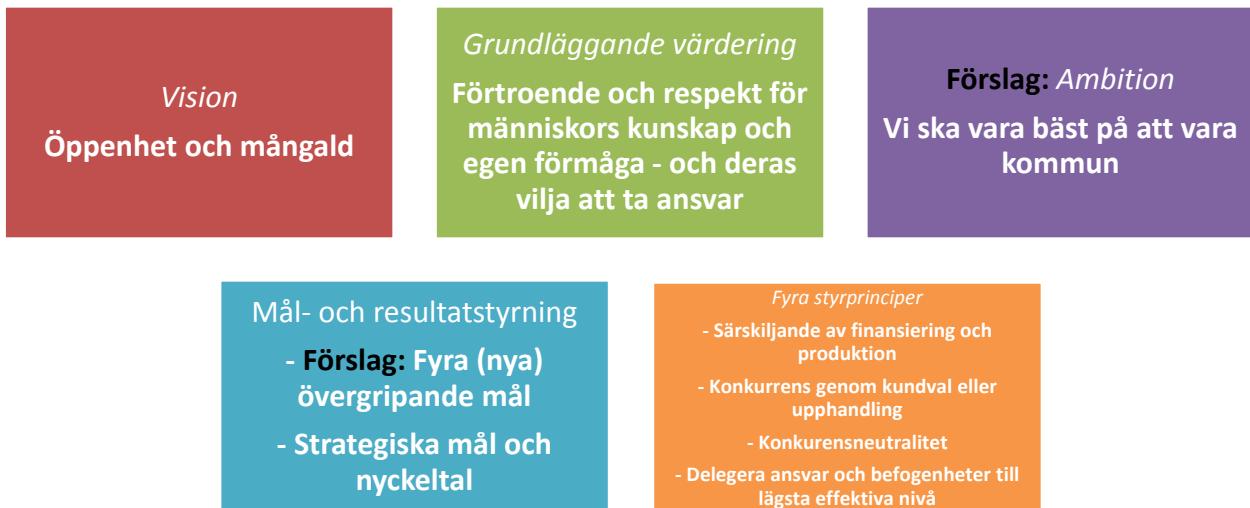
Kommunens vision och grundläggande värdering och de fyra styrprinciperna fortfarande är relevanta och levande i kommunen och det föreslås inga förändringar av dessa. Däremot föreslås ett tillägg till styrmodellen, en ambition. Behovet av detta hänger också samman med de utmaningar som ligger framför kommunen i och med den mycket stora tillväxten.

Nackas styrning

Nackas styrmodell bygger på flera delar. I detta dokument beskrivs (kortfattat) visionen, den grundläggande värderingen och de fyra styrprinciperna samt ges förslag till ambition och nya övergripande mål (som är utgångspunkten i mål- och resultatstyrningen). Tillsammans skapar modellen ramar för vad organisationen eftersträvar samt hur vi utför arbetet och agerar.

Delar i Nacka kommun styrmodell

Visionen

Nacka kommuns vision är *öppenhet och mångfald*. Kommunens vision bygger på att öppenhet är ett förhållningssätt som leder till mångfald. Att ha en vision som är ett förhållningssätt innebär att var och en är med och skapar det konkreta innehållet. Innebördens av öppenhet och mångfald utvecklas till exempel i de kommunala verksamheterna, i olika privata företags verksamhetsplaner och i enskilda människors handlande.

Förhoppningen är att visionen på sikt får ett genomslag i samhällets olika delar och på så sätt skapar något som skulle kunna beskrivas som en "Nacka-anda".

Öppenhet och mångfald står också för en tillåtande attityd. Det betyder att vi i Nacka ska tillåta varandra att lyckas och att misslyckas, men också att vi bör stödja den som inte av egen kraft kan skapa sig goda levnadsbetingelser.

Grundläggande värderingen

Nacka kommuns grundläggande värdering är *förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar*. Värderingen speglar kommunens tro att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån en kunskap om sin situation och sina behov. Kommunen väger samman allmänna och enskilda intressen i de beslut som gäller kollektivt för alla, men i individuella frågor är det de enskilda medborgarna som har bäst förutsättningar att fatta beslut som gäller dem själva.

Värderingen är en viktig byggnad i hur kommunen bygger Nacka-samhället och hur kommunen ser sin roll i det. Värderingen gäller också kommunen som arbetsgivare, i dess myndighetsutövning och som producent av kommunalt finansierade tjänster.

Förslag till ambition

Till kommunens styrning läggs ambitionen att *"Vi ska vara bäst på att vara kommun"*.

Ambitionen har två betydelser. För det första, att Nacka kommun ska ägna sig åt det som en kommun ska göra, d.v.s. sina två uppdrag: att leverera välfärdstjänster av hög kvalitet och att utveckla territoriet. Välfärdstjänster innehållar bl.a. förskola och skola samt stöd och omsorg till personer med olika behov. Andra tjänster som ligger inom kommunens kärnverksamhet är att skapa möjligheter för medborgarna – med fokus på barn och unga – att ha en aktiv fritid och tillgång till kultur av hög kvalitet. I uppdraget att utveckla territoriet handlar det om medborgarnas livsmiljö, med en välskött utemiljö, rent vatten och god framkomlighet. Kommunen arbetar för dagens medborgare och morgondagens, genom att verka för bra kommunikationer och tätare bebyggelse, samtidigt som vatten och natur värnas.

Ambitionens innehöld är också att det kommunen gör ska vara av hög kvalitet, bland den högsta i landet. I "bäst" ligger förutom en hög kvalitet naturligtvis också en hög effektivitet, så att medborgarna får ut så mycket värde som möjligt av varje skattekrona. Ambitionen tydliggör att det förväntas att resultat mäts och jämförs med andra kommuner (och andra organisationer), i alla kommunens verksamheter. Kommunens breda och mångfacetterade verksamhet minst ska vara bland de tio procent bästa i landet i olika mätningar.

Förslag till nya övergripande mål

Förslaget är att de nuvarande åtta övergripande målen ersätts av fyra nya:

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

Bästa utveckling för alla

Alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och för att kunna förverkliga sina egna drömmar och idéer. Kommunen möter varje Nackabo och aktörs behov och ambition med flexibilitet, enkelhet, snabbhet och öppenhet.

Stor valfrihet och inflytande på riktigt kännetecknar Nacka. Nyfikenhet, lärande och entreprenörskap präglar verksamheterna liksom lusten att vara kreativ, skapa och uppleva. Alla verksamheter har hög kvalitet och bidrar till en god hälsa.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nacka är en väldoktande, tolerant och nyskapande plats att bo, besöka, och arbeta i. Här finns spännande miljöer och levande mötesplatser som är trygga och tillgängliga. Det unika i kommundelarna bevaras och utvecklas. Framkomligheten är god, bebyggelsen tät och varierad och naturen är nära i hela Nacka. Kultur- och idrottslivet är rikt och aktivt.

Rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner. Kommunen arbetar för en låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Stark och balanserad tillväxt

Nacka växer för fler. Fram till 2030 ska minst 20 000 nya bostäder byggas och 15 000 nya arbetsplatser skapas. Nacka ska ha ett företagsklimat i toppklass.

Tillväxten sker med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt.

Nacka utvecklas i nära samspel med nackabor, civilsamhälle och näringsliv genom att tänka nytt, långsiktigt och innovativt. Genom tillväxten bidrar Nacka aktivt till utvecklingen i Stockholmsregionen.

Maximalt värde för skattepengarna

Nacka erbjuder hög kvalitet och effektiv service till alla Nackabor. Rätt saker görs i rätt tid och på rätt sätt, så att kostnaderna blir låga. Kommunen har lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter.

Genom öppenhet, inflytande, dialog och stora möjligheter till egna val medverkar Nackaborna till att få maximalt värde för skattepengarna. Nackas ambition att vara bäst på att vara kommun bidrar till prioritering av vad en kommun ska göra och ständig utveckling på alla områden.

Styrande principer

Fyra styrprinciper, som tar sin utgångspunkt i visionen och den grundläggande värderingen, kompletterar de ovan beskrivna utgångspunkterna för styrningen:

- Särskiljande av finansiering och produktion
- Konkurrens genom kundval eller upphandling
- Konkurrensneutralitet
- Delegerat ansvar och befogenheter till lägsta effektiva nivå

Särskiljande av finansiering och produktion

Nacka kommuns organisation består av tre delar. Finansieringsansvaret för verksamheterna ligger hos den politiska delen, det vill säga kommunfullmäktige och nämnder. Här sätter de förtroendevalda upp mål för verksamheterna och beslutar om ekonomiska ramar. Till sin hjälp har de en tjänstemannaorganisation som också arbetar med myndighetsuppgifter. Tjänster och service utförs inom produktionen där kommunala och privata anordnare verkar i konkurrens.

Konkurrens genom kundval eller upphandling

Vem som ska utföra tjänster och service som Nacka kommun erbjuder bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt riktade tjänster som till exempel förskola, skola, hemtjänst och äldreboende. Tjänster som riktar sig till alla medborgare som till exempel snöröjning och parkunderhåll upphandlas.

Konkurrensneutralitet

De politiska nämnderna, som sätter mål och finansierar produktionen, är konkurrensneutrala. För att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor tillämpar kommunen marknadsmässiga internhyror och internpriser för den egna produktionen. Likvärdiga tjänster har lika stor offentlig finansiering.

Delegerat ansvar och befogenheter

De kommunala verksamheterna har stort utrymme att själva besluta hur verksamheten ska utformas. Ansvaret för verksamhetens mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling ska ligga på lägsta effektiva nivå. Principen är viktig för att verksamheterna på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

Arbetet med att ta fram nya mål

Arbetet med att ta fram nya mål har pågått under 2015. Kommunstyrelsen och stadsdirektörens ledningsgrupp har vid tre tillfällen träffats i syfte att fundera kring var kommunen ska vara 2030 och vilka mål som kan styra oss dit.

Fastställandet av nya kommunövergripande mål för kommunen är ett första steg i att utveckla kommunens mål- och resultatstyrning. Under 2016 fortsätter arbetet genom att nämnderna ska förhålla sig till de nya målen, ta fram strategiska mål och en plan för hur målen ska följas upp. Denna process är minst lika viktig som själva målformuleringen när det gäller att öka de övergripande målens styrverkan. Under 2016 kommer också arbete ske med att förankra de nya målen i organisationen i stort.

Det finns en ambition att öka nämndernas samverkan kring arbetet med att formulera mål för att få tillstånd ett ökat samspel och ökad samsyn. Nämnderna kommer därför att ges (viss) styrning och stöd i processen att ta fram nya strategiska mål. Förnyelseenheten kommer i samarbete med controllerenheten att driva detta arbete. Syftet med detta är också att skapa en något större enighet när det gäller hur de strategiska målen formuleras och följs upp.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga direkta eller i nälget mätbara konsekvenser. Målen syftar dock till att skapa en bättre styrning, bl.a. för att öka effektiviteten och öka värdet som medborgarna får ut av skattemedlen.

Konsekvenser för barn

Beslutet har inga direkta eller mätbara konsekvenser för barn, i detta skede. Styrningen av kommunen syftar dock ytterst till att göra Nacka till en ännu bättre kommun att bo och verka i. Många av kommunens verksamheter riktar sig till barn eller till deras föräldrar. Styrs kommunen i den riktning som de föreslagna övergripande målen anger och med den ambition som föreslås så kommer detta att ha en positiv inverkan på Nacka-barnens liv.

Barnperspektivet kommer också att vara en viktig ingång i processen att arbeta med målen gemensamt över nämnderna. Samarbete mellan verksamheter som tillhör olika nämnder pågår redan på många fall i kommunen, exempelvis genom SkolFam där socialtjänst och skola samverkar. Att nämnderna ges stöd i att tillsammans formulera sina mål kan ytterligare uppmuntra och stärka denna typ av samverkan.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Klara Palmberg Broryd
Strategi- och förnyelsedirektör

Kommunstyrelsen

Investeringsbeslut- och sammanställning tertial 2 2015 kommunen totalt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige bevilja investeringsmedel enligt följande för åren 2015-2018 och notera investeringssammanställningen enligt tabell 1-5 i nämndernas förslag.

Tabell 1. Tillkommande projektmedel T2 2015 (tusentals kronor)

Projekt	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos årlig kapitaljänstkostnad	Prognos årlig driftkostnad	Planerad ianspråkta gande
Boo Gårds skola utbyggnad	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	0	0	-861	0	jul-20
Komponentutbyte 2016	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	0	0	-2 160	0	dec-16
Myrsjö bollhall ny byggnation	0	-38 000	-38 000	0	-1 000	-37 000	0	-2 052	0	aug-17
Oljeeldade värmeanläggningar, avveckling	0	-35 000	-35 000	-100	-15 900	-19 000	0	-2 131	0	dec-17
Sigfridsborgs skola utbyggnad	0	-15 000	-15 000	0	-15 000	0	0	-1 358	0	maj-20
Komponentutbyte 2015	-32 500	-6 000	-38 500	-6 000	0	0	0	-2 250	0	dec-15
SN behov bostäder	-35 000	-50 000	-85 000	0	-40 500	-7 841	-1 659	-5 500	-915	aug-18
Förstudier planlägg. av mark	0	-2 500	-2 500	-200	-2 300	0	0	0	-300	jan-17
Cykelstråk Värmdövägen Boo	0	-12 000	-12 000	0	-6 000	-6 000	0	-840	-100	jan-18
Fosforföllning Långsjön	0	-2 200	-2 200	0	-2 200	0	0	-282	0	jan-17
Gång/cykelbana Grustagsvägen	0	-3 600	-3 600	0	-3 600	0	0	-280	0	jan-16
Hundrastgårdar 2018	0	-900	-900	0	0	0	-900	-85	-25	jan-19
Lekplatser 2018	0	-5 000	-5 000	0	0	0	-5 000	-473	0	jan-19
Mensätra våtmark	0	-5 000	-5 000	-500	-4 500	0	0	-367	-100	jan-19
Myrsjön/Bagarsjöns utlopp	0	-3 000	-3 000	0	0	0	-3 000	-234	0	jan-19
Reinv konstbyggnader 2018	0	-16 000	-16 000	0	0	0	-16 000	-880	0	jan-19
Reinvestering belysning 2018	0	-10 000	-10 000	0	0	0	-10 000	-700	0	jan-19
Reinvestering vägnät 2018	0	-28 000	-28 000	0	0	0	-28 000	-2 500	0	jan-19
Ryssberget naturreservat	0	-1 500	-1 500	0	-1 000	-500	0	-100	0	jan-17
Till infartspark Neglinge	0	-500	-500	0	-500	0	0	-65	-10	dec-16
Utb fastighet Sicklaön 29:1	0	-1 100	-1 100	0	-1 100	0	0	-100	0	jan-17
Utegym 2018	0	-1 500	-1 500	0	0	0	-1 500	-142	-30	jan-19
Cykelbana saltsjöbadsl etapp 1	-4 000	-2 000	-6 000	0	-2 000	0	0	-910	-250	apr-16
Förvaltning o utveckl Naturres	-9 000	-4 000	-13 000	0	0	0	-4 000	-512	-100	jan-19
Maskiner o fordon 2015-2017	-10 500	-4 000	-14 500	0	0	0	-4 000	-2 500	0	årligen
Cykleväg Saltsjöb Skurubron	-1 500	-13 000	-14 500	0	-6 000	-7 000	0	-1 030	-100	jan-18
Reinv strandbad bryggor tillg	-7 500	-3 000	-10 500	0	0	0	-3 000	-1 200	0	jan-19
Strandpromenader Svindersvik	-4 000	-14 000	-18 000	0	-14 000	0	0	-954	-110	dec-16
Reinv byte pumpar 2018	0	-700	-700	0	0	0	-700	-31	0	jan-19
Reinv ledningsnät 2018	0	-15 000	-15 000	0	0	0	-15 000	-900	0	jan-19
Reinv pumpstationer 2018	0	-2 500	-2 500	0	0	0	-2 500	-267	0	jan-19
Älta mini ÅVC	-6 000	-6 000	-12 000	0	-6 000	0	0	-1 100	-2 000	dec-16
Inventarier FRN	0	-7 500	-7 500	0	-2 500	-2 500	-2 500	-750	0	dec-16
Inventarier Välfärd skola	0	-35 000	-35 000	0	0	0	-35 000	-6 475	0	dec-18
Inventarier Välfärd samhällsservice	0	-1 500	-1 500	0	0	0	-1 500	-285	0	dec-18
	-110 000	-400 000	-510 000	-6 800	-179 100	-79 841	-134 259	-40 274	-4 040	
Övertäckning och bussterminal	0	-17 000	-17 000	0	-17 000	0	0	0	0	
	-417 000	-527 000	-6 800	-196 100	-79 841	-134 259	-40 274	-4 040		

Sammanfattnings

Nämnderna har i detta ärende inkommit med framställan av nya medel om 417 miljoner kronor för åren 2015-2018. Av de totalt föreslagna nya medlen avser 315 miljoner kronor nya projekt och 102 miljoner kronor avser tillägg för tidigare beslutade projekt.

Om investeringsbeslut fattas enligt nämndernas förslag kommer årsprognoserna för 2015 uppgå till 616 miljoner kronor och för de tre följande åren 959, 761 respektive 617 miljoner

kronor. Kommunens pågående investeringar kommer att omsluta 2,9 miljarder kronor för åren 2015-2018, där exploatering ingår med en miljard kronor.

Kommunstyrelsen/fastighetsområdet föreslår beslut av nya medel på totalt 201,5 miljoner kronor, varav 145,5 miljoner kronor avser sex nya projekt och 56 miljoner kronor två tidigare beslutade projekt. De nya medlen avser till största del nybyggnation av Myrsjöskolans bollhall, bostäder för socialnämndens behov samt arbetsmiljöåtgärder i kommunägda byggnader.

Natur-och trafiknämnden föreslår beslut om totalt 154,5 miljoner kronor, varav nya medel om 108,5 miljoner kronor för 17 nya projekt och ytterligare 46 miljoner kronor för sju tidigare beslutade projekt. Merparten av projekten finns inom gata, väg och park.

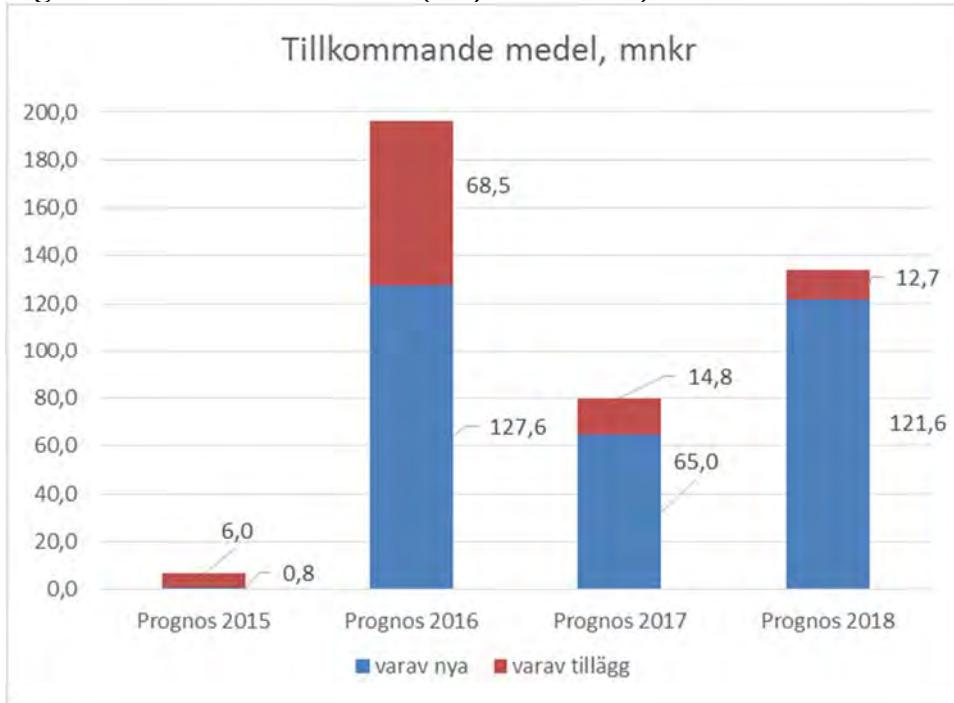
Fritidsnämnden föreslår totalt nya medel med 7,5 miljoner kronor för kommande tre åren för inventarier inom befintliga idrottsanläggningar.

Inom produktionsverksamheten välfärd skola föreslås nya medel med 35 miljoner kronor avseende inventarier för år 2018. Välfärd samhällsservice föreslår 1,5 miljoner kronor för inventarier år 2018 och återlämnar 0,9 miljoner kronor från den tidigare beslutade ramen för 2015.

Exploateringsenheten föreslår beslut för nya medel på 17 miljoner kronor. För 2016 prognostiseras inkomster på 44 miljoner kronor och utgifter på 297 miljoner kronor, vilket ger en nettobudget på 253 miljoner kronor.

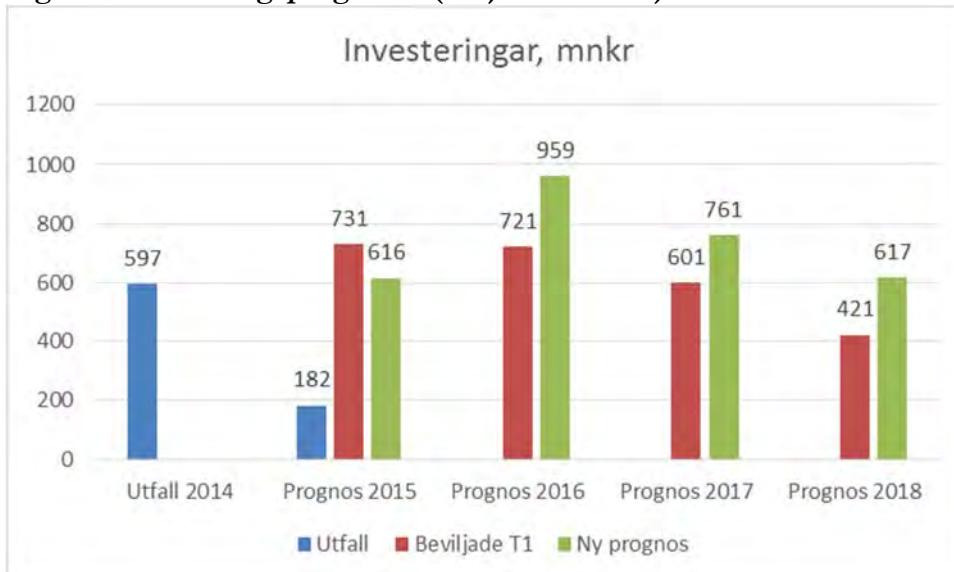
Ärendet

Nämnderna har arbetat med att ta fram sina investeringsbehov för 2015- 2018. Sammanlagt har nämnderna i detta ärende inkommit med framställan av nya medel om 417 miljoner kronor. Under oktober sker prioritering av vilka objekt som kommer att beviljas.

Figur 1. Tillkommande medel (miljoner kronor)

Av de totalt föreslagna nya medlen om 417 miljoner kronor avser 315 miljoner kronor medel 27 nya projekt och 102 miljoner kronor tillägg för nio tidigare beslutade projekt. Dessa nya medel påverkar de uppdaterade prognoserna med sju miljoner kronor år 2015 och 196 miljoner kronor år 2016. För åren 2017 och 2018 påverkas prognoserna med 80 miljoner kronor respektive 134 miljoner kronor av dessa nya medel.

I nedan bild visas investeringsprognoserna för tertial 2 inklusive nämndernas framställan om nya medel för perioden 2015-2018.

Figur 2. Investeringsprognoser (miljoner kronor)

Den nya årsprognosen för 2015 uppgår till 616 miljoner kronor, vilket är 115 miljoner kronor lägre än vid tertial 1. Det beror främst på förskjutningar av projekt till de kommande åren. Prognos för 2016 uppgår till 959 miljoner kronor, för att sedan sjunka kommande åren till 761 miljoner kronor respektive 617 miljoner kronor.

Om investeringsbeslut fattas enligt det som föreslås kommer kommunens pågående investeringar omsluta 2,9 miljarder kronor för åren 2015-2018, varav exploatering ingår med 1 miljard kronor.

Tabell 2. Tillkommande medel per nämnd, (tusen kronor)

Nämnd	Förslag nytt beslut netto	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos årlig kapitaljänstkostnad	Prognos årlig driftkostnad
Enheten för fastighetsutveckling och lokal enheten	-201 500	-6 300	-129 700	-63 841	-1 659	-16 312	-1 215
Natur och -trafiknämnden; gata- trafik- park, VA, Avfall	-154 500	-500	-46 900	-13 500	-93 600	-16 452	-2 825
Fritidsnämnden	-7 500	0	-2 500	-2 500	-2 500	-750	0
Välfärd skola	-35 000	0	0	0	-35 000	-6 475	0
Välfärd samhällsservice	-1 500	0	0	0	-1 500	-285	0
Summa nämnder exkl exploatering	-400 000	-6 800	-179 100	-79 841	-134 259	-40 274	-4 040
Kommunsstyrelsen/exploateringenheten	-17 000	0	-17 000	0	0	0	0
Totalt nya medel inkl exploatering	-417 000	-6 800	-196 100	-79 841	-134 259	-40 274	-4 040

Ovan redovisas tillkommande medel för åren 2015-2018 per nämnd samt tillkommande årliga kapitaltjänst- och driftkostnader.

Nedan presenteras det samlade förslaget på tillkommande medel per nämnd/verksamhet. Slutligen redovisas den totala investeringssammanställningen för kommunen.

Tillkommande medel för kommunstyrelsen/ fastighetsområdet

Kommunstyrelsen/fastighetsområdet föreslår beslut av tillkommande medel på totalt 201,5 miljoner kronor, varav 145,5 miljoner kronor avser sex nya projekt och 56 miljoner kronor två tidigare beslutade projekt.

Det totala beloppet av investeringsmedel som fastighetsområdet begär är fördelat på följande:

- 5 miljoner kronor, projektering och ny detaljplan av utbyggnad Boo Gård skola inklusive sporthall vid Boovalen.
- 50 miljoner kronor, komponentinvesteringar 2016.
- 38 miljoner kronor, uppförande av Myrsjöskolans sporthall.

- 35 miljoner kronor, avveckling av oljeeldade värmearanläggningar i kommunens byggnader.
- 15 miljoner kronor, projektering av utbyggnad Sigfridsborg skolan inklusive sporthall.
- 6 miljoner kronor, ytterligare investeringsmedel Komponentutbyte 2014-2015.
- 50 miljoner kronor, utökad investeringsram för bostäder riktat till sociala ändamål.
- 2,5 miljoner kronor, förstudier av planläggning av kommunalt ägda fastigheter för att förädla och utveckla fastigheterna och därigenom få till stånd ett mer effektivt utnyttjande alternativt möjliggöra försäljning.

Boo Gård skola inklusive sporthall vid Boovallen.

Projektering och ny detaljplan för nybyggnationsinvestering av Boo gård skola samt nybyggnation av sporthall vid Boovallen (projektnummer 90000346 enligt förslag Alternativ 2) beräknas kosta 5 miljoner kronor. Enheten för fastighetsutveckling planerar att söka resterande investeringsmedel till 2016.

En förstudie har tagits fram gällande byggnation av Boo gårds skola med två alternativa lösningar:

Alternativ 1 Om-och tillbyggnad, rivning paviljonger innebär en investering på 407 miljoner kronor samt 39,4 miljoner kronor för en sporthall.

Alternativ 2 Nybyggnad, etappvis rivning skola och rivning paviljonger innebär en investering på 341,6 miljoner kronor samt 39,4 miljoner kronor för en sporthall.

Styrgrupp fastighet rekommenderar alternativ 2. Förslagen baseras i båda alternativen på en tre- till fyr parallellig skola med en utbyggnadskapacitet med 350-400 elevplatser till totalt 950 elevplatser.

Nyttan med investeringen

Enligt utbildningsnämndens behovsprognos för förskole- och skolplatser år 2016-2030 för Nacka kommun (*Dnr UBN 2011/86-610*) finns ett akut behov av nya skolplatser och förskoleplatser i Södra Boo. Boo gård skola behöver byggas ut till en grundskola med årskurs F-9, vilket innebär en kapacitetsökning med 350-400 elevplatser till totalt cirka 950 elevplatser.

Skolverksamheten på Boo gårds skola är i behov av ändamålsenliga lokaler och uppfyller inte dagens krav på utbildningslokaler. Det är trångt och vissa lokalfunktioner saknas som hemkunskapslabb och bildsal, grupprum, pedagogrum mm.

Konsekvenser

En nybyggnation skapar bättre förutsättningar för en modern lärandemiljö, en bättre energiprestanda vilket medför förbättring av driftsekonomin än vid ombyggnation. Detta förhållande består under byggnadens totala faktiska livslängd. Omvänt innebär en renovering sannolikt en kortare ekonomisk och faktisk livslängd, alternativt kräver senare

tilläggsinvesteringar för att uppnå samma livslängd som vid en nybyggnation. Dessutom uppskattas ombyggnationen vara en dyrare investering.

Kalkyl

En uppskattad kalkyl har tagits fram tillsammans med NCC. Efter genomförd projektering tas ny kalkyl fram på systemhandlingarna. Enheten för fastighetsutveckling planerar att söka resterande investeringsmedel till 2016.

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Förskolan planeras flytta in i den nya byggnaden maj 2016 med inskolningsbarnen. I båda alternativen beräknas första inflyttning till skolan ske tidigast till vårterminen 2020.

Komponentinvesteringar 2016

Investeringsmedel om 50 miljoner kronor begärs för komponentinvestering för 2016 (Huvudprojekt nr 98000099) för att möta de nya kraven på kommunal redovisning avseende anläggningstillgångar, där kostnader ska aktiveras som tillgång istället för att tas som direkt kostnad.

Projektet består av planerade underhållsåtgärder om 41 miljoner kronor samt akut felavhjälpende åtgärder om 9 miljoner kronor. (Exempel på akut felavhjälpende underhåll är vattenskador och brandskador). Medlen kan komma att återlämnas efter 2016 års utgång ifall kostnaden för de ej planerade komponentutbytena understiger sökt belopp.

Nyttan med investeringen

Målet är att investeringarna ska förlänga livslängden på kommunens lokaler samt förbättra arbetsmiljö och kundnöjdhet.

Konsekvenser

Driftkostnaderna bedöms minska eftersom åtgärderna leder till bättre, effektivare, modernare och mer sparsam skötsel.

Driftkostnader och kapitaljänstkostnader

Kapitalkostnader motsvarande 2,16 miljoner kronor.

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Genomförs som komponentinvesteringar under år 2016.

Myrsjöskolans sporthall

Investeringsmedel begärs om 38 miljoner kronor för nybyggnationsinvestering av sporthall på Myrsjöskolan samt startbesked för nybyggnation av sporthall på Myrsjöskolan.

Nyttan med investeringen

Idag har Rödmyran huvuddelen av sin idrottsverksamhet i en liten gymnastiksals i sina befintliga lokaler, vilken ska rivas. Det är ont om tider i nuvarande gymnastiksals så de äldsta eleverna på mellanstadiet nyttjar även Myrsjöhallen för sin idrott. Skolan har ett behov av mer timmar för idrottsundervisning. En ny hall skulle bidra med mycket bättre arbetsmiljö i form av nya dusch- och omklädningsrum, ljusare lokaler med bättre ventilation samt mer utrymme för varje elev under idrottslektionen. Sporthallen kommer att nyttjas av skolan vardagar, bokningsbar för idrottsföreningar och kommuninvånare. Ett bra samnyttjande av parkeringsplatser kan ske när behovet uppstår på olika delar av dygnet. En ny sporthall i Myrsjö skulle ge den lokala ungdomsidrotten ett efterfrågat tillskott på träningstider.

Konsekvenser

Enligt kapacitetsutredning FRN 2013/161 framgår att behovet av flera sporthallar är stor inom Nacka kommun. Där lyfter man fram den markant ökade befolkningstillväxten som främsta anledningen. Den nya hallen blir på sikt en del i det planerade sportklustret vid Myrsjö.

Driftkostnader och kapitaljänstkostnader

Den totala intäkten för lokal enheten blir 2,3 miljoner kronor per år vilket täcker kapitaljänstkostnader, drift och underhåll för hallen.

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Sporthallen beräknas stå klar vinter 2017.

Avveckling av olja i kommunens byggnader

Investeringsmedel begärs om 35 miljoner kronor mellan åren 2015-2017 i syfte att avveckla resterande oljeförmeanläggningar i kommunens fastighetsbestånd. (Huvudprojekt 98000096 ”Avveckling oljeeldade förmeanläggningar i kommunens byggnader 2015-2017”)

Nyttan med investeringen

Uppvärmningsfunktionerna i fastigheterna har i många fall nått och passerat sin tekniska och ekonomiska livslängd. Värmeanläggningar som är oljeeldade har med dagens mätter en låg driftsäkerhet och höga kostnader för tillsyn och skötsel samt en låg energieffektivitet. Genom en succesiv utbyte till mer energisnåla installationer och avveckling av oljeeldade värmeanläggningar minskas även koldioxidutsläppet.

Konsekvenser

På sikt innebär konvertering av oljeeldade anläggningar till i huvudsak värmepumpsdrivna anläggningar och fjärrvärmeanläggningar, en mycket gynnsam investering. En grov kalkyl ger en återbetalningstid på ca 10 år.

Investeringen kommer att medföra en sänkning av kommunens driftkostnader

Investeringen kommer att medföra en sänkning av kommunens driftkostnader.

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Genomförandet av de aktuella projekten beräknas ske med start september 2015 och pågå till och med december 2017. Respektive projekt genomförs som delprojekt.

Projektering av utbyggnad Sigfridsborg skolan inklusive sporthall

Investeringsmedel, enligt förslag Alternativ 2 för nybyggnationsinvestering av Sigfridsborg skola, föreslås om 15 miljoner kronor för projektering.

Enheten för fastighetsutveckling avser att inför T1 år 2016 förslå kommunstyrelsen som i sin tur föreslår kommunfullmäktige att bevilja resterande investeringsmedel avseende nybyggnationen (275 miljoner kronor) och sporthallen (43 miljoner).

En förstudie har tagits fram gällande byggnation av Sigfridsborg skola med två alternativa lösningar:

Alternativ 1 Om-och tillbyggnad, rivning paviljonger innebär en investering på 320 miljoner kronor samt 43 miljoner kronor för en sporthall.

Alternativ 2 Nybyggnad, etappvis rivning skola och rivning paviljonger innebär en investering på 275 miljoner kronor samt 43 miljoner kronor för en sporthall.

Styrgrupp fastighet rekommenderar Alternativ 2.

Nyttan med investeringen

Enligt utbildningsnämndens behovsprognos för förskole- och skolplatser år 2016-2030 för Nacka kommun (Dnr UBN 2011/86-610) finns ett akut behov av nya skolplatser och förskoleplatser i Älta. Sigfridsborg skola behöver bygga ut årskurs F-6, vilket innebär en kapacitetsökning med cirka 120 elevplatser till totalt cirka 650 elevplatser. Byggnaden har eftersatt underhåll och det krävs stora investeringar inom de närmaste åren för att uppfylla gällande arbetsmiljökrav.

Konsekvenser

En nybyggnation skapar bättre förutsättningar för en modern lärandemiljö, en bättre energiprestanda vilket medför förbättring av driftsekonomin än vid ombyggnation. Detta förhållande består under byggnadens totala faktiska livslängd. Omvänt innebär en renovering sannolikt en kortare ekonomisk och faktisk livslängd. Alternativt kräver senare tilläggstillstånd för att uppnå samma livslängd som vid en nybyggnation. Dessutom uppskattas ombyggnationen vara en dyrare investering.

En uppskattad kalkyl har tagits fram tillsammans med NCC.

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Enheten för fastighetsutveckling avser att inför T1 år 2016 förslå kommunstyrelsen som i sin tur föreslår kommunfullmäktige att bevilja resterande investeringsmedel avseende nybyggnationen och sporthallen. Första inflyttning i skolan planeras ske till höstterminen 2020.

Komponentutbyte 2014-2015

Investeringsmedel begärs med ytterligare 6,0 miljoner kronor kopplat till huvudprojekt, Komponentutbyte 2014-2015 (nr 98000093), varpå total investeringsram uppgår till 38,5 miljoner kronor. Beslutet innebär inte någon ökning av totala medel för underhåll eftersom prognoserna för planerat underhåll i driftsresultatet sänks med motsvarande belopp eller större. Detta i linje för att möta de nya kraven på kommunal redovisning avseende anläggningstillgångar, där kostnader ska aktiveras som tillgång istället för att tas som direkt kostnad.

De underhållsåtgärder som planeras är bland annat fasad, fönster och dörrar, golv, belysning, tak samt i mindre utsträckning ett antal komponenter till.

Nyttan med investeringen

Målet är att investeringarna ska förlänga livslängden på kommunens lokaler samt förbättra arbetsmiljö och kundnöjdhet.

Konsekvenser

Bedöms minska eftersom åtgärderna leder till bättre, effektivare, modernare och mer sparsam skötsel.

Driftkostnader och kapitalkostnader

Ökade kapitalkostnader om motsvarande 384 tusen kronor beräknat som ett snitt av 20 år och med internränta om 2,8 procent

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Under nuvarande år 2015.

Bostäder riktat till sociala ändamål

Investeringsmedel om ytterligare 35 miljoner kronor begärs i ett huvudprojekt för investeringar som tillgodosör av social- och äldrenämnden finansierade verksamheter såsom ny, till- och ombyggnationer, (KFKS 2013/536-293, ”Investeringsbeslut för att tillgodose social- och äldrenämndens behov av bostäder/lokaler”). Ny projektram blir således 85 miljoner kronor.

Nyttan med investeringen

Behovet av bl.a. genomgångsbostäder, bostäder för nyanlända har ökat. Snabb beredskap för åtgärder kommer att behövas. Behovet av åtgärder är utifrån ett kortstiktigt perspektiv.

Konsekvenser

Respektive projekt genomförs som delprojekt där investeringsbeslut och startbesked delegeras av kommunfullmäktige till kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott. När i tiden investeringen planeras att tas i bruk. Under åren 2016-2018.

Förstudier av planläggning av kommunalt ägda fastigheter

2,5 miljoner kronor i investeringsmedel under perioden 2016-2018 föreslås för att finansiera förstudier av planläggning av kommunalt ägda fastigheter. I Nacka kommuns markinnehav finns fastigheter som idag inte är planlagda eller där en planändring krävs för att förädla och utveckla fastigheterna och därigenom få till stånd ett mer effektivt utnyttjande alternativt möjliggöra försäljning.

Nyttan med investeringen

Fastigheter som idag inte är planlagda eller där en planändring krävs för att förädla och utveckla fastigheterna för därigenom få till stånd ett mer effektivt utnyttjande alternativt möjliggöra försäljning. Syftet med förstudien är att med volymskisser presentera möjliga användningsområden för den aktuella fastigheten. För att markgruppen ska kunna möta det behov som finns avseende bl.a. boende för nyanlända, verksamhetsområden och bostäder genom att tillgängliggöra mark krävs ekonomiska medel för att kunna genomföra förstudier.

Konsekvenser

I syfte att säkerställa bästa möjliga användning, hög avkastning på kommunens fastigheter och för att kunna arbeta strategiskt med markinnehavet.

Driftkostnader och kapitaltjänstkostnader

Den beräknade kostnaden för en förstudie uppgår till ca 300 000 – 500 000 kr.

Förgäveskostnaden uppskattas till ca 300 000 kr. Kostnaden avseende förstudier belastar markgruppens resultat.

När i tiden investeringen planeras att tas i bruk

Investeringsmedel under perioden 2015-2018.

Tillkommande medel för natur- och trafiknämnden

Natur-och trafiknämnden föreslår beslut om totalt 154,5 miljoner kronor att användas för att utveckla och säkerställa god kvalitet och funktionalitet i kommunens gemensamma infrastruktur, som vägar, parker, va-anläggningar och återvinningskapacitet. Nämnden föreslår nya medel om 108,5 miljoner kronor för 17 nya projekt om och ytterligare 46 miljoner kronor för sju tidigare beslutade projekt.

Totalt föreslagna investeringsram för de nya medel som föreslås är fördelat enligt följande.

Gata, väg och park	Totalt 130,3 miljoner kronor, varav nya projekt 90,3 miljoner kronor och tillägg för tidigare projekt 40 miljoner
---------------------------	---

- Cykelväg Värmdövägen Boo, 12 miljoner kronor
- Fosforfällning i Långsjön 2,2 miljoner kronor
- Gång och cykelbana Grustagsvägen, 3,6 miljoner kronor
- Hundrastgardar 2018, 0,9 miljoner kronor

- Lekplatser 2018, 5 miljoner kronor
- Mensättra våtmark, 5 miljoner kronor
- Myrsjöns och Bagarsjöns utlopp, 3 miljoner kronor
- Konstruktionsbyggnader 2018, 16 miljoner kronor
- Gatubelysning 2018, 10 miljoner kronor
- Vägnät 2018, 28 miljoner kronor
- Ryssbergen naturreservat, 1,5 miljoner kronor
- Tillfällig infartsparkering Neglinge, 0,5 miljoner kronor
- Utbyggnad av fastigheten Sicklaön 29:1 samt utbyte av staket kring fastigheten 2016, 1,1 miljoner kronor
- Utegym 2018, 1,5 miljoner kronor
- Cykelväg Saltsjöbadsleden till Fisksätra, 2 miljoner kronor
- Förvaltning och utveckling naturreservat 2018, 4 miljoner kronor
- Maskiner och fordon och anläggningar 2018, 4 miljoner kronor
- Cykelväg Saltsjöbadsleden till Skurubron, 13 miljoner kronor
- Reinvestering strandbad och bryggor 2018, 3 miljoner kronor
- Strandpromenad Svindersviken, 14 miljoner kronor

VA-verket Totalt 18,2 miljoner kronor, avser nya projekt

- Reinvestering byte pumpar 2018, 0,7 miljoner kronor
- Reinvestering ledningsnät 2018, 15 miljoner kronor
- Reinvestering pumpstationer 2018, 2,5 miljoner kronor

Avfallsverket Totalt 6 miljoner kronor, avser nya projekt

- Älta Mini-återvinningscentral, 6 miljoner kronor

Nyttan med samtliga nedan redovisade investeringar samt ekonomiska konsekvenser finns efter nämndens förslag på tillkommande medel.

Cykelväg Värmdövägen Boo

Projektet breddning av Värmdövägens gång- och cykelbana mellan Talluddsvägen och Boovägen under perioden 2016 - 2017 beräknas kosta 12 miljoner kronor. I Nacka kommunens cykelstrategi och i den regionala cykelplanen ingår sträckan i ett prioriterat stråk som sträcker sig längs hela Värmdövägen. Utgångspunkten för utbyggnaden grundar sig i de utformningsprinciper för de regionala cykelstråken som anges i Nackas cykelstrategi och den Regionala cykelplanen. Förhandsbesked från Trafikverket om statlig medfinansiering av kostnaderna för utbyggnad har getts. Med medfinansiering på 50 procent kan kostnaden för kommunen hamna på 6 miljoner kronor uppdelat på 2 år.

Driftkostnad

Driftkostnaden beräknas öka med 100 00 kronor per år. Värmdövägen är viktig både för cyklister och gående och en förbättrad framkomlighet och trafiksäkerhet längs sträckan är väsentlig i arbetet med att öka andelen hållbara resor i Nacka.

Fosforfällning i Långsjön

Investeringsprojektet *Fosforfällning i Långsjön* syftar till att få ner de mycket höga halterna av fosfor som har uppmätts i Långsjön och därmed säkerställa att sjön blir fri från giftig algblooming och återigen säker för bad. Investeringen beräknas till 2,2 miljoner kronor.

Investeringen ligger i linje med kommunens mål om att uppnå en trygg och säker kommun, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling.

Cykelväg Grustagsvägen

Efter att Ältabergs verksamhetsområde etablerats och bostadsutbyggnaden området fortsätter har synpunkter på trafiksäkerheten för gående och cyklister längs Grustagsvägen ökat markant. I Nacka kommuns strategi för cykelsatsningar finns Grustagsvägen med och har prioriteringsklass två av tre. Strategin fokuserar på arbetspendling mot Stockholm, därav sträckans prioritering. Sett till lokala mål i Älta och de kommunöverskridande cykelförbindelserna är sträckan viktig och ingår i huvudcykelnätet. Enligt cykelstrategin ska hela det utpekade huvudcykelnätet vara trafikseparerat från motorfordonstrafik. För alla sträckor som har prioriteringsklass 1 har arbete påbörjats, antingen vidare utredning eller utbyggnad. Det är nu också viktigt arbeta med sträckor som är lokalt viktiga, trots att de inte har den högsta prioriteten.

Inom det s.k. LÄSK-projektet har Nacka, Stockholm och Tyresö kommuner kommit överens om åtgärder som berör infrastrukturen inom Lindalen, Älta och Skrubba. Enligt överenskommelsen ska respektive kommun ansvara för och bekosta utbyggnad av de gång- och cykelvägarna inom den egna kommunen. Inom projekt 9624, Ältabergs Verksamhetsområde, har en första del av den gång- och cykelvägen utmed Grustagsvägen utförts. Av kommunens åtagande återstår nu delen fram till Töresjövägen. Investeringen för gång- och cykelvägen bedöms till 3,6 miljoner kronor. Gång- och cykelbanan är redan projekterad inom exploateringsprojektet 9624.

Driftkostnad

Den framtida utökade driftkostnaden för gång- och cykelvägen bedöms till ca 10 tusen/år.

Hundrastgårdar 2018

Park- och naturenheten har på uppdrag av Tekniska nämnden tagit fram en förstudie för angelägna projekt under 2014-2016. Enligt den har en hundrastgård i Fisksätra byggs och snart byggs även hundrastgårdar i Älta och i Hospitalsparken vid Saltsjöqvarn. Även för år 2017 finns ett tidigare investeringsbeslut om en ny hundrastgård. Utifrån målet om att erbjuda en god kommunal service föreslås att en ny hundrastgård anläggs även 2018 och till en utgift av 0,9 miljoner kronor.

Driftkostnad

Årliga kostnader för skötsel och underhåll av anläggningen är 40 tusen kronor.

Lekplatser 2018

För år 2016 finns beslut om 3,0 miljoner kronor och 3,5 miljoner kronor för år 2017 för upprustning av lekplatser. Nu föreslås Natur- och trafiknämnden, att avsätta 5 miljoner kronor för ombyggnad av lekplatser även 2018.

Att kunna erbjuda lekmiljöer bidrar till att erbjuda nackaborna god kommunal service samt en god livsmiljö, vilket överensstämmer med Nackas övergripande mål. Många lekplatser är idag slitna och behovet av upprustning är stort.

Driftkostnad

Den årliga kostnaden för skötsel blir i stort sett oförändrad eftersom en anläggning ersätter en annan.

Mensättra våtmark

Investeringen Restaurering Mensättra våtmark avser projektering, tillståndsansökan, restaurering och iordningställande för rekreation under perioden år 2016-2017 om totalt 5 miljoner kronor.

Mensättra våtmark är en av Nacka kommuns större våtmarksområden på kommunal mark (cirka 1,7 hektar). Restaureringen innebär att ett vackert rekreativt område skapas, områdets biologiska värden förstärks samtidigt som dagvattnet som rinner ned i Sågsjön renas från tio gånger mer fosfor och kväve jämfört med idag. Detta är ett viktigt led för att uppnå kommunens övergripande mål ”God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling”.

Myrsjöns och Bagarsjöns utlopp

Under de senaste åren har ökad exploatering i tillrinningsområdena för Myrsjön och Bagarsjön medfört att andelen hårdgjorda ytor ökat och i kombination med kraftiga skyfall har sjöarnas vattennivåer stigit över acceptabla nivåer och risk för översvämningar av närliggande fastigheter föreligger. Investeringen syftar till att erhålla en utloppströskel vid respektive sjö så att tillflöden vid kraftiga regn inte orsakar för stora vattenståndsvariationer med översvämningar av närliggande fastigheter som följd.

Investeringen ligger väl i linje med kommunens övergripande mål om god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt en trygg och säker kommun. Sammantaget bedöms utgifterna uppgå till ca 3 miljoner kronor under 2018. Inga driftkostnader tillkommer.

Konstruktionsbyggnader 2018

En 10-årig plan för drift och underhåll för samtliga inventerade konstruktionsbyggnader i kommunen togs fram 2008, som grundar en ”Rullande Underhållsplan 5 år” med årlig uppdatering. Med denna plan uppskattas reinvesteringsbehovet i projektet ”Reinvestering konstbyggnader 2018” till 16 miljoner kronor.

Återkopplingen från verksamheten från och med 2010 påvisar tre faktorer som orsakar ett högre reinvesteringsbehov än det som uppskattades med hjälp av planen från 2008-2017, Dessa är antagande av mängder, en mer avancerad skadeutveckling än förväntat och upptäckta utförande fel från nybyggnadstillfället. Ramen avser endast inventerade objekt. Ej inventerade konstbyggnader åtgärdas reaktivt. Inventering av kommunala konstbyggnader intensifieras åren 2015-2016 med fokus på bergskärningar, stödmurar, kajer och strandpromenader så att reinvesteringar kan planeras proaktivt.

Reinvestering gatubelysning 2018

Målet för investeringen och projektens syfte är att reinvestera i befintligt gatubelysningsnät samt vid behov utföra kompletteringar för att uppnå en god elsäkerhet, driftsäkerhet, trygga och säkra trafik och parkmiljöer samt minska driftkostnaderna på sikt per belysningspunkt. Total investeringsram beräknas till 10 miljoner kronor.

Reinvestering vägnät 2018

Reinvesteringen omfattar gator, gång- och cykelvägar samt parkvägar. Utbyte av beläggning, hantering av dagvatten så som nya rensbrunnar med anslutningar samt mindre förstärkningar av diken, stängsel och räcken inom vägområdet. Total investeringsram beräknas till 28 miljoner kronor.

Ryssbergen naturreservat

Projektet *Förstudie Ryssbergen* syftar till att genom inventeringar och i dialog med medborgare och andra intressenter ta fram underlag inför bildandet av naturreservatet Ryssbergen. Förstudien ska undersöka hur rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald kan säkerställas samt hur området kan kopplas samman med omgivande grön- och strövområden. Detta är ett viktigt led för att uppnå kommunens övergripande mål ”God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling” samt ”Starkt medborgarinflytande”. Utgifter beräknas till 1,5 miljoner kronor fördelat mellan åren 2016 och 2017.

Tillfällig infartsparkering Neglinge

Projektet går ut är att iordningställa en tillfällig infartsparkeringsplats i anslutning till Igelboda station samt busshållplats vid Stockholmsvägen/Igelbodavägen för ersättningstrafik och nattbusslinje. Syftet är att förbättra möjligheterna att använda kollektivtrafiken framför bil i samband med Slussenombyggnationen. Avsikten är att söka statlig medfinansiering för utbyggnad av infartsparkeringsplatsen. Investeringsram för utbyggnad av tillfällig infartsparkering i Igelboda beräknas till 0,5 miljoner kronor.

Utbyggnad av fastigheten Sicklaön 29:1 samt utbyte av staket kring fastigheten 2016

I och med den snabba utvecklingen av utbyggt kommunalt VA kan konstateras att dagens kapacitet i verkstaden för LTA pumpar inte är tillräcklig varför en utbyggnad för 0,7 miljoner kronor behöver ske 2016 inom befintlig fastighet. Vidare behöver staketet runt fastigheten Sicklaön 29:1 bytas ut då staketet är i mycket dåligt skick, liggande på vissa sträckor, vilket har inneburit stöld av begärlig utrustning. Byte av staket beräknas innehålla en utgift på 0,4 miljoner. Total investeringsbudget 1,1 miljoner kronor.

Utegym 2018

Park- och naturenheten har tidigare på uppdrag av Fritidsnämnden tagit fram en förstudie för angelägna projekt. Enligt förstudien har det byggts två utegym, ett i Orminge och ett i Sickla strand. Snart byggs även ett i Tattby. Efterfrågan på nya utegym är stor i kommunen och därför föreslås att ett nytt utegym byggs även år 2018 till en kostnad av 1,5 miljoner kronor.

Driftkostnader

Årliga kostnader för skötsel och underhåll av anläggningen är ca 30 tusen kronor.

Utbyggnad cykelbana Saltsjöbadsleden

Investeringen avser utbyggnad av cykelbana utmed Saltsjöbadsleden mellan en punkt cirka 150 meter öster om Vinterbrinksvägens anslutning till Saltsjöbadsleden och påfarten till Fisksätra. I Fisksätra kommer cykelbanan ansluta till Saltsjöbadsvägen via Fisksätravägen.

På Saltsjöbadsleden skapas cykelbana genom att smalna av de befintliga körfälten och vägrenarna. Fordonstrafiken flyttas ut mot den södra vägkanten. Denna vägkant har visat sig vara i betydligt sämre kvalité än först beräknat och kostnaden för att åtgärda vägkanten så att den kan belastas med tunga fordon är 2 miljoner kronor. Projektets investeringsram behöver utökas med motsvarande 2 miljoner kronor. Från tidigare 4 miljoner kronor till en ny total projektram på 6 miljoner kronor.

Syftet med åtgärden är att skapa en trafiksäker och framkomlig cykelväg mellan Saltsjöbaden och Fisksätra. Utbyggnaden är en första etapp i att förbinda Sicklaön med Fisksätra/Saltsjöbaden genom en trafikseparerad cykelbana. Åtgärden finns utpekad i Nackas kommuns strategi för cykelsatsningar som en prioriterad åtgärd. I samband med åtgärden kommer dagens vägbelysning bytas ut på berörd sträcka på Saltsjöbadsleden.

Förvaltning och utveckling naturreservat 2018

Projektet syftar till att erbjuda medborgarna ett rikt friluftsliv som är en viktig del av en god livsmiljö. Genom att anlägga spänger och andra anläggningar på utvalda platser, ökar tillgängligheten samtidigt som den biologiska mångfalden värnas. Därmed säkerställer vi en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige beslutade 2012 om 7,5 miljoner kronor till projektet Förvaltning och utveckling naturreservat (projektnummer 90000229, KFKS 2012/156-040) under perioden 2013-2015. Kommunfullmäktige anslog 2014 ytterligare 1,5 miljoner för 2017 (KFKS 2014/240-040). Det finns idag inga investeringsmedel avsatta för arbeten under 2018. Park- och naturenheten begär därför om utökad investeringsram för 2018 om 4 miljoner kronor för projektet Förvaltning och utveckling naturreservat (projektnummer 90000229). Projektets nya totala investeringsram blir 13 miljoner kronor.

Maskiner och fordon och anläggningar 2018

Tidigare idé om en flytt av tekniska drift- och underhållsenheten bedöms inte bli av inom överskådlig tid. Det medför en del reinvesteringar i lokaler och anläggningar för att få ändamålsenliga förutsättningar för verksamheten. Därför föreslås dels att investeringsramen utökas ändamålmässigt att även kunna användas till anläggningar och ombyggnation inom fastigheten, förutom till maskiner och fordon, dels ekonomiskt med ytterligare 1 miljon kronor för 2018 till totalt 4 miljoner kronor.

Cykelväg Saltsjöbadsleden till Skurubron

Värmdövägen är viktig både för cyklister och gående och en förbättrad framkomlighet och trafiksäkerhet längs sträckan är väsentlig i arbetet med att öka andelen hållbara resor i Nacka. Målet med investeringen är att bredda gång- och cykelbanan utmed Värmdövägens södra sida mellan Skurubron och Vattenverksvägen. I Nacka kommunens cykelstrategi och i den regionala cykelplanen ingår sträckan i ett prioriterat stråk som sträcker sig längsmed hela Värmdövägen. I och med framtagandet av Nackas cykelstrategi har Värmdövägen studerats i detalj. Slutsatsen av arbetet är att störst nytta erhålls med en kraftig förbättring av gång- och cykelbanan på Värmdövägens södra sida i stället för mindre breddning av bänge sidor. I och med fokus på ena sidan kan även regional standard på gång- och cykelbanan erhållas.

Under 2015 första hälft har en förprojektering genomförts. Den tidigare föreslagna åtgärden har bedömts som genomförbar med en utgift på 13 miljoner kronor uppdelat på 2 år. Förhandsbesked från Trafikverket om statlig medfinansiering av kostnaderna för utbyggnad har getts. Med medfinansiering på 50 procent kan utgiften för kommunen hamna på 6,5 miljoner kronor uppdelat på 2 år.

Driftkostnad

Driftkostnaden beräknas öka med 100 000 kronor per år.

Reinvestering strandbad och bryggor 2018

Reinvesteringen avser upprustning av kommunens strandbad samt byte av bryggor i enlighet med pågående investeringsprojekt Reinvestering strandbad, bryggor samt tillgänglighetsanpassning TN 2014/327-822. Det är högt tryck på strandbaden med kraftigt slitage som följd, många bad är eftersatta och flertalet bryggor behöver bytas ut för att undvika olyckor. I samband med upprustning ses tillgängligheten över för att motsvara lagstadgade krav och riktlinjer. För 2018 finns inga medel avsatta, därför föreslås en utökad investeringsram för projekt Reinvestering av strandbad och bryggor om 3 miljoner kronor under 2018. Den totala investeringsramen för projektet blir då 10,5 miljoner kronor.

Driftkostnaderna väntas ligga kvar på samma nivå.

Strandpromenad Svindersviken

Projektet innebär en utbyggnad av strandpromenaden mellan Marinstaden och Svindersviks gård. Tidigare etapper av strandpromenaden som byggs ut är mellan Nacka strand och Vikdalens, mellan Vikdalens och Marinstaden samt nedanför Henriksdalsberget.

Enligt TN 2013/397-044 föreslog Park- och naturenheten att tre strandpromenader byggas till en utgift om 30 miljoner kronor, men kommunfullmäktige anslog endast 4 miljoner kronor i beslutet KF- KFKS 2012/156-040 för att påbörja arbetet. Park- och naturenheten föreslår nu en utökad investeringsram för projekt Strandpromenader (90000248) om 14 miljoner kronor för en utbyggnad av Svindersvikens strandpromenad under 2016. Den totala investeringsramen för utbyggnad av denna del av projektet blir då 18 miljoner kronor. De två andra föreslagna strandpromenaderna kvarstår tillsvidare.

Driftkostnad

Promenaden byggs ut i enlighet med standard för strandpromenader i Nacka vilket innebär den är belyst och underhålls vintertid. Driftkostnaderna för sträckan beräknas uppgå till ca 110 000 kronor på årsbasis. Investeringen ligger i linje med kommunens mål att erbjuda medborgarna god livsmiljö.

Reinvestering pumpstationer 2018

Kommunens pumpstationer för spillovatten tillkom i huvudsak på 1970-talet. Sedan dess har drift- och underhåll utförts i normal omfattning. Nu är många stationer i ett läge där mer genomgripande upprustningsåtgärder krävs. Belägg för detta framgår av den omfattande utredning som genomfördes under 2013 och som hade till syfte att belysa status och nödvändiga åtgärder för ett 60- tal anläggningar. Behovet av åtgärder har uppskattats till 50-60 miljoner kronor. Ett långsiktigt reinvesteringsprogram har tagits fram och i mål & budget 2014-2016 beslutades om en årlig investeringstakt på 2,5 miljoner kronor/år. Åtgärderna är även inlagda i planeringsperspektivet 2030 och i den utredning av va- taxan som genomfördes 2013 har höjd tagits för kommande års reinvesteringar. Detta investeringsbeslut siktar till en utökning av ramen även för 2018 med 2,5 miljoner kronor.

Reinvestering ledningsnät 2018

Nackas va- ledningsnät är till stor del 50- 60 år gammalt. Inläckande tillskottsvatten i spillovattennätet förorsakar kapacitetsproblem både i ledningsnät, pumpstationer och reningsverk. Detta kan orsaka miljöproblem i form av bräddningar och dessutom medföra betydande merkostnader för avloppsreningen. Läckande dricksvattenledningar orsakar störningar i vattendistributionen och medför ökade kostnader för inköp av vatten samt reparationer och underhåll. Liggande budget för ledningsföryelse ger en förnyelsetakt på ca 175 år. Med tanke på att många kommuner har betydligt längre intervall i sitt förylsearbete är det rimligt att Nacka bibehåller nivån på reinvesteringarna med minst 15 miljoner kronor/år.

Reinvestering byte pumpar 2018

Investeringen avser löpande utbyte av pumpar i kommunens pumpstationer för vatten och spillovatten. Vid akut pumphaveri måste ny pump omedelbart anskaffas. I kommunen finns ca 65 pumpstationer för spillovatten, ett dussintal tryckstegningsstationer för renvatten samt ett par stationer för dagvatten. I varje station finns normalt 2-3 pumpar. Dimensioneringsmässigt ska det finnas en reservkapacitet för pumpningen, men vid pumphaveri finns denna

marginal inte kvar längre. Investeringen om 0,7 miljoner kronor för 2018 avser att bibehålla full funktion och minskad risk för allvarliga störningar i driften av varje station

Tillägginvestering Älta mini-ÅVC

En mini-återvinningscentral (mini- ÅVC) i Älta, är ett av projekten som ingår i att utöka återvinningskapaciteten i Nacka. 2013 beslutade kommunfullmäktige om investering om 6,5 miljoner kronor, varav 1,5 miljoner kronor till förstudie för Älta mini- ÅVC. En förstudie genomfördes där alla tillstånd, lov och underlag för upphandling av byggentreprenör har tagits fram. Utifrån inkomna anbud från byggentreprenörer samt separat kalkyl, framtagnen av oberoende konsult, bedöms kostnaden för projektet hamna 6 miljoner kronor högre än ursprungskalkylen, totalt 12,5 miljoner kronor.

Nytta med investeringar

Den sammanlagda nytta av begärda investeringar är att under de kommande tre åren utveckla och säkerställa god kvalitet och funktionalitet i kommunens gemensamma infrastruktur, så som vägar, parker, natur, va-anläggningar och återvinningskapacitet. Varje enskild investering bär en egen nytta.

Ekonomiska konsekvenser

Det sammanlagda värdet av begärda medel för tillkommande investeringar är 154,5 miljoner kronor över de kommande tre åren. Av dessa investeringar avser 130,3 miljoner kronor gata, väg, park och naturområdet, 18,2 miljoner kronor avser VA-verksamheten och 6 miljoner kronor för avfallsverksamheten. Tillkommande kapitaltjänst, avskrivningar och internränta, motsvaras av 11,8 miljoner kronor, varav 10,1 miljoner kronor avser gata, väg, park och natur, 1,2 miljoner kronor avser VA och 0,5 miljoner kronor avser avfall. Vad gäller tillkommande driftkostnad relaterat till föreslagna investeringar så är knappt 0,6 miljoner kronor relaterad till gata, väg, park och natur. Övriga verksamheter får inte någon tillkommande driftkostnad relaterad till föreslagna investeringar.

Tillkommande medel för fritidsnämnden

Fritidsnämnden föreslår totalt nya medel med 7,5 miljoner kronor för kommande tre åren för inventarier inom befintliga idrottsanläggningar.

Reinvesteringar och nyinvestering inom befintliga idrottsanläggningar

Fritidsnämnden föreslår nya medel om 7,5 miljoner kronor. Fritidsnämnden föreslog år 2012 kommunfullmäktige att fatta beslut om 13 miljoner kronor för reinvesteringar och nyinvesteringar i befintliga anläggningar. Kommunfullmäktige anslog 13 miljoner kronor för åren 2012-2014 enligt Dnr KFKS 2011/251-041 § 125. Dessa 13 miljoner kronor har förbrukats fram till år 2015. Fritidsnämnden föreslår för åren 2016-2018 7,5 miljoner kronor för re-nyinvesteringar i befintliga anläggningar

Fritidsnämnden är som hyresgäst i idrottsanläggningarna den nämnd som är verksamhetsansvarig för idrottsanläggningarna. Verksamhetsansvaret omfattar ett ansvar för

att anläggningarna är funktionsdugliga och ändamålsenliga för föreningarnas verksamhet och för eventuell öppen verksamhet för allmänheten.

För att idrottsanläggningarna ska vara ändamålsenliga för föreningarnas verksamhet är de utrustade med olika verksamhetsinventarier. De lösa verksamhetsinventarier som finns ingår inte i lokalens fastighetsägaransvar, utan är att betrakta som ett ansvar för hyresgästen som verksamhetsutövare. Med de inventarier som fritidsnämnden finansierar får föreningarna förutsättningar för att bedriva den verksamhet som anläggningen är avsedd för. En del av inventarierna används i flera olika anläggningar och flyttas då behov finns. Då nya aktiviteter tillkommer behöver också lokalerna ytterligare verksamhetsanpassningar med tillkommande utrustning. Exempel på verksamhetsinventarier som inte omfattas av fastighetsägarens förvaltande av idrottsanläggningarna är till exempel innebandysargar, sargdelar till ishallar, gymnastikutrustning, stavhoppsmatta, fotbollsmål, hinderbana för simbassäng, utomhusgolv för innebandyevent med mera.

Driftkostnad

Avskrivningstid är 10 år och rak avskrivning tillämpas. Avskrivningen är 750 tusen kronor per år. Fallande ränta tillämpas och den beslutade räntesatsen för 2016 är 2,8 procent, vilket innebär cirka 200 tusen kronor i räntekostnader år 2019. Investerings projektet kommer inte påverka driftkostnaden.

Riskanalys vid utebliven investering eller försenad investering

Anläggningarna kan inte nyttjas för det ändamål de är avsedda för. Risk finns även för olyckor. När en befintlig anläggning kan ges ytterligare verksamhetsanpassning ökar nyttan och anläggningen kan användas för fler aktiviteter. Inventarierna är förutsättningen för föreningarna att kunna driva verksamheter i idrottsanläggningarna.

Tillkommande medel för produktionsverksamheten

Välfärd skola

Inom produktionsverksamheten välfärd skola föreslås nya medel med 35 miljoner kronor avseende inventarier för år 2018.

För 2017 är Välfärd skolas investeringsram 30 miljoner kronor. Idag finns det ett stort behov av att förbättra arbetsmiljön i våra verksamheter. Utöver inventarier har Välfärd skola utgifter för investeringar för anpassning och omställning av lokaler vid verksamhetsförändringar. Ramen behöver även användas när det uppstår oplanerade verksamhetsavbrott. Våra skolgårdar är eftersatta och behöver renoveras vilket också är betydande investeringsutgift. För att fortsätta det påbörjade arbetet med ett digitalt lärande behöver investeringsramen användas till digitala hjälpmedel. Stora investeringar behöver också göras i datorer då Nacka kommun har ett nytt IT-avtal där kommunen inte leasar utan investerar.

Välfärd samhällsservice

Välfärd samhällsservice föreslår 1,5 miljoner kronor för inventarier år 2018 och återlämnar 0,9 miljoner från den tidigare beslutade ramen för 2015. Årlig tillkommande kapitaltjänstkostnad beräknas till 250 tusen kronor.

Tillkommande medel för exploateringsenheten

Exploateringsenheten prognostiseras en nettoinvesteringsbudget för 2016 om 253 miljoner kronor med 44 miljoner kronor i inkomster och 297 miljoner kronor i utgifter, varav tillkommande medel om 17 miljoner kronor.

Exploateringsverksamheten omfattar drygt 200 stadsbyggnadsprojekt som tillsammans har syftet att ge förutsättningar för fler bostäder och verksamhetslokaler i kommunen. 2015 förväntas 15 projekt kunna avslutas.

Överdäckning 222 och bussterminal [9245]

Projektet studerar alternativa lösningar avseende bussterminalens lokalisering kombinerat med lösningar för lokalisering av överdäckningen. Detta görs i nära samarbete med Nacka Stad projektet och tunnelbanaprojektet. För förstudier av överdäckning respektive bussterminal behövs 17 miljoner kronor.

Investeringssammanställning totalt

Totalprognos 2015-2018, Tertiäl I

**Tabell 3. Prognos nettoinvesteringar inklusive exploatering T1 2015
(miljoner kronor)**

mnkr	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	Totalt 2015-2018
Nettoinvesteringar nämnder och enheter exkl exploateringsenheten	-611	-468	-396	-132	-1 607
Inkomster exploateringsenheten	173	9	201	106	489
Utgifter exploateringsenheten	-292	-262	-406	-395	-1 355
Nettoinvesteringar exploateringsenheten	-119	-253	-205	-289	-866
Totalt nettoinvesteringar inkl exploateringsenheten T1 2015	-731	-721	-601	-421	-2 474
Totalt nettoinvesteringar inkl exploateringsenheten T2 2014 (M&B)	-811	-709	-551	-433	-2 504
Förändring T2 2014 -T1 2015	80	-12	-50	12	30

Den av kommunfullmäktige beslutade investeringssammanställning vid tertial 1 2015 omslöt knappt 2,5 miljarder kronor i nettoutgifter för investeringsprojekt för åren 2015-2018 där exploateringsenhetens investeringar ingick med 0,9 miljarder kronor

Ny totalprognos 2015-2018, Tertial 2

**Tabell 4. Prognos nettoinvesteringar inklusive exploatering T2 2015
(miljoner kronor)**

mnkr	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	Totalt 2015-2018
Nettoinvesteringar nämnder och enheter exkl exploateringsenheten	-500	-706	-485	-244	-1 935
Inkomster exploateringsenheten	181	44	198	160	583
Utgifter exploateringsenheten	-297	-297	-474	-533	-1 601
Nettoinvesteringar exploateringsenheten	-116	-253	-276	-373	-1 018
Totalt nettoinvesteringar inkl exploateringsenheten T2 2015	-616	-959	-761	-617	-2 953
Totalt nettoinvesteringar inkl exploateringsenheten T1 2015	-731	-721	-601	-421	-2 474
Förändring T1 2015 -T2 2015	115	-238	-160	-196	-479

I detta ärende för tertial 2 föreslås ett beslut om tillkommande medel med 417 miljoner kronor. Den nya årsprognosen för 2015 uppgår till 616 miljoner kronor, vilket är 115 miljoner kronor lägre än vid tertial 1. Det beror främst på förskjutningar av vissa projekt från 2015 till de kommande åren. Prognoserna för 2016 uppgår till 959 miljoner kronor, för att sedan sjunka kommande åren till 761 miljoner kronor respektive 617 miljoner kronor.

Kommunens investeringsprognos exklusive exploateringsenheten är, om investeringsbeslut fattas enligt nämndernas förslag, drygt 1,9 miljarder kronor för åren 2015- 2018. Inklusive exploateringsenhetens nettoinvesteringar på 1,0 miljarder uppgår kommunens sammanlagda prognos för nettoinvesteringar till 2,9 miljarder kronor.

Tabell 5. Utfall och prognos nettoinvesteringar inklusive exploatering per nämnd T2 2015- 2018 (miljoner kronor)

Investeringar per nämnd, mnkr	Utfall T22015	Helårs prognos 2015	Helårs prognos 2016	Helårs prognos 2017	Helårs prognos 2018
	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto
Kommunstyrelsen	-87,8	-418,0	-693,3	-618,7	-518,0
stödenheter	-2,9	-16,0	-16,3	0,0	0,0
Enheten för fastighetsutveckling	-95,6	-260,4	-397,5	-311,2	-108,5
Exploateringsenheten	23,0	-116,0	-253,0	-276,0	-373,0
Summa produktionsenheter	-12,3	-25,6	-26,5	-31,5	-36,5
Välfärd skola	-12,0	-25,0	-25,0	-30,0	-35,0
Välfärd samhällsservice	-0,4	-0,6	-1,5	-1,5	-1,5
Fritidsnämnden*	0,0	0,0	-2,5	-2,5	-2,5
Kulturnämnden	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0
Natur-och trafiknämnden	-89,5	-189,4	-263,6	-139,8	-96,8
Gata, trafik, park och natur	-66,0	-132,2	-168,1	-114,5	-77,9
Affallsverket	-13,9	-15,3	-20,8	0,0	0,0
VA-verket	-9,6	-41,9	-74,6	-25,4	-18,9
Socialnämnden	-5,1	-8,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-182,4	-616,0	-959,3	-761,1	-617,3

Ekonomiska konsekvenser

De nu föreslagna tillkommande medlen för investeringar påverkar kommunens driftbudget de kommande åren med 44 miljoner kronor i form av kapitaltjänst- och övriga driftkostnader, se tabell 1.

Konsekvenser för barn

I princip samtliga investeringar som föreslås i detta ärende har konsekvenser för barn – en del indirekta men de allra flesta direkta. I en del av de förslag till beslut som ligger till grund för det samlade förslaget till investeringsbeslut blir dessa konsekvenser också belysta.

Bilagor

Bilaga 1 Bruttoredovisning investeringsprojekt exploatering 2015 -2030.

Bilagor till investeringsbeslutet finns publicerade på www.nacka.se.

Ekonomidirektör
Eva Olin

Controller
Auli Puustinen

Tabell exploatering nettoinvesteringar per år i Mål budget 2011-2013

Bruttoinvesteringar (mkr) expl	Projektledare	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Förnyelseområden									
Omräde W [9319]	Björn B	0	-21	-48	-24	62	0	0	0
Dalvägen - Gustavsvägen [9420]	Anna	-2	0	-2	-10	-75	-70	-20	167
Kraftledning Boo [9424]	Petra	-1	-9	-67	-50	0	0	0	-5
Algö [9528]	Eva O	80	-9	-4	0	0	0	0	0
SV Lännersta 1A och 1B [9327][9328][9397]	Hannah	0	0	0	0	0	0	0	0
Boo Gårds skola - Galärvägen [9431]	Sara	-2	-2	0	-5	-20	-30	45	0
Lövberga [9384]	Susanne M	0	0	0	0	0	0	0	0
Fågelstigen [9428]	Hannah	-1	0	-1	-1	-11	7	0	0
Rörsundsviken 1 [9418]	Richard	0	-1	-5	4	-1	0	0	0
Rörsundsviken 2 [9416]	Fredrik B	-4	-4	3	0	0	0	0	0
Ältabergs verksamhetsområde [9624]	Kristina	0	0	0	0	0	0	0	0
Gustavsviks Gård - Mjölkudden, SÖ Boo [9430]	Lena H	-3	-3	0	-2	-7	-39	45	-3
Norra Skru [9104]	Jonas N	-2	-10	-55	15	-35	41	0	0
Riset-Sångfågelvägen [9300]	Fredrik B	-13	-9	19	-1	0	0	0	0
Kummelnäs område F [9301]	Björn B	0	-12	0	0	0	0	0	0
Område G [9302]	Fredrik B	-1	-12	7	-9	6	0	0	0
Område Y och Z [9320]	Björn B	-9	-10	11	0	0	0	0	0
Område C, Vikingshill [9415]	Richard	0	-11	-4	9	0	0	0	0
Dalkarsängen [9421]	Anna	-1	-1	-3	-10	-10	-20	-20	-5
Område E, Björnberget [9306]	Hannah	3	0	0	0	0	0	0	0
Område H [9316]	Björn B	-2	0	0	0	0	0	0	0
Äbroddvägen [9371]	Erik	-1	0	-10	-20	29	0	0	0
Vikingshillsvägen [9409]	Fredrik B	-24	-22	17	-1	0	0	0	0
Samordning Norra Boo 9417	Fredrik B	-1	-2	0	0	0	0	0	0
Infrastrukturinvestering		83	-88	0	-124	57	-216	34	-238
Samordning Nacka Stad [9230]	Sven A	-7	-5	-5	-5	-5	-5	0	-2
Samordning Henriksdal	Helena	-23	-1	0	0	0	0	0	-2
Allmänna anläggningar Saltsjöqvart [9224]	Erik	0	0	-1	0	0	0	0	0
Kvarnholmsförbindelsen [9214]	Yussuf	60	-96	-35	45	0	0	0	0
Skurubron [9410]	Yussuf	0	-6	-6	-7	0	0	0	0
Tvärbanan [9227]	Caroline	-6	-6	0	-51	0	0	0	0
Kummelnäsvägen [9402]	Johan B	13	-1	0	0	0	0	0	0
Ny påfartsrampe Björknäs [9411]	Yussuf	0	-18	0	0	0	0	0	0
Tunnelbana till Nacka [9222]	Yussuf	-1	0	0	0	0	0	0	0
Verksamhetsområde Orminge trafikplats [9420]	Jonas N	0	-3	30	-20	0	0	0	0
Samordning renovering Saltsjöbanan 9554	Emil H	0	0	0	0	0	0	0	0
Allmänna anläggningar Finnborga [9226]	Erik	0	0	1	-1	0	0	0	0
Södra Sickla gem anl [9195]	Hannah	-3	0	0	-4	0	0	0	0
Byggherremedverkan		73	-140	0	-57	31	-84	45	-9
Sickla kopvarter [9145]	Hannah	-2	-7	0	-10	0	-2	0	0
Södra Hedvigslund, Älta [9609]	Helena	-3	2	-10	8	-13	16	0	0
Tollare 1:16 m fl [9309]	Hannah	4	-2	2	-4	12	-12	14	-13
Ältadalen [9612]	Fredrik B	9	-3	42	-41	2	-2	27	-27
Nobelberget [9216]	Caroline	0	-1	0	-2	3	-5	5	-10
Oxelvägen , panncentralen [9625]	David	4	-1	0	0	0	0	0	0
Telegrafberget [9395]	Helena	0	14	-20	25	-30	30	-30	25
Lokomobilvägen [9217]	Jonas N	5	-2	0	0	0	0	0	0
Morningside Marina [9535]	Karin S	-2	0	0	0	0	0	0	0
Finnborga varv 9171	Erik	1	1	1	1	1	1	1	1
Bergs Ollehamn 9238	Erik	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0
Marinstaden [9184]	David	0	0	0	0	0	0	0	0
Studentbostäder Alphyddan [9228]	Gunilla S	-1	-1	-1	-3	5	-1	0	0
Nya gatan 9237	Therese R	-1	-1	-1	0	0	0	0	0

Tabell exploatering nettoinvesteringar per år i Mål budget 2011-2013

Kontor Uddvägen 9218	Caroline	1	-2	3	-4	14	-1										
Lännsböhjden 9531	Björn B		-3		-2												
Tollreängen 9406	Nabihä						-9	9									
Verksamhetsområde, Semestervägen [9382]	David	0	-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Verksamhetsområde Kil [9425]	Fredrik B	0	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Studentbostäder Ektorp [9229]	Lena H		-4	2	-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nacka Strand DP 4 etapp 1 9239	Anna		-5	20	-8												
Program		24	-38	44	-66	110	-125	81	-58	67	-67	41	-40	13	-13	10	
Planprogram Henriksdal [9219]	Terese K	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Program centrala Nacka [9215]	Sven	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Orminge Centrum [9387]	Petra		-2		-3		-3		-70	75	-70	65	-40	63	-40	60	
Forum Nacka [9192]	Anna		-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saltsjöbadens centrum - program [9541]	Lena		-3		-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Älta Centrum (program) [9627]	Åsa D		-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Planiområdet program [9223]	Christian R	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
kommande projekt		1	-9	0	-4	0	-3	0	-70	75	-70	65	-40	63	-40	60	
Nya projekt i Nacka Stad	Sven A		-2		-5		-20		-30		-50		-50		-200	-200	
Gröna Dalen	Lena		-3		-3		-3		-10		-10		-10		-5		
Nya projekt i Fisksätra	David		-2		-2		-3		-30		-7		-10		-10	-5	
Nya projekt i Saltsjödadens C	Lena	0	-1	0			-2		-5		-5		-10		-30		
nya projekt i Älta C	David	0	-1		-1		-3		-5		-10		-10		-5	-5	
Ekallén- Mellanvägen och Moravägen- Tunvägen	Ingrid		-1		-2		-2						-15		-10	25	
Solbrinken - Grundet, SÖ Boo	Ingrid		-1		-2		-2				-20		-30		-10		
Sickla ny förbindelse [9135]	Petra	0	-2	0	-3		-5		-75		-75		-75		-75	-50	
Blomstervägen/Birkavägen [9210]			-1		-2		-3				-10		-50				
Område A, Eols udde [9423]		0		-1		-1		-1					-30				
Björknäs Program		0		0		-2		-2						-5		-10	
Bergs gård	Erik Wik												-42		-42		
Overdäckning 222	Yussuf		-8		-8		-46	0	-158	0	-187	0	-332	0	-392	25	
Summa		181	-297	44	-29	198	-474	160	-533	281	-468	106	-526	166	-490	278	
Netto		-116	-236	-280	-276	-46	-108	-334	-579	-471	-105	-420	-366	-324	-110	-388	
Markförsäljning reavinst		8	9,5	31	463,5	492,7	430	18	60	2	12	161	214,2				
Medfinansiering		-108	-227	-245	-108	-334	-579	108	108	-471	-105	-93	-160	2	3	20	
Netto efter markförsäljning (utan tomträttsavgäld)														-253		-129	
Ränta 3%			-3,237		-10,034		-17,384		-14,134		-3,163		-2,803		-7,603		-3,877

Läsanvisning:

Nacka stad

Denna tabell tas fram för ekonominhetens behov i bedömmningen av kommunens likviditetsplanering

Tabell exploatering nettoinvesteringar per år i Mål budget 2011-2013

År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029	År 2030	Tidigare år	Effekter	Kostnader	Netto	Netto	Kommentar
0	0	0	0	0	0	0	0	-4	62	-95	-37	-55	
4	3	2	2	1	1	1	1	-14	182	-210	-42	-54	Inväntar förstuck
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-127	-127	-127	Osäker tidplan.
0	0	0	0	0	0	0	0	-293	124	-74	-243	-275	debitering gatu
0	0	0	0	0	0	0	0	-3	0	-95	-98	-61	inkl strandprom
0	0	0	0	0	0	0	0	-2	45	-60	-17	-9	
0	0	0	0	0	0	0	0	-3	0	-1	-4	-10	
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	7	-15	-9	-8	
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	4	-7	-4	-9	
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	3	-8	-6	-9	
0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	9	-41	Försäljning pågå
1	-1	1	1	1	1	0	0	-1	67	-99	-33	-40	
0	0	0	0	0	0	0	0	-7	56	-104	-55	-42	
0	0	0	0	0	0	0	0	-10	19	-23	-14	-35	
0	0	0	0	0	0	0	0	-37	0	-25	-62	-45	
0	0	0	0	0	0	0	0	-8	13	-22	-17	-30	
0	0	0	0	0	0	0	0	-3	11	-22	-14	-21	
0	0	0	0	0	0	0	0	-6	9	-16	-13	-27	hänsyn taget till
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	-71	-72	-26	Markintäkter till
0	0	0	0	0	0	0	0	-21	23	-5	-3	-18	
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	-3	-4	-5	
0	0	0	0	0	0	0	0	-4	29	-33	-8	-15	
0	0	0	0	0	0	0	0	-15	17	-48	-46	-51	Mer säker tidpl
5	-1	4	0	3	0	3	0	-2	-2	0	1	0	
-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-8	0	-58	-66	-60
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	
0	0	0	0	0	0	0	0	-134	169	-265	-230	-190	Utbyggnad pågå
0	0	0	0	0	0	0	0	-5	0	-20	-25	-24	enligt avtal
0	0	0	0	0	0	0	0	-4	0	-65	-69	-50	
0	0	0	0	0	0	0	0	-55	13	-16	-58	-42	
0	0	0	0	0	0	0	0	-12	13	-25	-24	-19	
0	0	0	0	0	0	0	0	-2	0	-2	-4	-3	kommande pro
0	0	0	0	0	0	0	0	-1	30	-23	6	-5	Markförsäljn, ei
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	-7	0	0	
0	-2	0	-2	0	-2	0	-2	0	-2	0	-2	-20	
0	0	0	0	0	0	0	0	-8	0	-22	-30	-20	
0	0	0	0	0	0	0	0	-11	26	-16	-1	-76	Genomförande
0	0	0	0	0	0	0	0	2	47	-41	8	-51	
0	0	0	0	0	0	0	0	-8	80	-73	-1	-11	Överlagdande ti
3	0	0	0	0	0	0	0	0	51	-51	0	-10	osäker tidplan
0	0	0	0	0	0	0	0	-8	4	-1	-5	-10	Underskott väg:
0	0	0	0	0	0	0	0	-2	124	-136	-14	-25	
0	0	0	0	0	0	0	0	-3	5	-3	-1	-4	
0	0	0	0	0	0	0	0	-2	0	-2	-4	-1	
0	0	0	0	0	0	0	0	-2	3	-1	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3	-3	-3	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	
0	0	0	0	0	0	0	0	-2	10	-7	1	-8	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2	-2	

Tabell exploatering nettoinvesteringar per år i Mål budget 2011-2013

Tabell exploatering nettoinvesteringar per år i Mål budget 2011-2013

Tabell exploatering nettoinvesteringar per år i Mål budget 2011-2013

m ej redovisas här	
av Wallenstam bekostar hälften	
infrastruktur vägs upp av stora markintäkter	
mer	
mer	
mer	
mer	
mer	
mer	

Mål och budget 2016-2018 – taxor

Nämndernas förslag till mål och budget omfattar i förekommande fall förslag till ändringar i taxor. Följande förslag till ändringar har lämnats och kommer att ingå i det förslag till mål och budget för 2016-2018 som kommunstyrelsen fastställer den 26 oktober och som kommunfullmäktige beslutar den 16 november.

De föreslagna förändringarna beskrivs kortfattat här.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster

En översyn av den gällande taxan för planering, byggande, kartor och mättjänster har genomförts. För att de tjänster som erbjuds inom ramarna för taxan ska ha kostnadstäckning bör en justering av grundbeloppet (G) som multipliceras med faktorn för respektive uppdrag göras från 54 till 55. Höjningen motsvarar en uppskattad pris- och lönekompensation om ca 1,8 %. Höjningen motsvarar inte den förväntade kostnadsutvecklingen i kommunal verksamhet enligt SKL:s prognoser utan ställer krav på produktivitetshöjningar i verksamheten.

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning

Stora Enso har byggt ett nytt försökslaboratorium i Sickla. Verksamheten omfattas av miljöprövningsförordningen och är anmälningspliktig (C-verksamhet). Nacka kommun tar ut årlig avgift för C-verksamheter. (bilaga 2A). Alla verksamhetstyper har en kod och en tidsfaktor som talar om ungefär hur lång tid tillsynen tar varje år och därmed hur mycket man ska ta betalt. I taxan finns i dagsläget ingen kod eller tidsfaktor för försökslaboratorier av den här typen (klassningskod 24.90 i Miljöprövningsförordning 2013:251), varför miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår tillstyrka en ändring i taxans bilaga över årliga avgifter.

Natur- och trafiknämnden

Parkeringsavgifter

I kommunfullmäktiges beslut 2014 för parkeringsavgifter på allmän plats, för boendeparkeringsystemet, föreslogs taxan vara 400 kr/månad eller 30 kr/dag. Under upphandlingsarbetet har konstaterats att tidsbegreppet ”400 kr/månad” bör ändras till 400 kr/30 dagar och ”30 kr/dag” bör ändras till 30 kr/dygn.

Natur- och trafiknämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige att besluta:

1. Parkeringstaxan 8 kr/tim skall gälla under vardagar kl 08-17, ej dag före sön- och heldag. (Oförändrad)
2. Boendeparkeringstaxan skall vara 400 kr/30 dagar eller 30 kr/dygn.
3. Taxorna gäller from 2015-12-01.

Avfallstaxa

Avfallstaxan ska utformas så att den täcker kostnaderna för avfallshanteringen. Natur- och trafiknämnden föreslår i sitt beslut den 22 september 2015 att fullmäktige antar en ny avfallstaxa med en höjning av det totala taxeuttaget med cirka 3 procent för att täcka kostnader för planerade aktiviteter och beslutade investeringar. Avfallstaxan 2016 innehåller i övrigt endast mindre förändringar jämfört med 2015 års taxa.

Taxan består av två dokument: ett för sophämtning (rest- och matavfall), insamling av el-, trädgårds- och grovavfall och ett dokument för slam-, latrin- och fettavfall. Avgifterna är uppdelade i en grundavgift och en rörlig avgift (tömningsavgift). Varje tjänst i taxan är prissatt utifrån analys av insamlings- och behandlingskostnader med hänsyn till indexuppräkningar i gällande avtal. 2015 års taxa utformades med en tydlig miljöstyrning för att uppmuntra utsortering av matavfall.

VA- taxa 2016

VA- taxan ska utformas så att den täcker kostnaderna för vatten och avlopp i Nacka. De tidigare stegvisa höjningarna 2013-2015 av va- taxan har gett avsett resultat så att ingående underskott inför 2013 på 35,7 mnkr beräknas ha bytts till ett överskott på ca 9 mnkr vid utgången av 2015. Med tanke på kommande stora investeringar och upprustningar av va- infrastrukturen är det klokt att även kommande år justera taxan, fast nu på en betydligt lägre nivå.

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta om 2016 års va- taxa så att va- avgifterna ska räknas upp från och med den 1 januari 2016 med 2 % på både anläggningsavgifterna och brukningsavgifterna.

Förändrad parkeringsanmärkning

Nacka kommun har som de flesta andra kommuner problem med många felparkerade fordon. Under snörika vintrar uppstår framkomlighetsproblem för sophämtning, buss- och leveranstrafiken. Beslut finns och upphandlingar pågår, för att under senhösten 2015 införa

parkeringsavgift och avgiftsbelagd boendeparkering på västra Sicklaön. I samband med detta föreslås felparkeringsavgiften att höjas. Avgiften reglerades senast år 2010. Nuvarande regelverk tillåter felparkeringsavgifter mellan 75 – 1 000 kronor.

Nämnden föreslår:

- beslut om att ändra felparkeringsavgiften till 1 000 kronor för överträdelse av förbud att stanna och parkera fordon.
- beslut om att ändra felparkeringsavgiften till 600 kronor för överträdelse av förbud att parkera fordon.
- besluta om ny felparkeringsavgift till 450 kronor för överträdelse att inte ha betalt parkeringsavgift eller vid annan tidsreglering inte ha rätt inställd parkeringsskiva.

Taxorna ska gälla from 2016-01-01. Jämförelser som redovisas av nämnden visar att avgifterna efter föreslagen höjning ligger i linje med andra kommuner såsom Stockholm, Solna, Sollentuna och Sundbyberg.

Socialnämnden

Ansökningsavgift gällande tillfälliga serveringstillstånd vid mässor

Kommunfullmäktige fattade i augusti 2013 beslut om att avgiften för de bolag som deltar i öl och whiskymässan flera år i rad skulle sänkas med 1 000 kr. Miljöenheten föreslår en ny sänkning av ansöknings- och tillsynsavgifterna för de som under ett och samma år ska delta och söka tillfälligt serveringstillstånd på ytterligare mässor på Nackastrandsmässan under samma år. Miljöenhetens förslag till ändring av ansökningsavgiften för tillfälliga serveringstillstånd vid Nacka strandsmässan är att tillstånd för ansökan nr 2-4 samma år sänks från 3 500 kr till 2 500 kr

Ändringar och höjning av taxa enligt alkohol-, tobaks-, lotterilagen och lagen om receptfria läkemedel

Miljöenheten har föreslagit viss modifiering och höjning av ansöknings- och tillsynsavgifterna samt en höjning av timtaxan. Det föreslås en differentierad taxa med avgiftssänkning för de bolag som inte har fått sanktionsbeslut från socialnämnden enligt alkohollagen eller från miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt livsmedelslagen. Ny taxa för tillfälliga tillstånd till allmänheten med offentliga tillstånd för över 1 000 personer. Övriga avgifter gällande folköl, tobak och receptfria läkemedel föreslås oförändrade.

De viktigare förändringarna i taxan som föreslås är:

- En sänkning av tillsynsavgiften för de bolag som inte fått sanktionsbeslut från socialnämnden enligt alkohollagen eller från miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt livsmedelslagen. Det ska löna sig att sköta sig.

- Viss höjning av ansökningsavgiften i % (10- 30) på alla typer av ansökningar för att ligga i paritet med andra kommuner runt omkring Nacka och uppnå viss kostnadstäckning.
- Viss höjning av tillsynsavgifterna i % (15-25) för att klara av sänkning av tillsynsavgifterna för de bolag som inte meddelats sanktionsbeslut.

Jämförelser med andra kommuners avgifter finns med i ärendet.

Äldrenämnden

Höjning av avgift för matlådor

Avgiften för matlådor har inte höjts på flera år och det innebär att nämnden inte får full kostnadstäckning för råvaror och tillagningskostnad (exkl. kostnad för distribution). Nuvarande kostnad är 49 kronor per matlåda medan den avtalade kostnaden för 2015 är 50,25 kr. Nämnden föreslår kommunfullmäktige att höja priset till 51 kronor per matlåda. Kostnaden för matlådor ingår som en del i beräkningen av omsorgsavgiften. Det innebär att de som också betalar omsorgsavgift kan få den sänkt i motsvarande grad i fall höjningen innebär att de slår i taket enligt maxtaxeberäkningen. Föreslagen höjning berör mellan 150-170 personer.

Förslag om höjning av avgiften för trygghetslarm

Cirka 1 270 personer har beslut om trygghetslarm i Nacka. Nuvarande avgift är 145 kr/månad medan kommunens kostnad är 188 kr/månad för larmet inklusive extra utrustning för larmet. Kostnaden för trygghetslarmet ingår som en del i beräkningen av omsorgsavgiften. Det innebär att de som också betalar omsorgsavgift kan få den sänkt i motsvarande grad i fall höjningen innebär att de slår i taket enligt maxtaxeberäkningen. Äldrenämnden föreslår att avgiften för trygghetslarm höjs till 188 kr/månad.

15 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 133

KFKS 2015/586-001

Utredning om bolag för VA-verksamheten

Beslut

Ärendet bordläggs.

Ärende

Kommunstyrelsen uppdrog i december 2014 till stadsdirektören att med externt stöd utreda en bolagisering av kommunens VA-verksamhet. Vid en workshop i maj 2015 rekommenderade det externa stödet att en bolagsbildning borde göras, i huvudsak som en förberedelse för regionalt samarbete.

Det regionala samarbetet är redan väl utvecklat där de tunga anläggningarna för dricksvattenproduktion och rening av spillvatten ligger hos externa större huvudmän varifrån Nacka köper tjänster. Regionens tillväxt och krav enligt vattendirektiv med mera gör att dessa tunga anläggningar behöver förnyas. Nacka bidrar till finansiering via avgifter och strategiskt underlag i form av prognoser för kapacitetsbehov. En bolagsbildning i Nacka gagnar inte utvecklingen av det arbetet.

Det inomkommunala distributionsnätet med ledningar, pumpstationer och reservoarer, hanteras av en lokal egen organisation med ramavtalsupphandlade tjänster, främst för schakt och transport. Aktuella frågor för att effektivisera denna del som kommunen styr i egen regi är att söka samarbete kring jour, förrådshållning och kundtjänst.

Förslag till beslut baseras på att det lokala distributionssystemet även fortsättningsvis bör hanteras i nuvarande form. Fortsatt fokus ska läggas på att kontinuerligt säkerställa att villkoren för VA-verksamheten uppfylls t ex när det gäller särredovisning av ekonomin på ett korrekt sätt och att undersöka möjligheterna att utveckla samarbete med andra kommuner främst vad gäller kundtjänst, jour och förrådshållning.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelser den 7 september 2015

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

NACKA
KOMMUN

15 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade att ärendet skulle bordläggas

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Utredning om bolag för VA-verksamheten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen och beslutar att inte gå vidare med frågan om att bilda bolag för kommunens VA-verksamhet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen uppdrog i december 2014 till stadsdirektören att med externt stöd utreda en bolagisering av kommunens VA-verksamhet. Vid en workshop i maj 2015 rekommenderade det externa stödet att en bolagsbildning borde göras, i huvudsak som en förberedelse för regionalt samarbete.

Det regionala samarbetet är redan väl utvecklat där de tunga anläggningarna för dricksvattenproduktion och rening av spillvatten ligger hos externa större huvudmän varifrån Nacka köper tjänster. Regionens tillväxt och krav enligt vattendirektiv med mera gör att dessa tunga anläggningar behöver förnyas. Nacka bidrar till finansiering via avgifter och strategiskt underlag i form av prognoser för kapacitetsbehov. En bolagsbildning i Nacka gagnar inte utvecklingen av det arbetet.

Det inomkommunala distributionsnätet med ledningar, pumpstationer och reservoarer, hanteras av en lokal egen organisation med ramavtalsupphandlade tjänster, främst för schakt och transport. Aktuella frågor för att effektivisera denna del som kommunen styr i egen regi är att söka samarbete kring jour, förrådshållning och kundtjänst.

Förslag till beslut baseras på att det lokala distributionssystemet även fortsättningsvis bör hanteras i nuvarande form. Fortsatt fokus ska läggas på att kontinuerligt säkerställa att villkoren för VA-verksamheten uppfylls t ex när det gäller särredovisning av ekonomin på ett korrekt sätt och att undersöka möjligheterna att utveckla samarbete med andra kommuner främst vad gäller kundtjänst, jour och förrådshållning.

Ärendet

Bakgrund

Dokumentet ”Utveckling av styrning och ledning för öppenhet och mångfald 2015 – 2016. Förslag till ny inriktning 2015 – 2016 och lägesrapport 2014” presenterades för kommunstyrelsens arbetsutskott den 2 dec 2014. I dokumentet sägs att en extern utredning om att bilda ett VA-bolag ska göras under våren 2015 för genomförande senast 2016. Uppdraget lämnades till konsult i januari 2015 och omfattade i ett första steg att belysa olika aspekter av en eventuell bolagisering och erfarenheter om olika sätt att organisera VA-huvudmannen, främst inom Stockholms-regionen. Rapporten skulle också innehålla en rekommendation om en bolagisering av VA-verksamheten bör göras eller inte. Intervjuer med berörda politiker och tjänstemän genomfördes och frågan stämde av mot Nackas styrmodell och det ekonomiska nuläget och framtidsscenarier. Dessutom kompletterades utredarna med extern VA-expertis för att bidra med fackspecifika kunskaper om VA-verksamheter generellt. En workshop genomfördes i maj 2015 med i huvudsak de intervjuade personerna där rapporten också presenterades.

Ett regionalt perspektiv

Regional samverkan är en tydlig trend för att möta utmaningarna och konsulten framförde att en bolagisering av VA-verksamheten kan vara ett medel för att bli en tydlig aktör i ett regionalt sammanhang. Det regionala samarbetet är idag omfattande och Nacka försörjs idag med dricksvatten från Stockholm vatten och lämnar spillvatten till Käppalaförbundet och Stockholm vatten. Förhållandena är avtalsreglerade med vattentjänstlagen regelverk som grund. De tunga anläggningarna för att producera dricksvatten och rena spillvatten ligger således redan utanför Nackas organisation. Det som återstår är lokalt distributionsnät med ledningar, reservoarer och pumpstationer. Detta nät används också för transitering av dricksvatten till Värmdö och spillvatten från Stockholm. Den regionala samverkan är sedan lång tid väl utvecklad och en bolagisering torde inte underlätta framtida samarbete så länge dagens struktur är funktionell. De ökade kraven som sannolikt kommer att ställas på vattenproduktion och rening av spillvatten i framtiden bygger redan idag på regional samverkan och stor skalighet för att kunna hantera teknik och ekonomi.

Särskild ekonomi och fokuserad styrning

Det finns en pedagogisk utmaning att förklara hur särskiljandet går till mellan taxefinansierade VA-åtgärder och andra åtgärder som är skattefinansierade, främst i samband med exploatering och särskilt i förnyelseområden. Enligt vattentjänstlagen får inte VA-kollektivet bidra till skattefinansierade verksamheter. Däremot är det omvänta lagligt möjligt. I Nacka skall varje verksamhet bära sina egna kostnader varför det oavsett externt regelverk ska vara tydlig åtskillnad mellan de olika kollektiven. En bolagisering gör i sak ingen skillnad i den frågan även om det dels ger ett intryck av tydlig särskillnad dels att man kan anta att styrelseledamöter i ett bolag känner särskilt ansvar att bevaka den frågan.

När gata byggs och VA läggs i vägkroppen sker en schablonfördelning mellan de olika kollektiven av de åtgärder som inte är specifika för respektive funktion, t ex schaktåtgärder. Material och nedlagda timmar som hör till VA respektive gata särskiljs i redovisningen från början på fakturanivå. I regel är mer än 80 % specificerade åtgärder och mindre än 20 % fördelat enligt schablon. Inget tyder på att den praktiken skulle bli bättre av att VA-verksamheten lägg i bolag. Däremot är det alltid viktigt att följa de regelverk som gäller. Från tjänstemannahåll är upplevelsen att det idag finns ett brett politiskt engagemang från ansvarig nämnds sida kring frågor om funktionalitet och drift av Nackas VA-anläggning, inklusive taxe- och ekonomifrågor.

Upphandlade tjänster och egen regi

Under överskådlig tid bedöms det inte föreligga problem att rekrytera och behålla kompetens inom VA-området som täcker behovet för Nackas anläggningar. Stor del av leveransen sker genom ramavtalsupphandlade företag, främst inom schakt och transport. Den arbetsledande kompetensen med säkerställd lokalkändedom finns emellertid kvar i den egna organisationen. Balansen mellan konkurrens och säkerställd egen kompetens bedöms vara väl avvägd. Arbete pågår dock för att undersöka ett kommunövergripande samarbete kring jour, förrådshållning och kundtjänst, vilket inte kräver någon bolagsbildning.

Balansräkning

Vid bolagsbildning försvinner VA-kollektivets post i balansräkningen och ersätts med aktiekapital. Det blir ingen större skillnad om kommunen äger minst hälften av bolaget då de fördelar som kommunen har vid finansiering kan komma bolaget till godo och därmed VA-kollektivet. Den merkostnad som uppkommer vid bolagisering är administration av bolaget samt att mer personal behövs för att driva frågorna i bolagsform. Mot bakgrund av den relativt låga omslutningen på verksamheten så överväger inte fördelarna med att driva VA i bolagsform.

Konsultens rekommendation

Konsulten rekommenderade en bolagsbildning. Rekommendationen grundades på att Nacka borde söka en mer aktiv roll i ett regionalt samarbete. För att möjliggöra det kan det vara det lämpligt att genomföra en bolagisering av VA-verksamheten. Huvudmannaskapet och ägande av anläggningar och ledningsnät skulle dock bli kvar lokalt medan samverkan i regionen skulle kunna omfatta drift och eventuellt underhåll.

Slutsats och stadsledningskontorets bedömning

Regionens tillväxt och krav enligt vattendirektiv gör att de tunga anläggningarna för vattenproduktion och rening behöver förnyas. Nacka bidrar med finansiering via avgifter och underlag i form av prognoser för kapacitetsbehov. Den projektledning som krävs för dessa projekt ligger hos andra, större huvudmän.

Under utredningens gång har stadsledningskontoret även genomfört en omvärldsanalys genom att lyssna med andra kommuner. De kommuner som har bolagiserat VA-verksamheten har alla någon form av större anläggningar själva eller gemensamt med andra kommuner. Kommuner som inte har egna anläggningar ser inte några fördelar med bolagisering. En slutsats av denna analys är att kommuner som saknar vattenverk eller reningsverk i egen regi eller med andra kommuner inte ser några fördelar med bolagisering.

En bolagsbildning av VA-verksamheten i Nacka bidrar därför inte till bättre utveckling över tid. Det relativt sett enkla och lokala distributionssystemet bör även fortsättningsvis hanteras i nuvarande form.

Fokus kommande år i Nacka bör läggas på att kontinuerligt säkerställa att VA-verksamheten och dess villkor uppfylls, t ex när det gäller särredovisning av ekonomin på ett korrekt sätt och på en framtida utveckling av samarbete mellan kommuner främst vad gäller kundtjänst-, jour och förrådshållning.

Skulle det i framtiden bli aktuellt med någon form av större regionalt samarbete där det finns motiv för en bolagisering är det möjligt att genomföra en bolagsbildning och överföra substansen, om inblandade parter då är överens om alla övriga frågor i samarbetet.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Kommunstyrelsen

Separering av vägbelysning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige upphäver av fullmäktige i Boo landskommun den 30 oktober 1952, § 55 fattat beslut, så att samfällighetsföreningar/vägföreningar själva ska stå för drift- och underhållskostnader av gatu- vägbelysningen som hör till respektive väg. Beslutet ska gälla i varje enskilt fall från den tidpunkt då fysisk separering av sådan gatu- och vägbelysning sker från kommunens anläggning.

Sammanfattning

Att kommunen fortfarande står för driftskostnaden av vägbelysning inom vissa samfälligheter och vägföreningar grundar sig på ett kommunalfullmäktigebeslut i Boo landskommun, 1952-10-30 § 55. Nu förslås att nytt beslut fattas av fullmäktige som upphäver det gamla, vilket ger förutsättning för det fortsatta arbetet med att avskilja enskilda belysningsanläggningar från det kommunala belysningsnätet för att följa nuvarande regelverk vad gäller elanläggningar.

Ärendet

Kommunen står fortfarande för driftskostnaden av vägbelysning inom vissa samfälligheter och vägföreningar. Det grundar sig på ett kommunalfullmäktigebeslut i Boo landskommun från 1952, 1952-10-30 § 55. Beroende på ändringar i plan- och bygglag och i regelverk kring eldistribution förslås att fullmäktige fattar beslut om att upphäver det gamla beslutet. Det är en förutsättning för fortsatt arbetet med att avskilja enskilda belysningsanläggningar från det kommunala belysningsnätet vilket krävs för kunna följa nuvarande regelverk vad gäller elanläggningar.

Vägbelysning är ett tillbehör/en anordning som tillhör vägområdet och ingår därmed i ansvarsområdet för det enskilda huvudmannaskapet. I 1973 års anläggningslag, 46 § framgår att anordning som behövs för vägens bestånd, drift eller brukande är väganordning. Det

framgår också av Energimarknadsinspektionens beslut 2015-02-18 samt av Ellagen, SFS 2007:215, att överföring av el för annans räkning på interna nät icke är tillåtet.

I kommunens förnyelseområden där det blir kommunalt huvudmannaskap för väg sker anpassning till modernt regelverk vid utbyggnaden av VA och väg. Det är i de områden där enskilt huvudmannaskap för väg kvarstår efter ny planläggning som fråga om den nödvändiga separeringen är aktuell. Genomförandet bedöms ske succesivt under 2-5 år.

Ärendet har behandlats och tillstyrkts i natur- och trafiknämnden, NTN 2015/274-317

Ekonomiska konsekvenser

Initialt får kommunen kostnader i form av projektering, arbetstimmrar och materiel och kommer att få något minskade kostnader för drift och underhåll. Den ekonomiska belastningen för de kvarvarande vägföreningarna bedöms vara av den storleken att det bara till del kompenseras om fullmäktige beslutar i enlighet med förslag till höjt kommunalt bidrag till vägföreningar fr. o m 2016.

Bilagor

EMIs beslut 2015-02-08

SFS 2007:215

PM 2008-11-14 Ansvar för vägbelysning vid enskilt huvudmannaskap

PM2008-10-10 Advokatfirman Ann-Christine Johnsson AB

Utdrag ur protokoll Boo landskommun 1952.

Protokollsutdrag Natur- och Trafiknämnden

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Mats Wester
Tf enhetschef vägenheten

Sökande

Nacka kommun 212000-0167
131 81 Nacka

Berörda sakägare

Bostadsrättsföreningen Utsikten 1-35 769606-8605
Box 5063
131 05 Nacka

Nacka Energi AB 556017-9532
Box 753
131 24 Nacka

Saken

Ansökan om bindande besked enligt 2 kap. 4 § andra stycket ellagen (1997:857) om undantag från kravet på nätkoncession.

Beslut

Energimarknadsinspektionen meddelar följande bindande besked.

Den del av belysningsanläggningar som tillhör Nacka kommun och som avser överföring av el till bostadsrättsföreningen Utsikten 1-35 i Nacka kommun i Stockholms län omfattas inte av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Den del av belysningsanläggningar som tillhör bostadsrättsföreningen Utsikten 1-35 och som avser överföring av el för egen räkning till bostadsrättsföreningen i Nacka kommun i Stockholms län omfattas av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Bakgrund*Nacka kommun*

Nacka kommun har kommit in med en ansökan om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen avseende ett ledningsnät för överföring av el från kommunens belysningsanläggningar till bostadsrättsföreningen Utsikten 1-35 (Brf Utsikten 1-35) i Nacka kommun i Stockholms län.

Enligt Nacka kommun arbetar kommunen sedan en tid med att separera överföring av el för annans räkning, el som idag överförs från kommunens belysningsnät till, som i detta fall, tre bostadsrättsföreningar. Nacka kommun ska från kommunens belysningsnät

avskilja belysning som är uppförd på enskild mark. Den överföring som idag sker från kommunens belysningsnät till ett antal bostadsrättsföreningar och vägföreningar är inte tillåten, det är även en likställighetsfråga då vissa bostadsrättsföreningar sedan länge själva står för belysningskostnaden.

Bostadsrättsföreningen Utsikten 1-35

Brf Utsikten 1-35 som är berörd sakágare i ärendet har beretts tillfälle att yttra sig över ansökan och framför följande. Föreningen har redan bestridit Nacka kommunens krav på att föreningen ska överta driftansvar och driftkostnader av de enskilda belysningsstolpar som råkar stå innanför gränsen till den tomtmark som föreningen arrenderar av kommunen. Orsaken är att belysningen inte endast betjänar boende i föreningens fastighet utan också boende i andra föreningar och besökande till dessa. De gångvägar med belysning som finns i deras bostadsområde sedan det byggdes i slutet av 1960-talet går ibland på kommunens mark och ibland på den tomträtt föreningen betalar en avgäld för till kommunen. Detta framgår också med all önskvärd tydlighet av att de elkablar som förbinder belysningsstolarna också är dragna kors och tvärs över tomtgränserna. En separation av strömförsörjningen till gatubelysningen skulle kräva omfattande grävarbeten och ny kabeldragning för alla berörda parter.

Brf Utsikten 1-35 framför vidare att till yttermera visso anges också i gällande tomträtsavtal mellan Nacka kommun och Brf Utsikten 1-35 att "Tomträttshavaren är skyldig att utan ersättning lämna plats för och tåla att ---ledningar--- för områdets gemensamma behov anlägges och bibehållas inom tomten---". Dessutom förtydligas att "Tomträttshavaren medgiver kommunen rätt att inom med x markerat område (hänvisning till karta) anlägga och bibehålla anordningar för allmän gångtrafik samt för skötsel och underhåll äga tillträde till ifrågavarande område". Brf Utsikten 1-35 kan inte tolka detta på annat sätt än att Nacka kommun ansvarar för drift och underhåll även av de gatubelysningsstolpar som står på den tomtmark föreningen arrenderar av kommunen.

Nacka Energi AB

Nacka Energi AB som innehavar nätkoncessionen inom det aktuella området har beretts tillfälle att yttra sig över ansökan och framför följande. I och med att gatubelysning redan faller under icke koncessionspliktig anläggning finner Nacka Energi AB hämed ingen saklig grund till yttrande i ärendet. Idag mäts rubricerad anläggning med eget abonnemang enligt gällande regelverk. Önskar kommunen och övriga delaktiga bostadsrättsföreningar separera sina belysningsnät anser Nacka Energi AB att respektive belysningsnät även framöver mäts via egna abonnemang alternativt ingå i något befintligt Brf-abonnemang.

Skäl för beslutet

Aktuella regler

Enligt 2 kap. 1 § ellagen får en elektrisk starkströmsledning inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession).

Regeringen kan enligt 2 kap. 4 § första stycket ellagen föreskriva om undantag från kravet på nätkoncession. Sådana föreskrifter finns i förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (förordningen).

Nätmyndigheten ska enligt 2 kap. 4 § andra stycket ellagen i det enskilda fallet, efter ansökan av den som avser att bygga eller som använder en elektrisk starkströmsledning, lämna ett bindande besked om huruvida ledningen omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av första stycket. Ansökan om ett bindande besked får, enligt 2 kap. 4 § tredje stycket ellagen, även göras av innehavaren av nätkoncessionen för det område, där ledningen eller ledningarna är belägna.

Av 2 § förordningen framgår att med internt nät avses en eller flera starkströmsledningar som innehavaren använder för överföring av el för egen räkning.

Enligt 22 § förordningen får ett internt nät som är avsett för driften av en belysningsanläggning byggas och användas utan nätkoncession.

I 23 § första stycket förordningen stadgas att på sådana elnät som i sin helhet ursprungligen har använts för överförings av el uteslutande för egen räkning och som får användas utan stöd av nätkoncession får överföring av el för annans räkning äga rum i de fall som anges i 24-31 §§.

Energimarknadsinspektionens bedömning

Av handlingarna i ärendet framgår att Nacka kommun vill från kommunens belysningsanläggningar separera överföring av el som sker för annans räkning.

Enligt 22 § förordningen är överföring av el för egen räkning tillåten när det gäller driften av en belysningsanläggning. Av 23 § första stycket förordningen framgår de undantag där överföring av el för annans räkning är tillåten. Undantaget i 22 § finns inte med och överföring av el för annans räkning avseende belysningsanläggningar är således inte tillåten.

För den del av belysningsanläggningar som tillhör Nacka kommun är överföring av el för annans räkning inte tillåten. Givet att belysningsanläggningarna tillhör Nacka kommun finner Ei att belysningsanläggningarna inte omfattas av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

För den del av belysningsanläggningar som tillhör Brf Utsikten 1-35 är överföring av el för egen räkning tillåten under förutsättning att det är bostadsrättsföreningens belysningsnät. Givet att belysningsanläggningarna tillhör bostadsrättsföreningen finner Ei att belysningsanläggningarna omfattas av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Fråga om ägoförhållanden

I ärendet är det oklara ägoförhållanden och ägogränser men av förordningen om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen framgår det tydligt att överföring av el för annans räkning inte får ske avseende belysningsanläggningar. Frågan om ägoförhållanden är en civilrättslig fråga och faller således utanför Ei:s prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av experten Roger Husblad. Föredragande har varit juristen Åsa Sundell.

Roger Husblad

Åsa Sundell

Bilagor:

1. Hur man överklagar

SVERIGES
RIKSDAG

Startsidan / Dokument & lagar / Lagar / Svensk förfatningssamling / Fördning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857)

Svensk förfatningssamling 2007:215

Det kan förekomma fel i förfatningstexterna, och bilagor kan saknas. Kontrollera därför alltid mot den tryckta versionen.

Fördning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857)

SFS nr: 2007:215

Departement/myndighet: Näringsdepartementet

Utfärdad: 2007-04-26

Ändrad: t.o.m. SFS 2013:4

Tryckt version: [pdf, utan ändringar \(Lagrummet\)](#)

Ändringsregister: [SFSR \(Lagrummet\)](#)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet

Innehåll

- [Övergångsbestämmelser](#)

Inledande bestämmelser

1 § I denna förordning finns bestämmelser om undantag från kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857).

2 § Med internt nät avses en eller flera starkströmsledningar som innehavaren använder för överföring av el för egen räkning.

3 § Om innehavaren av ett internt nät har uppdragit åt någon annan att svara för driftens av nätet skall överföringen av el till innehavaren anses ske för egen räkning.

4 § På ett internt nät som används utan stöd av nätkoncession i enlighet med bestämmelserna i denna förordning får överföring av el för annans räkning inte äga rum i andra fall än som anges i 23–31 §§. Förordning (2012:163).

Undantag från koncessionskravet

Interna nät inom vissa områden

5 § Ett internt nät, som är beläget på eller inom en byggnad, får byggas och användas utan nätkoncession.

6 § Ett internt nät, på vilket el överförs till anläggningar och byggnader som inte är avsedda som bostadshus och som ligger i omedelbar närhet till ett bostadshus, får byggas och användas utan nätkoncession.

7 § Ett internt nät inom ett inhägnat område som är avsett för innehavarens egen räkning och dit allmänheten inte äger tillträde får byggas och användas utan nätkoncession.

8 § Ett internt nät inom området för en industrianläggning får byggas och användas utan nätkoncession. Detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled.

9 § Ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled.

Med institution avses en eller flera byggnader där vård, undervisning, forskning eller liknande verksamhet bedrivs.

10 § Ett internt nät inom området för en flygplats som godkänts för allmänt nyttjande, tillhör staten eller nyttjas för statligt ändamål får byggas och användas utan nätkoncession.

11 § Ett internt nät inom området för en byggarbetsplats eller annat tillfälligt arbetsställe får byggas och användas utan nätkoncession.

12 § Ett internt lågspänningssnät inom området för en jordbruksfastighet får byggas och användas utan nätkoncession.

Innehavaren av en jordbruksfastighet får utan nätkoncession bygga och använda ett internt lågspänningssnät även utanför jordbruksfastigheten om nätet är avsett för driften av jordbruket.

13 § Ett internt nät inom området för en väg, en kanal eller annan vattentrafikled med tillhörande byggnader och som används för att tillgodose trafikens behov får byggas och användas utan nätkoncession. Förordning (2013:4).

14 § Ett internt nät med högst fyrtiotusen volts spänning inom området för en sådan anläggning inom totalförsvaret vars existens eller belägenhet skall hållas hemlig får byggas och användas utan nätkoncession.

15 § Ett internt nät inom trafikområdet för järnvägs-, spårvägs-, tunnelbane- eller trådbussdrift och som används för att tillgodose trafikens behov får byggas och användas utan nätkoncession.

16 § Ett internt nät inom ett område för fritidsverksamhet, såsom idrottsplats, motorbana, ridhus, trav- och/eller galoppbana, parkteater, nöjespark, utomhusbad, campingplats och liknande får byggas och användas utan nätkoncession.

17 § Ett internt nät inom området för en båtklubb, marina, gästhamn, vinteruppläggningsplats för fritidsbåtar eller liknande anläggning får byggas och användas utan nätkoncession.

18 § Ett internt nät inom området för en begravningsplats får byggas och användas utan nätkoncession.

19 § Ett internt nät inom området för en handelsträdgård får byggas och användas utan nätkoncession.

Vissa typer av interna nät

20 § Ett internt som ingår i ett telekommunikationssystem får byggas och användas utan nätkoncession.

21 § Ett internt lågspänningssnät som uteslutande används för signal-, manöver- eller mätändamål får byggas och användas utan nätkoncession.

22 § Ett internt nät som är avsett för driften av en belysningsanläggning får byggas och användas utan nätkoncession.

22 a § Ett internt nät som förbindar två eller flera elektriska anläggningar för produktion, vilka utgör en funktionell enhet, får byggas och användas utan nätkoncession. Förordning (2008:897).

22 b § Ett internt lågspänningssnät som huvudsakligen är avsett för fordons elbehov får byggas och användas utan nätkoncession. Förordning (2012:163).

Överföring av el för annans räkning på interna nät

23 § På sådana elnät som i sin helhet ursprungligen har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning och som får användas utan stöd av nätkoncession får överföring av el för annans räkning äga rum i de fall som anges i 24–31 §§.

Bestämmelsen i första stycket gäller bara om det finns beaktansvärda skäl för att överföring av el för annans räkning ska få äga rum på elnätet. Vid bedömningen av om det finns sådana skäl ska hänsyn tas till dels hur överföringen påverkar den nätverksamhet som bedrivs av berörd innehavare av nätkoncession, dels kostnaderna för att ansluta berörda elanvändare till det elnät som används med stöd av nätkoncession. Förordning (2012:163).

24 § Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett elnät som är beläget på eller inom en byggnad och som får användas utan stöd av nätkoncession. Detta gäller även om nätet i sin helhet ursprungligen inte har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning.

25 § Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett elnät som är beläget inom området för en industrianställning och som får användas utan stöd av nätkoncession.

26 § Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett elnät som är beläget inom området för en flygplats som godkänts för allmänt nyttjande, tillhör staten eller nyttjas för statligt ändamål och som får användas utan nätkoncession.

27 § Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett lågspänningssnät som är beläget inom området för en jordbruksfastighet och som får användas utan stöd av nätkoncession.

28 § Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett elnät som är beläget inom området för fritidsverksamhet, såsom idrottsplats, motorbana, ridhus, trav- och/eller galoppbana, parkteater, nöjespark, utomhusbad, campingplats och liknande och som får användas utan nätkoncession.

29 § Överföring av el för annans räkning får äga rum på ett elnät som är beläget inom området för en båtklubb, marina, gästhamn, vinteruppläggningsplats för fritidsbåtar eller liknande anläggning och som får användas utan stöd av nätkoncession. Detta gäller även om nätet i sin helhet ursprungligen inte har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning.

30 § På ett sådant internt nät som avses i 22 a § får överföring av el mellan anläggningarna äga rum även om de anläggningar som ingår i den funktionella enheten har olika innehavare. Detta gäller även om nätet i sin helhet ursprungligen inte har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning. Förordning (2008:897).

31 § På ett sådant internt lågspänningssnät som avses i 22 b § får överföring av el för annans räkning äga rum. Detta gäller även om nätet i sin helhet ursprungligen inte har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning. Förordning (2012:163).

Övergångsbestämmelser

2007:215

1. Denna förordning träder i kraft 1 juni 2007.
2. Innehavaren av ett elnät som vid ikraftträddandet av denna förordning används utan stöd av nätkoncession får även därefter använda nätet utan stöd av nätkoncession.

Detta gäller dock bara

- a. elnät inom kolonistugeområden,
  - b. elnät som överför el inom hotell-, konferens- och skidanläggningar, och
  - c. elnät som överför el till flerfamiljshus.

På dessa elnät får därvid även överföring av el för annans räkning äga rum.

3. Om överföring av el på ett sådant elnät som avses i 27 § vid ikraftträdandet av denna förordning sker för annans räkning utanför den berörda jordbruksfastigheten får denna överföring även därefter äga rum.

Sveriges riksdag
100 12 Stockholm
Telefon: 08-786 40 00

Frågor om riksdagen
Telefon: 020-349 000
E-post: riksdagsinformation@riksdagen.se

PM

2008-11-14

1 (2)

Erik Langby

Ansvar för vägbelysning vid enskilt huvudmannaskap

När det gäller frågan om belysning ingår i huvudmannaskapet är svaret "ja". Advokaten Ann-Christine Johnsson har gjort en rättsutredning som visar att belysning är ett tillbehör till det som kallas väganordning. Innebördens av detta är att den som är huvudman för de allmänna anläggningarna också är det för också för belysningen. Utredningen bifogas.

Mot bakgrund av vad som tas upp i mejl från Fredrik Hoel, ordförande i Kvarnbergsvägens samfällighetsförening, har exploateringschefen Pia Ström Sjöberg och chefen för Trafik, Natur & Fritid Åsa Engwall gått igenom avtal med Boo Energi om ansvar för belysning och inventerat hur kommunen har hanterat belysning i tidigare områden med enskilt huvudmannaskap.

Förklaringen till kommunens kostnadsansvar för drift och underhåll har studerats och det kan konstateras att frågan om ansvar för väghållningen har varit föremål för flera motioner och utredningar under åren men få fullmäktigesbeslut som konsekvens.

Det började med att dåvarande Boo landskommun den 30 oktober 1952, § 30, beslutade att *communen skulle ansvara för driften* av samtliga vägbelysningsanläggningar. Beslutet förutsatte att respektive förening skulle avhjälpa brister i belysningen innan kommunen övertog ansvaret för underhållet. Respektive förening skulle dock även i fortsättningen bekosta *utbyggnaden*.

Frågan om ansvaret för väghållningen utreddes på nytt under 70-talet, med resultat att vägbidrag införs för vägföreningarna. Ett beslut fatts den 24 oktober 1977, § 380, med innehörd att tidigare modell för vägbelysningen skulle kvarstå; föreningarna ska svara för att vägbelysningen uppnår en för kommunen godtagbar standard för effektiv drift, innan kommunen kan överta ansvaret för underhållet.

I gällande vägbelysningsavtal med Boo Energi från 1985, vars avsikt då var ett övergångsavtal, anges följande.

"Avtalet avser alla anläggningar för vilka drift- och underhållskostnader bestrides av kommunen." samt "Inom distributionsområdet svarar elverket för drift och underhåll

Stadsledningskontoret

Postadress
Nacka kommun
131 81 Nacka

Besöksadress
Granltvägen 15

Telefon
Växel 08-718 80 00
Direkt 08-718 92 10
Mobil 070-431 92 10
Fax 08-718 90 22

E-post
helena.meler@nacka.se
www.nacka.se
Organisationsnummer
212000-0167

Bo Carlson

Från: "Langby Erik" <erik.langby@nacka.se>
Till: "Fredrik Hoel" <fhoel@hotmail.com>
Kopia: "Bo Carlson" <bcaab@telia.com>; "Carola Lundström" <carola@trocadero.se>; "Jan Johnsson" <future@framfor.com>; "Rasmus Lindin" <rasmus_lindin@hotmail.com>; "Stefan Mniszek" <stefan@trocadero.se>; "Registrar" <registrator@nacka.se>; "Bergenstråhle, Cathrin" <Cathrin.Bergenstrahle@nacka.se>; "Thorngren, Ingegerd" <Ingegerd.Thorngren@nacka.se>
Skickat: den 14 november 2008 17:12
Bifoga: vägbelysning ansvar nov 08.doc; vägbelysning PM 1 ACJ.doc; vägbelysning PM 2 ACJ.doc
Ämne: SV: SV: SV: Vem står för belysningen i kommunen av allmän platsmark?

Hej igen Fredrik!

Nu har jag fått genombgångar av juridiken och historiken kring ansvaret för gatubelysningen. Bif. det mtl jag fått. Av detta framgår att vi sedan 1952 tagit på oss att betala för löpande driften av den gatubelysning, som vägföreningar anlagt och som uppfyller kommunens krav. Denna linje gäller tills vi ev beslutar något annat. Det som kommer upp i slutet av skriven är just att ett sådant förslag kan komma från våra tjänstemän - utifrån att helt hålla sig till det som menats i ansvarsfrågan i och med Plan- och bygglagen när den kom 1 juli 1987 - men detta har vi inte alls ännu diskuterat politiskt och jag har svårt att se att det är någon snabb procedur att ändra det som gällt sedan 1952. Frågan om storleken på kommunens bidrag till enskilda vägföreningar kommer ju då också upp till prövning som ett ytterligare moment i den frågan. Därför gäller således att vägföreningen står för att godkända "belysningsanläggningar" finns och tills vidare står vi då - som vi gjort sedan 1952 - för den löpande driften.

Mvh

Erik Langby

av samtliga vägbelysningsanläggningar samt utför projektering och utbyggnad av anläggningar som kommunen beställer".

Med plan- och bygglagen 1987 införs begreppet huvudman, med tillhörande definition av vad ingår i kommunens ansvar som huvudman. En väsentlig skillnad efter plan- och bygglagens ikrafträdande är att delat huvudmannaskap inte är tillåtet. För annan huvudman än kommunen regleras ansvaret genom beslut med stöd av anläggningsslagen. Lagändringen har dock inte medfört några ändrade beslut i kommunen och huvudsakligen har principerna från 1952 års beslut fortsatt att tillämpas.

Rent juridiskt konstateras att även om det formella huvudmannaskapet för vägbelysningen ligger på huvudmannen oavsett om denna är kommunen eller en vägsförening så får det bedömas att det inte finns något som hindrar att kommunen i en eller annan form ger bidrag till vägsföreningarna. Bidragssystemet måste dock vara lika för alla föreningar och ges på lika grunder för lika ansvar.

Aktuellt område

Gällande finansiering av vägbelysningen inom Kvarnbergsvägens planområde föreslås att de boende enligt gällande praxis svarar för de kostnader som uppstår för att skapa samma standard som i övriga villaområden. Alla övrig eventuell förtätning av stolpar med tillbehör ska i enlighet med det gamla fullmäktigebeslut som hittills har tillämpats, betalas av vägsföreningen. Detta följer också av anläggningsbeslutet. När belysningen uppnått av kommunen godkänd standard bekostar kommunen drift och underhåll av belysningen, om samfällighetsföreningen så begär. Detta förfarande följer Nacka/Boo historiska synsätt om att försöka uppnå likställdheten men följer inte bestämmelser och de intentioner plan- och bygglagen har med huvudmannens ansvar fullt ut.

Hantering framöver

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan bör nuvarande system avlösas med ett principbeslut där det slås fast att belysning är en del av väganordningen och ingår i huvudmannens ansvarsområde. Om kommunen sedan vill ge bidrag till vägsföreningens kostnader för belysning så tar man ett särskilt beslut om sådant bidrag. De nya reglerna tillämpas från det att de ha antagits, till dess får man följa det som kan ses som huvudregel idag.

Åsa Engwall
Enhetschef Trafik, Natur & Fritid

Helena Meier
Stadsjurist

Advokatfirman
Ann-Christine Johnsson AB

2008-10-10

Titti Ulvsbäck Lindh,
Miljö & Stadsbyggnad,
Exploateringsenheten,
Nacka kommun

PM angående huvudmannaskap för allmän platsmark

1. Gällande rätt

Det framgår av 6 kap. 26 § första stycket PBL att kommunen skall vara huvudman för allmänna platser inom områden med detaljplan. Om det finns särskilda skäl kan dock annan än kommunen, t.ex. en anläggningssamfällighet, vara huvudman för de allmänna platserna. Något delat huvudmannaskap får inte förekomma i en och samma detaljplan.

För att kommunen inte skall vara huvudman för allmän platsmark krävs alltså särskilda skäl. Avsikten är att kommunen inte utan vidare skall kunna avsäga sig ansvaret för allmän platsmark. I förarbetena till PBL sägs bl.a. att ansvaret för gatu- och väghållning i allt väsentligt borde fördelas enligt samma princip som då byggnadslagen gällde, dvs. före 1987. Detta innebär att kommunen skulle kunna avsäga sig ansvaret i sådana områden där man använt byggnadsplan, t.ex. i områden för fritidsbebyggelse. Vad som i övrigt kan anses som särskilda skäl beskrivs inte. Beaktas bör att PBL och dess förarbeten är mer än 20 år gamla och att vad som är särskilda skäl bör tolkas mot bakgrund av den tid vi lever i och de samhällsförändringar som skett.

Enligt 5 kap. 4 § PBL skall det anges i detaljplanen om kommunen inte skall vara huvudman för de allmänna platserna inom planområdet. Frågan om vem som skall vara huvudman i stället för kommunen kan dock inte regleras i detaljplanen. Denna fråga måste behandlas enligt den lagstiftning som det kan bli aktuellt att tillämpa, t.ex. anläggningsslagen. I genomsförandebeskrivningen bör emellertid bakgrund och överväganden i fråga om huvudmannaskapet redovisas. För och nackdelar bör vara utredda. Frågor avseende drift och underhåll bör behandlas.

Kommunen kan inte tvinga t.ex. en samfällighetsförening att ta över ansvaret för allmän platsmark. Om inte ansvarsfrågan kan lösas på frivillig väg kan detta göras vid en lantmäteriförrättnings.

Advokatfirman Ann-Christine Johnsson AB

2. Tidigare lagstiftning, m.m.

Idag gäller enligt 6 kap. 26 första stycket § PBL att kommunen som huvudregel är huvudman för allmänna platser inom områden med detaljplan och att det krävs särskilda skäl för att kommunen inte skall vara huvudman. Vidare är det inte möjligt att ha delat huvudmannaskap inom en och samma detaljplan.

Före PBL földe emellertid av den då gällande byggnadslagen att huvudmannaskapet för allmänna platser ankom på kommunen inom stadsplanelagda områden och på fastighetsägarna inom områden med byggnadsplan. I samband med att PBL trädde i kraft den 1 juli 1987 upphörde bl.a. byggnadslagen och byggnadsstadgan att gälla. I övergångsbestämmelserna till PBL sägs bl.a. att stadsplaner och byggnadsplaner som huvudregel skulle gälla som detaljplaner enligt PBL. Det infördes emellertid en särskild övergångsbestämmelse i 17 kap. 5 § PBL som föreskrev att bestämmelserna i 6 kap. 26 § första stycket PBL inte skulle gälla inom bl.a. områden som omfattas av byggnadsplan. Detta innebär att ansvaret för vägar och andra allmänna platser ligger kvar på fastighetsägaren i enlighet med förut gällande bestämmelser. Det förekommer emellertid att kommuner frivilligt tar på sig ett ansvar för vägar inom områden med byggnadsplan. Bestämmelsen utgör inte något hinder mot kommunen att ta på sig ett sådant faktiskt väghållningsansvar. Ett sådant åtagande inverkar dock inte på frågan om vem som formellt har huvudmannaskapet för vägar och allmänna platser i övrigt. Huvudmannaskapet för allmän platsmark inom gamla byggnadsplaner åvilar alltså fortfarande fastighetsägarna.

Såsom tidigare nämnts var kommunen huvudman för allmänna platser inom stadsplanelagd område enligt byggnadslagen. Huvudmannaskapet är alltså oförändrat sedan stadsplanerna kommit att gälla som detaljplaner enligt PBL. För att kommunen inte skall vara huvudman krävs enligt PBL en planändring.

3. Ansvaret för belysning

Det följer av 6 kap. 26 § PBL att när kommunen är huvudman för allmänna platser ansvarar kommunen för att dessa färdigställs i enlighet med planen så att de kan användas för avsett ändamål. **I de fall då kommunen inte är huvudman för gator och andra allmänna platser ligger ansvaret således inte på kommunen.**

I anläggningsslagen finns särskilda bestämmelser om enskilda vägar. I lagens 46 § stadgas att till väg hör vägbana och övriga väganordningar. Med väganordning avses enligt samma bestämmelse anordning som behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Det framgår av lagens förarbeten att vägbelysning bör anses som väganordning i den mån den är nödvändig för att vägen skall fylla sin funktion.

Enligt uppgift från Nacka kommun anses vägbelysningen som "tillbehör" till vägen vid lantmäteriförrättnings.

Advokatfirman
Ann-Christine Johnsson AB

Sammanfattningsvis så ansvarar kommunen inte för belysning när någon annan är huvudman för allmän platsmark. Belysningen uppfattas som en del av gatan eller vägen; ett tillbehör.

Skulle kommunen i praktiken ha tagit på sig ett ansvar för belysningen i ett område med annat huvudmannaskap är det viktigt att kunna motivera och dokumentera varför så har skett. Det bör gå att förklara varför förhållandena i det enskilda fallet bedömts som speciella. Det är viktigt att lika fall behandlas så lika möjligt inom kommunen. Förutsatt att kommunens handlingsfrihet inte begränsas av något avtal bör kommunen emellertid kunna avsluta sina åtaganden avseende belysning i områden med icke-kommunalt huvudmannaskap. Åtagandet är frivilligt och kommunen tillhandahåller utan kostnad en tjänst som kommunen inte är skyldig att utföra. Det är inte frågan om myndighetsutövning. Ett avslut bör dock ske enligt god sed och med iakttagande av en viss omställningstid.

Ann-Christine Johnsson

Protokoll, fört vid ordinarie sammanträde med kommunalfullmäktige i Boo socken den 30 oktober 1952 kl. 19.30 i kommunalhuset.

Närvarande: 21 fullmäktige / 11 51 - 53 22 st./. Hr Pahlman var närvarande t.o.m. 153 och hr Grahn fr.o.m. § 51. Frkn Axelsson, fru Färnbo och hr J. Söderberg voro frånvarande med godkända förhinder.

§ 42.

Sammanträdet öppnades av ordföranden, som hälsade de närvarande välkomna.

§ 43.

Det konstaterades, att sammanträdet utlysts i laga ordning.

§ 44.

Hrr Odvik och Fredén utsågos att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 45.

Efter valberedningsnämndens hörande färrättade fullmäktige följande val:

a/ 1953 års markgångsnämnd.

Ombud: Hr Gustav Palm, Kocktorp, Klinten.

Suppleant: Hr Erik Claesson, Insjön, Saltsjö-Bo.

b/ Styrelsen för Tollare folkhögskola läsåret 1952 - 53.

Ledamot: Hr Hilding Henriksson, Lännersta.

Suppleant: Hr Yngve Kämpe, Kummelnäs, Saltsjö-Bo.

c/ Nämndeman i Södra Roslags domsagas häradsrätt för tiden in till den 1 oktober 1952.

Fru Helga Kämpe, Kummelnäs, Saltsjö-Bo.

d/ Överförmyndare 1953 - 56.

Ordförande: Hr Axel Hagberg, Björknäs, Klinten.

Ersättare: Hr Mauritz Mattsson, Björknäs, Klinten.

§ 46.

Från länsstyrelsen hade via landsfiskulen för yttrande remitterats ansökningar från följande personer om tillstånd att till avhämtnings försälja pilsnerdricka å nedan angivna platser inom kommunen:

Sökande:

B. Skoglund

Försäljningsplats:

Livsmedelsaffären Lännerstavägen 69,

Yngve Faast

-" Kocktorpsvägen 45,

Elsa Jansson

Sommaraffären Tegelö Livsmedel, Tegelö,

Tage Lundh

Ekialens Livsmedel, Gamla Brovägen 2.

Med nykterhetsnämndens och kommunalnämndens tillstyrkan beslöt kommunalfullmäktige biträda framställningarna på sedvanliga villkor.

§ 47.

Kommunalnämnden hade hemställt om bemödningande att intill den 1 januari 1954 ikläja kommunen ansvar gentemot staten enligt bestämmelserna i 13 § 2 mom. k.k. nr 756/1951 angående ändring

i kungörelsen den 1
län för flerfamilj-
kr. Borgensansvar
skrivning kunde
sträckte sig ova
värde, och ifrå
Tilläggslärl
rade värde av e
bostadslägenhets
commun - förutom
för företaget me
av ett beräknat
byggnaden, dock
uppförande av be
industriföretag
enligt bidrag. S
som kommunalnäm
nästa ansökan, s
hänsyn där till s
byggnadsstoppet
frågans lösning
täckande av komm

Kommunalnäm
kommuneraren bemyn
delserna i de fa

Vägförvaltn
skrivelse anhåll
planen för områd
slutning mellan
Då ändrings
vägen, beslöt fu
ra styrelset till
behandling.

Sedan det s
erhållas för vis
skolestyrelsen f
för vilken stats
skolan med två n
med ritningsskis
hade även uppgjö
Gymnastikby
Småskolebyg
Flaneringsa
Arvoden, ko
utgifter
Inredning o

Kommunalnämnden hade tillstyrkt den föreslagna utredningen, att verkställas av en av kommunalfullmäktige tillsatt särskild utredningskommitté. Innan utredningen avslutats och fullmäktige tagit ställning till densamma, borde medel icke anslås för ändamålet och någon utbetalning ej heller ske.

Efter överläggning beslöt fullmäktige bifalla kommunalnämndens förslag. En särskild kommitté på fem personer skulle tillskötta för utredningen. Valet uppsköts till nästkommande sammanträde.

§ 54.

Sammanträdet ajournerades på fem minuter, varefter förhandlingarna återupptogos.

§ 55.

Kommunalfullmäktige behandlade "Preliminärt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1953" jämte kommunalnämndens yttrande över detsamma /bil. 1 och 2/. Samtliga yrkanden bifölles, modiferas eller avslogos därvid i enlighet med kommunalnämndens förslag utom beträffande följande anslag:

69/140 Sockenfilm 5.000:- kr.

på förslag av hr Fredén beslöt fullmäktige stryka anslaget och överföra beloppet till anslaget till kommunalfullmäktiges för fogande. Fullmäktige ville icke taga ställning till anslagsfrågan förrän de fått taga del av manuskriptet, varför frågan ställtes på framtiden.

31/1810 Bidrag till kostnader för underhåll och drift av vägbelysningsanläggningar 14.000:- kr.

Kommunalnämnden hade föreslagit återremiss av utredningskommitténs förslag om kommissionens övertagande av underhållet och driften av vägbelysningen för vissa kompletterande utredning. Såsom ett provisorium hade nämnden föreslagit att bidrag skulle utlämnas till de föreningar, vilkas verksamhet på grund av vägbelysningens förnyring gick med förlust.

Hr Odvik yrkade bifall till utredningskommitténs förslag. I stället för anslaget å 14.000:- kr. skulle upptagas ett förslags- anslag å 34.000:- kr. benämnd "31/124 Underhåll och drift av vägbelysningsanläggningar". Hr Odvik meddelade, att ett flertal förortskommuner till Stockholm - Tyresö, Botkyrka, Järfälla m.fl. - redan svarade för dylika kostnader.

Hr Mattsson yrkade bifall till kommunalnämndens förslag.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes proposition på återremissyrkandet. Vid begärd voting avslogs yrkandet med sjuutton röster mot fyra - de senare för bifall.

Proposition ställdes där efter i kommitténs förslag mot kommunalnämndens förslag i sakfrågan. Vid begärd voting tillföllo sjuutton röster kommitténs förslag och fyra kommunalnämndens. Först nämnda förslag förklarades där efter antaget, vilket innebar dels att kommissionen fr.o.m. den 1 januari 1953 skulle överta ansvaret och kostnaierna för underhållet och driften av samtliga befintliga eller tillkommande vägbelysningsanläggningar inom kommunen, dels att beloppet å 14.000:- kr. möjdes med 20.000:- kr. Sistnämnda belopp anvisades ur det till kommunalfullmäktiges för fogande ständande anslaget i 1953 års stat, som därigenom minskade till 80.000:- kr. För utbyggnad av vägbelysningsnätet å de allmänna vägarna svarade

Fotokopian överensstämmer med originalen intygas:

Nacka kommun 205/OK/10
Henne-kl

a utredningen,
att särskild ut-
fullmäktige tagit
Ur ändamålet och
kommunalnämniens
le tillställtas för
anträde.

efter Förhandlingar-

Förslag till ut-
nämndens yttran-
biföllos, modi-
onalnämndens för-

5.000:- kr.
ryka anslaget
fullmäktiges för-
11 anslagsfrigan
régan ställdes

lrfift
14.000:- kr.
utrednings-
ierhålliet och
utredning.
bidrag skulle
grund av väg-
tens förslag. I
as ett förslags-
och drift av
tt ett flertal
, Järfälla m.fl.

ens förslag.
position på
rkandet med

Förslag mot kommu-
ning tillföllo
nämndens. Först-
ket innebar dels
vertaga ansvaret
entliga befintliga
i kommunen, dels
kr. Sist nämnda
s förfogande ståen-
ade till 80.000:- kr.
a vägarna svarade

komunen i princip enligt tidigare beslut medan resp. föreningar
Even i fortsättningen fingo bekosta utbyggnaden å de enskilda
vägarna.

Kommitténs förslag innebar även att en särskild nämnd eller
komité på fem personer skulle tillsättas för handikavande av
frågor i samband med vägbelysningen. Valet skulle äga rum efter
statbehandlingen.

I samband med statbehandlingen beslöt fullmäktige, att samt-
liga föreningar, vilka åtnjöto kommunala bidrag till sin verksam-
het, i fortsättningen skulle inkomma med årliga verksamhetsbe-
räckelser och räkenskapssammandrag. (B)

Lönestaten och bilagorna till staten godkändes utan ändring.
Utdebiteringen till den borgerliga kommunen år 1953 fastställdes
till kr. 7:20 per skattekrona. Det meddelades, att den kyrkliga
communen fastställt sin utdebitering till kr. 0:30 per skatte-
krona, varför den sammanlagda utdebiteringen uppgick till 8:- kr.

§ 56.

På förslag av valberedningsnämnden utsågs följande personer
till ledamöter av den i föregående paragraf omnämnda vägbelysnings-
kommittén:

Hr Rune Fornman, Björknäs,
" G. A. Pahlman, Boo,
" Gustav Olovik, Björknäs,
" Hans Hedberg, Insjön,
" Sven Ågren, Lövberga.

Suppleanter skulle icke utses.

Till sammankallande utsågs hr Olovik.

Kommitténs första uppgift skulle bli att tillsammans med
representanter för resp. fastighetsägareföreningar inspektera
befintlig vägbelysning för utrönande, huruvila underhållet i
något fall var eftersatt. Eventuella bristfälligheter skulle av-
hjälpas innan kommunen övertog ansvaret för underhållet.

§ 57.

Hr Erik Johansson avlämnade en motionsskrivelse av följande
lydelse:

"Till/

Kommunalnämnd och Fullmäktige i Boo kommun.

Det av kommittén för utredning av vägbelysningsfrågor
inom Boo kommun överlämnade förslaget, synes inom kommunalnämnden
blivit föremål för en ingående granskning. Varierande förslag
och synpunkter till ekonomisering av utredningsförslaget har,
enligt kommunalnämndens protokoll, framförts. Bland annat har
föreslagits utredning av möjligheten att få strömleverantören
att övertaga kostnaderna för vägbelysningen.

I princip ärö undertecknade ense med kommunalnämnden att
så borde vara fallet, men uttala vi vårt tvivel att en sådan
ordning är vare sig riktig eller möjlig under nuvarande lagande-
rättsförhållande.

Den socialdemokratiska fullmäktigegruppen tillåter sig där-
för föreslå kommunalfullmäktige besluta om en allsidig utredning,

25 augusti 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 182

NTN 2015/274-317

Separering av vägbelysning

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta beslut om att upphäva fullmäktigebeslut 1952-10-30 § 55 i Boo landskommun och att samfällighetsföreningar/ vägföreningar själva står för drift- och underhållskostnader av gatu- vägbelysningen som hör till respektive väg. Beslutet skall gälla i varje fall från den tidpunkt då teknisk/ praktiskt separering av anläggningarna så medger.

Ärendet

Kommunen står fortfarande för driftskostnaden av vägbelysning inom vissa samfälligheter och vägföreningar. Det grundar sig på ett kommunalfullmäktigebeslut i Boo landskommun från 1952, 1952-10-30 § 55. Nu föreslås att fullmäktige fattar beslut om att upphäver det gamla beslutet vilket är en förutsättning för fortsatt arbetet med att avskilja enskilda belysningsanläggningar från det kommunala belysningsnätet vilket krävs för kunna följa nuvarande regelverk vad gäller elanläggningar.

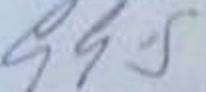
Efter 1987 års Plan och Bygglag är dubbelt huvudmannaskap för väg inte tillåtet. Vägbelysning är ett tillbehör/en anordning som tillhör vägområdet och ingår därmed i ansvarsområdet för det enskilda huvudmannaskapet. I 1973 års anläggningslag, 46 § framgår att anordning som behövs för vägens bestånd, drift eller brukande, är väganordning. Det framgår också av Energimarknadsinspektionens beslut 2015-02-18 samt av Ellagen, SFS 2007:215, att överföring av el för annans räkning på interna nät icke är tillåtet. Åtgärden är också utifrån fråga om kommunal likställighet.
I kommunens förnyelseområden där det blir kommunalt huvudmannaskap för väg sker anpassning till modernt regelverk vid utbyggnaden av VA och väg. Det är i de områden där enskilt huvudmannaskap för väg kvarstår som fråga om särskild separering är aktuell.
Genomförandet bedöms ske succesivt under 2- 5 år

Ekonomiska konsekvenser

Initialt får kommunen kostnader i form av projektering och arbets- och materiel.
Kommunen kommer att få något minskade kostnader för drift och underhåll.
Viss projektering för separeringen är utförd och följer de anläggningar som planeras att ligga kvar som väghållare. Den ekonomiska belastningen för de kvarvarande vägföreningarna bedöms som marginell kompenseras i viss mån om fullmäktige beslutar i enlighet med förslag till höjt kommunalt bidrag till vägföreningar fr. o m 2016.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2015-08-18

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ändra bestämmelserna om utbetalning av bidrag till enskild väghållning på följande punkter.

- Om vägnätet korsar kommungränsen betalas endast bidrag för väg inom Nacka kommun och ska då användas för att ge fastigheter i samfällighet eller förening inom Nacka kommun rabatt på årsavgiften eller liknande.
- Vägbidraget höjs från 12,50 till 14,50 kr meter väg från 2016-01-01 för de vägar som motsvarar Nacka kommuns kriterier.
- Regeln som kräver att alla vägar måste vara minst 100 m för att vara bidragsberättigade ändras till att varje väg- och samfällighetsförening måste ha minst en väg på 100 meter för att kunna söka bidrag för enskild väghållning.
- Ansökningsförfarandet digitaliseras till en e-tjänst på Nacka.se.
- Bidraget per meter väg behandlas i Natur- och Trafiknämndens budget varje år från 2017.

Sammanfattning

Nacka kommun har sedan år 1978 betalat ut vägbidrag på årsbasis till väg- och samfällighetsföreningar. Bidragsnivån har mellan 2010-2015 legat på 12,50 kronor per meter för vägar som uppfyller Nacka kommuns kriterier. Ingen indexberäkning har gjorts. Inför 2016 finns behov av att regler, bidragsnivå och ansökningsförfarande revideras. Särskilt har behovet av förändring för väg- samfällighetsföreningar vars vägar sträcker sig över kommungräns påtalats. Väg- samfällighetsföreningar med korta vägar har i någon mån missgynnats av tidigare regel att alla bidragsberättigade vägar måste mäta minst 100 m vilket nu justeras i förslaget. Bidragsnivån föreslås till 14,50 kr per meter väg för att kompensera generella kostnadsökningar. Ansökningarna om vägbidrag kommer för 2016 att inlämnas digitalt vilket förenklar administrationen av vägbidragen.

Ärendet

Nacka kommun har sedan år 1978 betalat ut vägbidrag på årsbasis till väg- och samfällighetsföreningar. Sedan 2010 har vägbidraget betalats ut per meter väg istället för att baseras på antal mantalsskrivna i vägföreningarna. Bidragsnivån har mellan 2010-2015 legat på 12,50 kronor per meter för vägar som uppfyller Nacka kommuns kriterier. Ingen indexberäkning har gjorts. 2009 betalades vägbidrag ut till 20 väg- och samfällighetsföreningar till en kostnad av 1 587 000 kronor. 2015 betalades vägbidrag ut till 22 väg- och samfällighetsföreningar till en kostnad av 917 679 kronor.

Inför 2016 behöver regler, bidragsnivå och ansökningsförfarande revideras. Därför har kriterierna för väg- samfällighetsföreningar vars vägar sträcker sig mellan kommungränser förtydligats för att på ett bättre sätt komma Nackas medborgare till godo. Väg- samfällighetsföreningar med korta vägar har i någon mån missgynnats av tidigare regel att alla bidragsberättigade vägar måste mäta minst 100 m. Den regeln är nu ersatt med att endast en av väg- samfällighetsföreningens vägar måste vara minst 100 m lång. Bidragsnivån har indexreglerats till 14,50 kr per meter väg för att kompensera kostnadsökningar. Ansökningarna om vägbidrag kommer för 2016 att inlämnas digitalt, något som kommer att förenkla administrationen av vägbidragen.

Vägenheten har på Natur- och trafiknämndens uppdrag informerat väg- och samfällighetsföreningar om nya reviderat bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning daterat 2015-03-23 samt skickat ut förslaget på remiss till de vägföreningar som beviljats bidrag för 2015. Vid remissens utgång (2015-05-03) hade ett svar inkommit.

Risets vägförening

Yrkande om fortsatt bidrag. Yrkande om att även kortare vägar ska beviljas bidrag då underhållskostnaderna för dessa är de samma som för längre vägar. Yrkande om en höjning av bidragsnivån per meter väg.

Vägföreningen Risets yttrande har beaktats i det slutgiltiga förslaget som har behandlats och tillstyrkts i natur- och trafiknämnden, NTN 2015/290-318.

Ekonomiska konsekvenser

Vägenheten föreslår att bidragsnivån per meter väg höjs till 14,50 kr. Sammantaget med regelförändringar innebär detta en bedömd merkostnad om ca 350 kkr. Ekonomisk kalkyl bifogas ärendet.

Konsekvenser för barn

Bidrag till enskild väghållning är ett frivilligt initiativ från Nacka kommun sedan 1978 som kan stödja väg- och samfällighetsföreningar att underhålla det vägnätet som även står öppet för allmänheten. Intentionen att vägnätet sköts och underhålls är en säkerhetsfråga, i synnerhet för barn, som kan anses vara extra utsatta i trafiken. Vägbidraget stärker

medborgarinflytande och närdemokrati på ett sätt som kan bidra till exempelvis lägre hastigheter och farthinder.

Bilagor

1. Bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning
2. Ekonomisk Kalkyl vid olika ersättningsnivåer.
3. Yttrande Risets samfällighet
4. Protokollsutdrag Natur- och Trafiknämnden

Mats Wester
Tf enhetschef vägenheten

Anna Blomberg
Koordinator vägenheten

PM

Dnr NTN 2015/290-318
KFKS XXX/XXX-XXX

Bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning

1. Vägbidraget betalas ut per meter väg och år.
2. Om vägnätet korsar kommungränsen betalas endast bidrag för väg inom Nacka kommun och ska då användas för att ge fastigheter i samfällighet eller förening inom Nacka kommun rabatt på årsavgiften eller liknande.
3. Bidragsbeloppet per meter väg behandlas i Natur- och trafiknämndens budget varje år, bidragsbeloppet för år 2015 är 14,50 kr per meter väg.
4. Vägbidrag betalas ut till vägförening/samfällighetsförening eller som av vägenheten kan anses liknande, vilka sköter drift och underhåll av väg med enskilt huvudmanskap. Vägen ska vara öppen för motortrafik.
5. Ansökan om vägbidrag görs på Nacka kommuns hemsida senast 31/12 varje år. Ansökan måste vara komplett för att vägbidrag ska betalas ut. Vägbidraget betalas ut i januari nästföljande år, enligt följande regler:
  - a. Ansökan görs enligt anvisningar på Nacka.se där vägarnas namn, längd, bredd och typ av beläggning anges. Beviljat vägbidrag betalas endast till postgiro/bankgirokonto som står i föreningens namn. Vägföreningen är själv ansvarig för att söka vägbidrag från kommunen.
  - b. För att en vägförening ska kunna ansöka om bidrag måste minst en av föreningens vägar vara 100 meter lång. Vägenheten bedömer sedan ersättning enligt kommunens kriterier och inkommen ansökan.
  - c. Har en vägförening ett år fått bidrag för sina vägar och om det under det följande året inte sker någon förändring i väglängd, behöver vägföreningen inte göra en fullständig ansökan men skall ha uppfyllt punkterna d-g. Detta gäller i maximalt 5 år. Därefter måste bidraget sökas om. Alla förändringar

gällande väglängder föranleder dock en ny ansökan

Nedanstående punkter måste vara uppfyllda varje år för att bidrag fortsatt skall utbetalas:

- d. Vägen ska vara öppen för allmän trafik. Den får inte stängas med bom eller skyllas med ”privat område/väg” eller liknande.
- e. Vägföreningen skickar löpande årsredovisningar till kommunen som tydligt redovisar vägföreningens kostnader för drift och underhåll av de vägar de ansökt om bidrag för.
- f. Beviljat vägbidrag får inte överskrida kostnaden av drift och underhåll av vägarna. Om eventuellt överskott uppstår ska detta anges i samband med utbetalning av kommande bidrag.
- g. Vägföreningen uppdaterar löpande kommunen med information om kontaktpersoner med telefonnummer, adress och e-post.

Vid frågor kontaktas vägenheten på Nacka kommun via e-post vag@nacka.se

Dessa bestämmelser ersätter tidigare beslut i TN 2009-12-02 § 138, TN 2010-01-26 § 1, KF 2010-02-01 §

Vägföreringar och bidrag utbet. 2015 med prognos 2016 där prognos på ökade antal bidrags berättigade m efter regeländring beräknats. Och Vägföreringar som ej sökt 2015 men bedöms kunna inkomma med ansökan för 2016 har tagits med.	Bidrags volym och kostnad 2015	Prognos kostnad 2016 vid enbart förändring av regler för bidrag.	Prognos kostnad 2016 vid förändring av regler för bidrag och höjning av ersättnings nivå nedan.	Prognos kostnad 2016 vid förändring av regler för bidrag och höjning av ersättnings nivå nedan.	Prognos kostnad 2016 vid förändring av regler för bidrag och höjning av ersättnings nivå nedan.	Prognos kostnad 2016 vid förändring av regler för bidrag och höjning av ersättnings nivå nedan.
Procentuell höjning av bidrag (Entr index för perioden 8%)	0%	0%	8%	12%	16%	20%
Vägförering ↓ Bidrag per m→	12,50 kr	12,50 kr	13,50 kr	14,00 kr	14,50 kr	15,00 kr
Baggenviks tomtägareförening	2 119 m	2 182 m	2 182 m	2 182 m	2 182 m	2 182 m
Björnvägens samfällighetsförening	580 m	580 m	580 m	580 m	580 m	580 m
Boo Gårds Vägförening	12 596 m	14 482 m	14 482 m	14 482 m	14 482 m	14 482 m
Eriksviks Vägförening	5 530 m	5 085 m	5 085 m	5 085 m	5 085 m	5 085 m
Frankenburg-Korsuddens Vägsamfällighet	1 364 m	1 457 m	1 457 m	1 457 m	1 457 m	1 457 m
Graningevägens samfällighetsförening	1 000 m	1 000 m	1 000 m	1 000 m	1 000 m	1 000 m
Grundets Vägförening	1 000 m	1 154 m	1 154 m	1 154 m	1 154 m	1 154 m
Gustavsviks fastighetsägareförening	9 110 m	9 887 m	9 887 m	9 887 m	9 887 m	9 887 m
Knarrnäs samfällighetsförening	2 103 m	2 490 m	2 490 m	2 490 m	2 490 m	2 490 m
Kummelnäs Vägförening	15 900 m	19 282 m	19 282 m	19 282 m	19 282 m	19 282 m
Kvarnbergsvägens Samfällighetsförening	445 m	461 m	461 m	461 m	461 m	461 m
Långsjön Samfällighetsförening	300 m	532 m	532 m	532 m	532 m	532 m
Lännersta Vägförening	6 451 m	7 542 m	7 542 m	7 542 m	7 542 m	7 542 m
Myrsjöns Vägklubb	439 m	425 m	425 m	425 m	425 m	425 m
Nygärde Samfällighetsförening	611 m	625 m	625 m	625 m	625 m	625 m
Risets Vägförening	5 458 m	6 170 m	6 170 m	6 170 m	6 170 m	6 170 m
Rotkärrskogens vägförening	2 200 m	2 275 m	2 275 m	2 275 m	2 275 m	2 275 m
Sickla Allé Samfällighetsförening	125 m	125 m	125 m	125 m	125 m	125 m
Solklintens Samfällighetsförening	163 m	163 m	163 m	163 m	163 m	163 m
Sommarbo-Tegelö Vägsamfällighetsf	3 995 m	4 603 m	4 603 m	4 603 m	4 603 m	4 603 m
Vikingshills Samfällighetsfören.	1 158 m	1 513 m	1 513 m	1 513 m	1 513 m	1 513 m
Vildvittrans Samfällighetsförening	767 m	899 m	899 m	899 m	899 m	899 m
Total volym m	73 414 m	82 932 m	82 932 m	82 932 m	82 932 m	82 932 m
Totalt kr	917 679 kr	1 036 650 kr	1 119 582 kr	1 161 048 kr	1 202 514 kr	1 243 980 kr
Kostnadsökning med nya regler och ändrad ersättningsnivå	0 kr	118 971 kr	201 903 kr	243 369 kr	284 835 kr	326 301 kr
Möjliga sökanden som ej sökt 2015 men som kan söka 2016						
Anna Johanssons-Wisborgs Minne	0 m	558 m	558 m	558 m	558 m	558 m
BAGGENSHÖJDENS SAMFÄLLIGHETSFÖRENING	0 m	2 048 m	2 048 m	2 048 m	2 048 m	2 048 m
Järla Sjö	0 m	3 170 m	3 170 m	3 170 m	3 170 m	3 170 m
Samfällighetsföreningen Styrhytten	0 m	270 m	270 m	270 m	270 m	270 m
Total volym m	0 m	6 046 m	6 046 m	6 046 m	6 046 m	6 046 m
Tillkommande kostnad om alla söker och får bidrag	0 kr	75 575 kr	81 621 kr	84 644 kr	87 667 kr	90 690 kr
Totalt kr		1 112 225 kr	1 201 203 kr	1 245 692 kr	1 290 181 kr	1 334 670 kr
Kostnadsökning med nya regler och ändrad ersättningsnivå och med alla potentiella sökande.		194 546 kr	283 524 kr	328 013 kr	372 502 kr	416 991 kr

Angående beredning av bestämmelse för enskild väghållning i Nacka kommun daterat 17 april 2015

Risets Vägförening yrkar härmed om fortsatt vägbidrag för drift av vägar inom Risets Tomtägareförening. Vägnätet har inte sen revideringen 2010 förändrats vad gäller karaktär eller omfattning.

Vi förutsätter att punkt b i förslaget endast gäller vägföreningar/samfällighetsföreningar med sammanlagd vägsträcka under 100 meter, ej varje enskilt vägavsnitt. Detta då den faktiska kostnaden för att underhålla kortare vägpartier inte skiljer sig från övrigt vägnät. I övrigt har Riset Vägförening inga synpunkter på föreslagna bestämmelse för utbetalning.

Följande kostnader har Risets Vägförening haft för driften av vägnätet (plogning / sandupptagning / kantklippning / mindre reparationsarbeten) de senaste tre budgetåren:

2012: 66 kr / m
2013: 46 kr / m
2014: 43 kr / m

(Kostnader ovan som redovisas inkluderar inte fondering till slitage asfalt/IM/grus etc.)

Då plogning av vägnätet är en tung utgiftspost för föreningen variera årskostnaden per meter kraftigt. Dock är den faktiska kostnaden även snöfattiga vintrar som 2013, 2014 kraftigt överstigande det bidrag som Nacka kommun utbetalar.

Risets Vägförening anser att en kraftig höjning i linje med den faktiska vägunderhållskostnaden och ett närmande till den kommunala kostnaden om ca 87,50 kr per längdmeter väg om 3,5 meters bredd, är en rimlig ersättning av vägbidraget och skulle ge en mer balanserad kostnadsfördelning mellan Nacka kommun och de boende i Risets Tomtägareförening. Detta då de boende betalar samma skattesats som övriga kommuninvånare.

Mvh/
Risets Vägförenings Styrelse
Genom/Per-Fredrik Lindahl
Vice Ordförande/Vägintendent
072-5187370

2015-09-22

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 216

NTN 2015/290

Bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fattar beslut om utbetalning av bidrag till enskild väghållning som innebär förändringar på följande punkter:

- Om vägnätet korsar kommungränsen betalas endast bidrag för väg inom Nacka kommun och ska då användas för att ge fastigheter i samfällighet eller förening inom Nacka kommun rabatt på årsavgiften eller liknande.
- Vägbidraget höjs från 12,50 till 14,50 kr meter väg från 2016-01-01 för de vägar som motsvarar Nacka kommuns kriterier.
- Regeln som kräver att alla vägar måste vara minst 100 m för att vara bidragsberättigade ändras till att varje väg- och samfällighetsförening måste ha minst en väg på 100 meter för att kunna söka bidrag för enskild väghållning.
- Ansökningsförfarandet digitaliseras till en e-tjänst på Nacka.se.
- Bidraget per meter väg behandlas i Natur- och Trafiknämndens budget varje år från 2017.

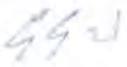
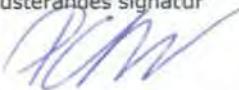
Ärendet

Vägenheten har på natur- och trafiknämndens uppdrag informerat väg- och samfällighetsföreningar om förslag till ändrade bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning samt ändringar i ansökningsförfarandet. Väg- och samfällighetsföreningarna har haft möjlighet att inkomma med synpunkter. Därefter har ett slutgiltigt förslag tagits fram enligt förslag till beslut.

Bakgrund

Nacka kommun har sedan år 1978 betalat ut vägbidrag på årsbasis till väg- och samfällighetsföreningar. Sedan 2010 har vägbidraget betalats ut per meter väg istället för att baseras på antal mantalskrivna i vägföreningarna. Bidragsnivån har mellan 2010-2015 legat på 12,50 kronor per meter för vägar som uppfyller Nacka kommuns kriterier. Ingen indexberäkning har gjorts. 2009 betalades vägbidrag ut till 20 väg- och samfällighetsföreningar till en kostnad av 1 587 000 kronor. 2015 betalades vägbidrag ut till 22 väg- och samfällighetsföreningar till en kostnad av 917 679 kronor.

Inför 2016 behöver regler, bidragsnivå och ansökningsförfarande revideras.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2015-09-22

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Ekonомiska konsekvenser

Vägenheten föreslår att bidragsnivån per meter väg höjs till 14,50 kr. Sammantaget med regelförändringar innebär detta en bedömd merkostnad om ca 350 kkr. Ekonomisk kalkyl bifogas ärendet.

Konsekvenser för barn

Bidrag till enskild väghållning är ett frivilligt initiativ från Nacka kommun sedan 1978 som kan stödja väg- och samfällighetsföreningar att underhålla det vägnätet som även står öppet för allmänheten. Intentionen att vägnätet sköts och underhålls är en säkerhetsfråga, i synnerhet för barn, som kan anses vara extra utsatta i trafiken. Vägbidraget stärker medborgarinflytande och närdemokrati på ett sätt som kan bidra till exempelvis lägre hastigheter och farthinder.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrielsen 2015-08-03

Bilaga 1 Bestämmelser för utbetalning av bidrag till enskild väghållning

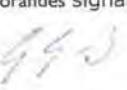
Bilaga 2 Ekonomisk Kalkyl vid olika ersättningsnivåer.

Bilaga 3 Yttrande Risets samfällighet

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Nulägesbild av Nacka kommuns miljöarbete

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen kring det miljöarbete som pågår inom kommunen.

Sammanfattning

Nacka kommun antog i juni 2014 sex stycken lokala miljömål. Miljömålen gäller till 2030. I början av 2015 genomfördes en miljöanalys av situationen i Nacka. Miljöanalysen syftade till att göra en bedömning av miljötillståndet idag samt att göra en bedömning av miljöutvecklingen lokalt till 2030. Denna tjänsteskrielse syftar till att lyfta fram det miljöarbete som bedrivs i kommunen i dagsläget. Nulägesbilden har tagits fram genom att bland annat intervjuas personer på olika enheter. Nulägesbilden har inte ambitionen att vara komplett och heltäckande utan syftar till att visa någorlunda kortfattat vart vi står idag.

Ärendet

Sverige har 16 stycken nationella miljökvalitetsmål. Målen beskriver de egenskaper som vår miljö måste ha för att samhällsutvecklingen ska vara miljömässigt hållbar.

Miljökvalitetsmålen med preciseringar ska ge en långsiktig målbild för det nationella miljöarbetet och fungerar som vägledning för hela samhällets miljöarbete, såväl offentliga aktörers som näringslivets och andra aktörers. Syftet med de nationella miljömålen är att lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Landets länsstyrelser har det övergripande ansvaret för det regionala miljömålsarbetet och ska verka för att miljömålen får genomslag i länet. För lokala miljömål har kommunerna ett övergripande ansvar. Alla har därmed en viktig roll i att bidra till ett aktivt miljöarbete och nå ambitionerna om en långsiktigt miljömässig hållbarhet.

Nacka kommun antog i juni 2014 sex stycken lokala miljömål. Miljömålen gäller till 2030. I början av 2015 genomfördes en miljöanalys av situationen i Nacka. Resultatet av miljöanalysen redovisades till kommunstyrelsen i maj. Miljöanalysen syftade till att göra en bedömning av miljötillståndet idag inom respektive miljömål samt att göra en bedömning av miljöutvecklingen lokalt till 2030.

Denna tjänsteskrivelse syftar till att lyfta fram det miljöarbete som bedrivs i kommunen i dagsläget. I bilagan till denna tjänsteskrivelse finns en sammanställning som ger en nulägesbild av kommunens pågående miljöarbete. Nulägesbilden har tagits fram genom att intervjuas personer på några olika enheter och genom en efterlysning av miljöarbete på KanalN samt via mail till enhetscheferna. Nulägesbilden har inte ambitionen att vara komplett och heltäckande. Den syftar till att visa någorlunda kortfattat vart vi står idag. Samt att lyfta fram några konkreta områden där miljöarbetet behöver förstärkas för att lyckas nå de lokala miljömålen till 2030. Några exempel på det miljöarbete som pågår är:

- Kostpolicy för de kommunala storköken håller på att tas fram med fokus på matsvinn och inköp av klimatsmart och ekologisk mat.
- Kommunen erbjuder kostnadsfri energirådgivning för privatpersoner och företag genom ett samarbetsprojekt mellan stockholmskommunerna.
- Miljökrav ställs i alla relevanta upphandlingar. År 2014 ställdes miljökrav i 21 % av alla tjänsteupphandlingar och 20 % av alla inköpta varor var miljömärkta.
- Energieffektiviseringsarbete pågår i kommunens egna lokaler. Målet är att år 2020 uppnå 20% minskad energianvändning jämfört med 2014.
- Cykelplan finns och gångstrategi är på väg, arbete med säkra skolvägar pågår.
- Riktlinjer för hållbart byggande antagna och används delvis.
- Arbete pågår enligt antagen avfallsplan, till exempel utökad matavfallsinsamling och planering av ny kretsloppscentral.
- Kommunen bygger kontinuerligt ut infrastrukturen för kommunalt vatten & avlopp och enskilda avlopp avvecklas i takt med utbyggnaden.

Under hösten pågår ett arbete med att ta fram indikatorer till vart och ett av de sex övergripande miljömålen. Indikatorerna följs upp årligen i syfte att styra miljöutvecklingen mot måluppfyllelse till år 2030.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser då ärendet handlar om att beskriva redan pågående miljöarbete.

Konsekvenser för barn

Allt miljöarbete leder till minskad negativ påverkan på barn och bättre förutsättningar för deras framtid och är således positivt för barnen.

Bilagor

Bilaga 1. Nulägesbild av kommunens miljöarbete.

Klara Palmberg-Broryd
Strategi- och förnyelsedirektör

Sabina Nilsson
Miljöenheten

Jenny Andersson
Förnyelseenheten

Nulägesbild av Nacka kommuns miljöarbete

Varje exempel på miljöarbete är kopplat till ett miljömål. Några av exemplen bidrar till flera miljömål samtidigt. Detta visas då genom en miniatyrbild på det/de mål som exemplet också bidrar till. Miljömålen är:

Begränsad klimatpåverkan

Frisk luft

Giftfri miljö

Levande sjöar,
vattendrag
och hav
i balans

God bebyggd miljö

Ett rikt växt- och djurliv

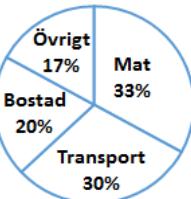
Under varje miljömål finns en bedömning av läget i Nacka idag, vilket illustreras av en färgad punkt. Bedömningen kommer från miljöanalysen som togs fram våren 2015 av miljöenheten. Bedömningarna görs enligt:

Dåligt läge

O tillfredsställande läge

Godtagbart läge

Miljömål	Exempel på pågående/planerat miljöarbete	Enhetsprocess
 Begränsad klimatpåverkan Dåligt läge. Det är angeläget att prioritera målet.	<p>Projektet Peak pågår i några skolor och går ut på att kapa topparna i energiförbrukningen.</p> <p>Kostpolicy för de kommunala storköken håller på att tas fram med fokus på matsvinn och inköp av klimatsmart och ekologisk mat.</p> <p>Tävlingar pågår i vissa skolor kring att minska matsvinnet i matsalen.</p>	Produktion Välfärd skola

<p>Energiåvändningen, vägtrafiken och konsumtion av mat och varor är de största utsläppskällorna. Hushållens privata konsumtion inom kategorier som transport, boende och matproduktion står för den största andelen av Nackas totala klimatpåverkan. Energisektorns utsläpp tenderar att minska medan utsläppen från vägtrafiken ökar.</p> <p>Vi har ingen statistik på privatkonsumtionen på lokal nivå, men nationellt står matkonsumtion för störst andel, följt av transport, bostad och sedan övrigt. Att nå målet samtidigt som Nacka växer är en stor utmaning.</p> <p></p> <p>(Källa Naturvårdsverkets siffror från 2012)</p>	<p>Projekt kring Hållbar måltidsverksamhet i de kommunala äldreomsorgsköken. Ska mynna ut i handlingsplan för varje kök med åtgärder för att minska matsvinnet och sortera avfallet bättre.</p>	Produktion Välfärd samhällsservice
	<p>Kommunen erbjuder kostnadsfri energirådgivning för privatpersoner och företag genom ett samarbetsprojekt mellan stockholmskommunerna.</p>	Miljöenheten
	<p>Miljökrav ställs i alla relevanta upphandlingar utifrån miljöstyrningsrådets avancerade nivå. År 2014 ställdes miljökrav i 21 % av alla tjänsteupphandlingar och 20 % av alla inköpta varor var miljömärkta. Uppföljning av att kraven efterlevs sker årligen på utvalda upphandlingar.</p> 	Inköpsheten i samarbete med beställande enheter i hela kommunen.
	<p>Cykelplan finns och gångstrategi är på väg. Arbete med säkra skolvägar samt gå och cykla till skolan-tävlingar pågår.</p> 	Trafikenheten
	<p>Byte av gatubelysning blir klart 2015 (energisparåtgärd).</p>	Vägenheten
	<p>Byte av pumpar i VA-systemet pågår (energisparåtgärd).</p>	VA & avfallsenheten
	<p>Alla nybyggen ska klara Green Building (25% under BBR). Energieffektivisering i befintligt bestånd ska 2020 uppnå 20% minskad energianvändning jämfört med 2014.</p>	Enheter för fastighetsutveckling och lokalenheten.
	<p>Kommunen köper endast in miljömärkt el.</p>	
	<p>Samordnade varutransporter för bl.a. matleveranser.</p> 	Inköpsheten

Vad behöver förstärkas?

För att nå målet om en minskad klimatpåverkan med 30% till 2030 behöver vi förstärka vårt arbete med minskade utsläpp från transporter och minskade utsläpp från byggnader. Vi behöver också börja jobba med konsumtionsområdet och samverka med medborgare och företag i kommunen för att uppnå minskade utsläpp från privat och offentlig konsumtion.

 <p>Frisk luft</p> <p>● Otillfredsställande läge.</p> <p>Partikelhalterna i utomhusluft minskar stadigt på grund av renare motorer och bättre förbränning. Vid hårt trafikerade platser är halterna fortsatt ett problem på grund av dubbdäcksanvändningen. Nacka bör göra beräkningar av huruvida vi uppnår miljökvalitetsmålet eller inte.</p>	<p>Vid planering av ny bebyggelse tas hänsyn till luftkvaliteten.</p> <p>Projekt där man testar att plantera träd för att minska partikelhalterna invid Björknäs förskola.</p>	<p>Planenheten Enheter för fastighetsutveckling</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Det är trafiken som är den största källan till utsläpp av partiklar och kvävedioxider. Förutom att jobba med minskade föroreningar från trafiken behöver vi också jobba med placering och utformning av byggnader för att minska påverkan på människors hälsa.</p>		

 <p>Giftfri miljö</p> <p>Dåligt läge. Det är angeläget att prioritera målet.</p> <p>Kemikalieproduktionen i världen har ökat i snabb takt och kemikalier finns idag i de flesta varor. Nya kemikalier framställs fortare än lagstiftningen hinner fasa ut farliga ämnen. Kemikalier kan läcka från varor och påverkar människors kroppar. Barn är känsligare än vuxna eftersom de fortfarande utvecklar viktiga organsystem som hjärna, immunförsvar och hormonsystem. För att skydda barnen finns därför behov av ett ökat skydd. I kommunen finns också ett stort antal områden med förorenad mark. Många är sanerade i samband med exploatering, men de återstående är dåligt undersökta och utgör en risk för hälsa och miljö.</p>	<p>Via Qlickview kan kökspersonalen få bättre insyn i vilka ekologiska produkter som finns, och också se hur stor andel ekologiskt som köpts in. Idag ligger snittet i hela Nacka på ca 30% ekologiskt. (Bästa enhet ligger på 68%).</p>	<p>Produktion välfärd skola</p>
	<p>Vid tillsyn av förskolor o skolor för miljöinspektörerna en dialog om hur personalen kan minska förekomsten av farliga kemikalier i leksaker och inventarier.</p>	<p>Miljöenheten tillsammans med Produktion Välfärd skola.</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Vi behöver förstärka kunskaperna om kemikalier i alla våra verksamheter. Inom inköpsområdet kan vi jobba mer med att minska mängden farliga kemikalier i varor som kommunen köper in. Vi behöver också se över vad vi redan har (både inventarier och inbyggt i våra lokaler) ur ett kemikalieperspektiv. Vad gäller förorenad mark i kommunen så görs provtagning och eventuell sanering idag endast om området är aktuellt för exploatering. Där skulle vi kunna göra ett arbete med att fördjupa våra kunskaper om misstänkta föroreningar och ta fram en strategi för om, hur och när dessa ska åtgärdas. Miljöenheten har äskat medel från MSN för att 2016 kunna genomföra en inventering av markföroreningar för hela kommunen. Med bättre kunskap om föroreningarna kan kommunen arbeta mer proaktivt i utbyggnaden av Nacka.</p>		

 <p>Levande sjöar, vattendrag och hav i balans</p> <p>O tillfredsställande läge. Det är angeläget att prioritera målet.</p> <p>Ekosystemen i våra sjöar och längs kusten har varit och är kraftigt påverkade. Dåliga syreförhållanden och omfattande algbloomingar är tecken på det. Utsläppen av miljöpåverkande minskar genom lagstiftning och planering, men inte i tillräcklig omfattning. Fortsatt uppmärksamhet och arbete med bland annat vattendirektivet är nödvändigt för att vända situationen.</p>	<p>Utbyggnad av kommunalt VA pågår.</p> <p>Restaurerat våtmark Rudsjön i Velamsund, och planering av iordningställande av våtmark i Mensättra för fördröjning och rening av dagvatten (ekosystemtjäster).</p> <p>Förbättrade vandringsmöjligheter för fisk har utförts i Sågsjöbäcken och Insjöbäcken.</p>	<p>VA-enheten</p> <p>Park- och naturenheten</p>
	<p>Lokala åtgärdsprogram har tagits fram för Neglingemaren, Vårgärssjön och Ältasjön och en åtgärdsutredning för Järlasjön pågår under 2015.</p> <p>Information till båtklubbar om att inte använda giftiga båtbottenfärger. Planer finns på att ge båtklubbar utan giftiga båtbottenfärger lägre arrendeavgift.</p>	<p>Miljöenheten</p>
	<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Vi behöver se till att dagvatten tas om hand i våra stadsbyggnadsprojekt och se till att det verkligen byggs som det har planerats. Det görs alltid en dagvattenutredning i nya planer men det är inte alltid det blir så i verkligheten sedan. Vi behöver också minska mängden bräddningar av avloppsvatten, minska användningen av giftiga båtbottenfärger ännu mer samt sanera förorenad mark som läckergifter till våra vatten. Minskade utsläpp från trafiken är också viktigt för vattenkvaliteten.</p>	

 <p>God bebyggd miljö</p> <p>O tillfredsställande läge. Det är angeläget att prioritera målet.</p> <p>Bebygelse, grönområden och andra offentliga platser samt transporter ska samverka till en ekologisk- och resurseffektiv stadsstruktur. Det finns idag brister i infrastruktur, byggnader och styrning. Vad gäller avfallsområdet har framsteg gjorts med ökad återvinning av utsorterat material men de totala avfallsmängderna i Nacka ökar. Inomhusmiljön har i stort förbättrats. Kommunen har sedan länge arbetat med att framförallt kartlägga och ge vägledning åt fastighetsägare för att åtgärda radonproblem. Många mäniskor i kommunen är fortfarande störda av buller, framförallt från trafiken. Förtätning och större befolkning gör att problemet blir allt mer aktuellt. Målet bör vara fortsatt prioriterat i Nackas planering och i kommunens eget byggande.</p>	Riktlinjer för hållbart byggande antagna och används delvis.	Plan och exploatering
	Bullerkartläggning håller på att tas fram för hela Nacka (blir klar 2016).	Miljöenheten
	Arbete pågår enligt antagen avfallsplan, t.ex. utökad matavfallsinsamling. 	VA- och avfall
	Lokalisering av ny kretsloppscentral pågår.	
 <p>Lots-Gälärvagens förskola projekteras för Miljöbyggnad silver.</p> <p>En checklista med miljökrav används i alla entreprenader, innehållande krav på energiförbrukning, materialval, fuktsäkerhet och avfallshantering. </p>		Enheten för fastighetsutveckling.
Vad behöver förstärkas?		
<p>Det finns idag många antagna dokument i Nacka som beskriver hur vi ska skapa en god bebyggd miljö, t.ex. översiktsplan, riktlinjer för hållbart byggande, cykelplan, grönstrukturprogram, avfallsplan, dagvattenpolicy m.m. För att nå målet om en god bebyggd miljö måste dessa verktyg användas hela vägen, vilket inte sker fullt ut idag. Vi behöver också bryta trenden med ökande avfallsmängder och vi kommer att få en stor utmaning med att bygga en tät stad där mäniskor inte utsätts för skadliga bullernivåer.</p>		

 <p>Ett rikt växt- och djurliv</p> <p>Dåligt läge. Målet bör ges hög prioritet.</p> <p>Reservaten är viktiga för den biologiska mångfalden. Med ökad exploatering och bebyggelse följer ofta avklippta samband mellan naturområden. Detta drabbar den biologiska mångfalden negativt. Ett fortsatt arbete för att nära sig målet är nödvändigt för att förhindra förlust av arter.</p>	<p>Vilt och faunavårdsstrategi är på gång.</p> <p>Grönytefaktor och biotopkarta för Nacka stad är på gång.</p> <p>Reservatsbildning pågår för Skuruparken, Skarpnäs, Baggenstäket, Svärdsö och Trollsjön.</p> <p>Skötselplaner för all naturmark i Nacka på gång, inkl reservaten.</p> <p>Mellankommunalt samarbetssprojekt pågår för att stärka svaga samband och ekosystemtjänster i Tyrestakilen.</p>	<p>Park- och naturenheten</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Vi behöver bevara de gröna kilarna och se till att stärka sambanden mellan olika grönområden så att vi skapar spridningsvägar för olika arter. När vi bygger och hårdgör mer mark behöver vi kompensera detta med mer grönt på andra ställen. Vi behöver förstärka inventeringar och kunskap om Nackas natur samt utveckla skötsel av naturmark och parker för att nå miljömålet.</p>		

16 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 70

~~Dnr UBN 2015/120-612~~

KFks 2015/603

Remiss av promemorian Förslag om utbildningsgaranti i gymnasieskolan (U2015/03607/GV)

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta bifogat förslag till yttrande med vid sammanträdet beslutade ändringar och tillägg.

Ärendet

En arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet har haft i uppdrag att utarbeta förslag till vissa ändringar i skollagen. Den promemoria som nu remitterats utgör del tre av uppdraget och innehåller förslag som syftar till en förstärkt rätt för elever i gymnasie- och gymnasiesärskolor med enskild huvudman att fullfölja utbildningen. Vissa ändringar i skollagen och gymnasieförordningen föreslås därför.

Remisspromemorian innehåller förslag till ändringar i skollagen, samt vissa följändringar i gymnasieförordningen, som innebär att:

- Om en enskild huvudman inte kan säkerställa elevernas rätt att fullfölja utbildningen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, t ex på grund av att huvudmannens godkända dragits tillbaka eller att huvudmannen försätts i konkurs, övergår detta ansvar till elevens hemkommun ("förstärkt utbildningsgaranti"). Hemkommunen ska sträva efter att nå lösningar i samverkan med andra kommuner och enskilda huvudmän.
- Enskilda huvudmän ska inte längre kunna erbjuda elever att fullfölja utbildningen vid en skolenhet som inte ligger inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen. I dessa fall övergår ansvaret för eleven till elevens hemkommun.
- Hemkommunens skyldighet att säkerställa elevers rätt att fullfölja sin utbildning i fall då en enskild huvudman inte längre har möjlighet att göra detta föreslås finansieras genom att grundbeloppet som fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor erhåller minskas med 0,3% (yrkesutbildningar och gymnasiesärskola) respektive med 0,15% (högskoleförberedande utbildningar).

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2015-09-01

Förslag till yttrande

Promemorian

Yrkanden

Ordförande Tobias Nässén (M) föreslår att nämnden ska anta utbildningsenhetens förslag med följande ändringar och tillägg: (tilläggen rödmarkerade)

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
<i>ov</i>	<i>John</i>	<i>Tobias Nässén</i>

16 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 70 forts

- 1.Nacka kommun avstyrker förslaget till en förstärkt utbildningsgaranti när enskilda huvudmän för gymnasieskolan upphör med sin verksamhet ~~enligt den modell som beskrivs i remisspromemorian~~ (avsnitt 2.3 i remisspromemorian).
- 2.Nacka kommun avstyrker förslaget att minska grundavdraget för elever i fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor (avsnitt 2.6 i remisspromemorian).
- 3.~~Om en förstärkt utbildningsgaranti införs anser Nacka kommun att finansiering istället bör ske genom att statliga medel avsätts i en gemensam pott som kommuner kan ansöka om i det fall det uppstår ett sådant behov.~~

Magnus Söderström föreslår för Miljöpartiet att följande ändringar införs i utbildningsenhetens förslag:

Punkt 1 ändringsförslag: ~~Nacka kommun tillstyrker förslaget till förstärkt utbildningsgaranti när enskilda huvudmän för gymnasieskolan upphör med sin verksamhet (avsnitt 2.3 i remisspromemorian).~~

Punkt 2 ändringsförslag: ~~Nacka kommun tillstyrker förslaget om att minska grundavdraget för elever i fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor under förutsättning att den minskade grundavdraget används till att finansiera en statligt förvaltad fond dit kommuner kan ansöka om ersättning för kostnader i samband med den förstärkta utbildningsgarantin.~~

Söderström yrkar även bifall till punkterna 3 – 5 i Tobias Nässéns förslag. Espen Bjordal (S) instämmer detta yrkande.

Beslutsgång

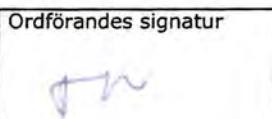
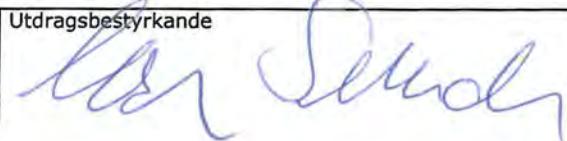
Ordförande Tobias Nässén (M) behandlar först punkterna 3 – 5 i sitt förslag och finner att nämnden antagit förslagen.

Ordföranden ställer därefter punkterna 1 och 2 i sitt förslag mot Söderströms förslag och finner att nämnden bifallit sina förslag.

Votering begärs och genomförs. Ordföranden ställer sitt förslag punkt 1 mot Söderströms förslag punkt 1 och sedan sitt förslag punkt 2 mot Söderströms förslag punkt 2.

Den som röstar för att bifalla punkt 1 i Tobias Nässéns förslag röstar ja. Den som röstar för att bifalla punkt 1 Söderströms förslag röstar nej.

Vid voteringen röstar Tobias Nässén (M), Lena Linnerborg (FP), Anna Kjellin Flory (M), Christina Rinman (M), Håkan Ekegren (C) och Gertrud Lindgren (FP) ja.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

16 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 70 forts

Espen Bjordal (S), Ewa Jäderberg (S) och Magnus Söderström (MP), röstar nej.

Johan Kjellman (NL) avstår från att rösta.

Utbildningsnämnden har därför med 6 ja-röster mot 3 nej-röster beslutat att anta punkt 1 i Tobias Nässéns förslag.

Den som röstar för att bifalla punkt 2 i Tobias Nässén förslag röstar ja. Den som röstar för att bifalla punkt 2 Söderströms förslag röstar nej.

Vid votingen röstar Tobias Nässén (M), Lena Linnerborg (FP), Anna Kjellin Flory (M), Christina Rinman (M), Håkan Ekegren (C) och Gertrud Lindgren (FP) ja.

Espen Bjordal (S), Ewa Jäderberg (S) och Magnus Söderström (MP), röstar nej.

Johan Kjellman (NL) avstår från att rösta.

Utbildningsnämnden har därför med 6 ja-röster mot 3 nej-röster beslutat att anta punkt 2 i Tobias Nässéns förslag.

Utbildningsnämnden har därför med beslutat att anta alla delar i Tobias Nässéns förslag till ändringar i förslaget till remissyttrande.

Protokollsanteckningar

Tobias Nässén för Moderaterna, Lena Linnerborg för Folkpartiet, Håkan Ekengren för Centerpartiet och Jack Sjölund för Kristdemokraterna antecknar följande:

Regeringen har remitterat ett förslag om utbildningsgaranti i gymnasieskolan, och utbildningsnämnden har beslutat om ett förslag på yttrande som har lämnats till kommunstyrelsen. Den justering av förslag till beslut som gjordes på sammanträdet den 16 september har till syfte att understryka att vi är för en bra, trygg och säker grund för elever att fullfölja sin gymnasieutbildning när en enskild huvudman av någon anledning upphör med sin verksamhet, men att detta inte uppfylls i den modell som föreslås.

Om staten i sin styrning av skolväsendet önskar införa en så kallad utbildningsgaranti är en möjlighet att avsätta medel som kommuner kan söka ur om det uppstår ett behov som inte löses på annat sätt genom samverkan mellan den kommunala huvudmannen och andra fristående huvudmän.

Vår uppfattning är att den modell som regeringen föreslår går emot viktiga principer i nuvarande lagstiftning och förarbeten, och tvärtemot det uttalade syftet riskerar att sammantaget försämra förutsättningarna för en trygg, säker och högkvalitativ utbildning. Detta är bakgrunden till att vi stödjer tjänsteskrivelsens förslag om att avstärka den föreslagna modellen.

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

16 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 70 forts

Allianspartierna i Nacka kommun är alltså positiva till att alla ungdomar som påbörjar en utbildning på nationellt program på gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan så långt det är möjligt garanteras att få avsluta sin utbildning, men Nacka kommun avstyrker förslaget till modell som beskrivs i remisspromemorian (avsnitt 2.3 i remisspromemorian).

Som bakgrund till det aktuella förslaget om utbildningsgaranti hänvisas ibland till den konkurs som JB Education genomgick för några år sedan. Det är dock inte redovisat att den modell som föreslås skulle avhjälpa de utmaningar som uppstod i konkursen. Med de nackdelar som finns i den föreslagna modellen är som sagt risken tvärtom att möjligheterna till en trygg och högkvalitativ utbildning minskar.

Om medel ska hållas inne från fristående huvudmän minskar deras intäkter och det blir inte en likvärdig behandling mellan kommunala och fristående huvudmän. Denna princip är viktig och värd att försvara. Det är inte heller klarlagt hur kommuner ska hantera den summa som varje år ska dras av från fristående huvudmän.

Vid en eventuell nedläggning av ett större gymnasieprogram kan de avsatta medlen dess-utom vara långt ifrån tillräckliga, och den fristående huvudmannen kan också ha elever från flera olika kommuner.

Ytterst har hemkommunen redan idag ett ansvar för att elevernas rätt till grund- och gymnasieutbildning tillgodoses och sammantaget är det inte styrkt att den föreslagna modellen är lämplig eller att den inte har en negativ inverkan. Nacka kommun bör välkomna alla aktörer som bedriver utbildning av god kvalitet, och då denna mångfald nu är satt under press från den nuvarande regeringen är det viktigt attstå upp för lagar och regler som inte missgynnar en mångfald av alternativ.

Magnus Söderström antecknar för Miljöpartiet:

När höstterminen 2013 skulle starta möttes tusentals elever som gick på John Bauers skolor av beskedet att deras skolor inte längre existerade eller hade bytt ägare. Få undgick denna nyhet men vad händer med elever som går på fristående skolor om deras skola drivs av en huvudman som går i konkurs eller som förlorar sitt tillstånd? De elever som går i grundskolan har ett ganska gott rättsligt skydd, deras hemkommuner blir ansvariga för att se till att de får den undervisning de har rätt till. Situationen för gymnasieelever är dock annorlunda, för gymnasieelever har inte rättskyddet varit lika starkt och med bakgrund av detta håller regeringen nu på att utreda ett förslag om en förstärkt utbildningsgaranti för gymnasieelever som går på nationella program på gymnasieskolor i fristående regi. Detta betyder i praktiken att gymnasieelevernas hemkommuner får ett större ansvar att säkerställa att gymnasieelever som blivit av med sin utbildningsplats på grund av att en enskild huvudman gått i konkurs eller blivit av med sitt tillstånd får den utbildning de har rätt till.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

16 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

Eftersom kommunerna får ett större ansvar så föreslås också en finansieringsmodell som liknar ett försäkringssystem: kommunen drar av några 100-kronor i elevpengen som betalas ut till fristående skolor per elev och år som en premie ifall kommunen behöver täcka upp för den fristående skolans konkurs eller liknande. Förslaget innebär ett avdrag på 0,15 % för elever på teoretiska program och 0,3 % för elever på yrkesprogram. Vi i Miljöpartiet välkomnar detta förslag till förändring då vi anser att gymnasieelevers har rätt till sin egen skolgång även om skolan de väljer går i konkurs eller blir av med sitt tillstånd. Alliansen i Nacka röstade dock nej till att yttra sig positivt till centrala delar av förslaget då de ansåg att det inte fanns ett behov; att det skulle påverka eleverna negativt samt att konkurrensneutraliteten sätts på spel. Finns behovet? Exemplet med John Bauer visar att det kan gå väldigt fort för ett bolag att gå i konkurs och även små fristående skolor kan snabbt få problem med indragna tillstånd eller försättas i konkurs. Är det negativt för Nackas gymnasieelever? Vi tror att några 100-lappar per elev och år inte påverkar deras vardag nämnvärt, de som dock kommer tillbaka efter ett sommarlov till en nedlagd skola påverkas dock rejält. Är det ett exempel på icke neutral konkurrens? Med tanke på att kommunala skolor ofta sitter fast i gamla lokaler och ska ha beredskap för fler elever enligt förslaget anser inte vi att det är det. Vi tycker som majoriteten att ersättningssystemet ska administreras på en nationell nivå men i övrigt handlar det om prioriteringar: vi i Miljöpartiet i Nacka väljer att prioritera enskilda elevers rättighet till den utbildning de har valt högre än de 100-lappar per elev som de fristående skolorna hade fått annars. Det gör uppenbarligen inte Alliansen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Utbildningsdepartementet

Yttrande över promemorian Förslag om utbildningsgaranti i gymnasieskolan (U2015/03607/GV)

Nacka kommun har fått möjlighet att yttra sig över remisspromemorian enligt ovan.

1. Nacka kommun avstyrker förslaget till en förstärkt utbildningsgaranti när enskilda huvudmän för gymnasieskolan upphör med sin verksamhet enligt den modell som beskrivs i remisspromemorian. (avsnitt 2.3 i remisspromemorian).
2. Nacka kommun avstyrker förslaget att minska grundavdraget för elever i fristående gymnasiekolor och gymnasiesärskolor (avsnitt 2.6 i remisspromemorian).
3. Om en förstärkt utbildningsgaranti införs anser Nacka kommun att finansiering istället bör ske genom att statliga medel avsätts i en gemensam pott som kommuner kan ansöka om i det fall det uppstår ett sådant behov.
4. Nacka kommun tillstyrker förslaget att precisera när enskilda huvudmän ska anses ha fullföljt skyldigheten att säkerställa elevers rätt att fullfölja utbildningen vid en gymnasieskola och gymnasiesärskola. (avsnitt 2.4 i remisspromemorian).
5. Nacka kommun tillstyrker förslaget att det ska framgå av skollagen att hemkommunen ska sträva efter att nå lösningar i samverkan med andra kommuner och enskilda huvudmän, under förutsättning att denna knyts till den befintliga bestämmelsen (16 kap. 37§) om elevers rätt att fullfölja utbildningen (avsnitt 2.3 i remisspromemorian).

Nacka kommuns överväganden

Förslaget till en förstärkt utbildningsgaranti när enskilda huvudmän för gymnasieskola och gymnasiesärskola upphör med sin verksamhet

För att en ökad reglering ska vara motiverad bör det finnas ett tydligt behov av detta. I remisspromemorian har man inte kunna visat att så är fallet, varför Nacka kommun avstyrker detta förslag.

Nacka kommun håller med om att det ur ett elevperspektiv är viktigt med en tydlig rätt att fullfölja en påbörjad utbildning i gymnasieskola och gymnasiesärskola. Det finns dock redan en tydligt fastställd rätt för eleverna att fullfölja utbildningen. Det finns därtill redan en skyldighet för hemkommunen att ansvara för att behöriga ungdomar erbjuds gymnasieutbildning. I det fall en ungdom har påbörjat en gymnasieutbildning hos någon annan huvudman än hemkommunen och avbryter utbildningen där har vidare hemkommunen en skyldighet att tillgodose hennes eller hans rätt till utbildning i gymnasieskolan i enlighet med de allmänna reglerna i 15 och 16 kap. skollagen. Allt sedan friskolereformen infördes har det också varit känt att en enskild huvudmans verksamhet kan upphöra om dess godkännande dras tillbaka.

I remisspromemorian har man heller inte kunnat visa att det föreligger ett faktiskt problem för eleverna. Situationer då en fristående huvudman plötsligt upphör med sin verksamhet och inte har möjlighet att låta eleverna fullfölja sin påbörjade utbildning konstateras förekomma sällan. Vidare konstateras att i de fall så ändå har skett har lösningar som varit tillfredsställande för eleverna kunnat ordnas. Säväl kommuner som enskilda huvudmän har då bidragit med olika insatser.

Det är därtill osäkert huruvida den sammantagna effekten av de förändringar som föreslås är positivt eller negativt ur ett elevperspektiv, eftersom det i remisspromemorian inte utretts eventuella negativa effekter som kan tänkas uppstå. Exempelvis tas inte eventuell påverkan på tillståndsförfarandet upp. Om förändringen leder till att Skolinspektionen, eller de kommuner som ska yttra sig kring ansökningar, blir mer benägna att avslå ansökningar i fall då utbildningar erbjuds som inte motsvaras av de som redan finns i kommunen eller i samverkansområdet, kan det leda till ett mindre varierat utbildningsutbud för eleverna.

Förslaget att minska grundavdraget för elever i fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor

Ur ett elevperspektiv anser Nacka kommun det vara mycket otillfredsställande att finansiering vid ett eventuellt införande av den föreslagna skollagsändringen skulle ske genom att elever som väljer en fristående gymnasieskola eller gymnasiesärskola skulle få med sig en lägre ersättning än de elever får som väljer en offentlig huvudman.

Det går också emot principerna bakom gällande lagstiftning avseende hur bidrag till fristående skolor bestäms. Som också nämns i remisspromemorian, framgår det i förarbetena till gällande lagstiftning att så kallade ”skolpliktsavdrag”, det vill säga eventuella kostnader som kan härföras till hemkommunens skyldighet att tillgodose elevers rätt till utbildning i grund- och gymnasieskolan, handlar om övergripande myndighetskostnader snarare än specifika utbildningskostnader och därför inte ska dras av från ersättningen till fristående skolor.

Det är också oklart hur hemkommunerna skulle kunna fundera eventuella indragna medel från fristående skolors grundbelopp.

Om den förändring om en förstärkt utbildningsgaranti införs anser Nacka kommun att finansiering istället bör ske genom att statliga medel avsätts i en gemensam pott som kommuner kan ansöka om i det fall det uppstår ett sådant behov.

Förslaget att precisera nuvarande bestämmelse om rätt att fullfölja utbildning hos enskild huvudman

I remisspromemorian föreslås att nuvarande bestämmelse preciseras genom en geografisk avgränsning så att elever hos en enskild huvudman ska bli erbjudna att fullfölja utbildningen inom hem- eller lägeskommunen, inom samverkansområdet där hem- eller lägeskommunen ingår, alternativt inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen. Om det inte är möjligt övergår ansvaret för eleven till hemkommunen.

Nacka kommun håller med om att det ur ett elevperspektiv kan finnas skäl att precisera nuvarande bestämmelse på det sätt som föreslås, eftersom det motsvarar vad som gäller för elever i kommunala skolor.

Förslaget att det ska framgå av skollagen att hemkommunen ska sträva efter att samverka med andra kommuner och enskilda huvudmän

Att hemkommunen samverkar för att hitta en så bra lösning som möjligt för eleven bör alltid eftersträvas, och så sker redan i Nacka. Nacka kommun tillstyrker därför att en sådan strävansparagraf framgår i skollagen, under förutsättning att den knyts till den befintliga lagstiftningen i 16 kap 37§ om rätt för elever att fullfölja utbildningen.

På Nacka kommuns vägnar

Mats Gerdau
Ordförande kommunstyrelsen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Utbildningsnämnden

Remiss av promemorian Förfog om utbildningsgaranti i gymnasieskolan (U2015/03607/GV)

Utbildningsdepartementet har remitterat promemorian Förfog om utbildningsgaranti i gymnasieskolan till Nacka kommun. Utbildningsnämnden har fått i uppdrag att lämna ett förslag till yttrande till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta bifogat förslag till yttrande.

Ärendet

En arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet har sedan 2013 haft i uppdrag att utarbeta förslag till vissa ändringar i skollagen. Den promemoria som nu remitterats utgör del tre av uppdraget och innehåller förslag som syftar till en förstärkt rätt för elever i gymnasie- och gymnasiesärskolor med enskild huvudman att fullfölja utbildningen. Vissa ändringar i skollagen och gymnasieförordningen föreslås därför.

Remisspromemorians förslag

Sammanfattning

Remisspromemorian innehåller förslag till ändringar i skollagen, samt vissa földändringar i gymnasieförordningen, som innebär att:

- Om en enskild huvudman inte kan säkerställa elevernas rätt att fullfölja utbildningen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, t ex på grund av att huvudmannens godkännande dragits tillbaka eller att huvudmannen försätts i konkurs, övergår detta ansvar till elevens hemkommun ('förstärkt

utbildningsgaranti"). Hemkommunen ska sträva efter att nå lösningar i samverkan med andra kommuner och enskilda huvudmän.

- Enskilda huvudmän ska inte längre kunna erbjuda elever att fullfölja utbildningen vid en skolenhet som inte ligger inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen. I dessa fall övergår ansvaret för eleven till elevens hemkommun.
- Hemkommunens skyldighet att säkerställa elevers rätt att fullfölja sin utbildning i fall då en enskild huvudman inte längre har möjlighet att göra detta föreslås finansieras genom att grundbeloppet som fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor erhåller minskas med 0,3% (yrkesutbildningar och gymnasiesärskola) respektive med 0,15% (högskoleförberedande utbildningar).

Förstärkt utbildningsgaranti för elever i fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor

I remisspromemorian föreslås att det ska införas en ny bestämmelse i skollagen där det framgår att om en enskild huvudman för en gymnasie- eller gymnasiesärskola upphör med sin verksamhet, ska hemkommunen se till att eleven ges möjlighet att fullfölja sin utbildning.

Med utbildning avses i förslaget:

- en påbörjad utbildning på ett nationellt program eller en nationell inriktning inom ett nationellt program eller en särskild variant,
- en påbörjad gymnasial lärlingsutbildning, eller
- en utbildning som eleven har fått ett erbjudande om att senare antas till på en nationell inriktning

Hemkommunen föreslås kunna fullgöra denna skyldighet genom att se till att eleven ges möjlighet att fullfölja utbildningen vid en skolenhet, hos antingen en offentlig eller enskild huvudman, som

1. Ligger i elevens hemkommun,
2. Ligger i lägeskommunen (där eleven påbörjade utbildningen)
3. Ligger inom ett samverkansområde för den aktuella utbildningen som hem- eller lägeskommunen ingår i, eller
4. annars ligger inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen.

Om detta åtagande skulle innebära att synnerliga ekonomiska eller organizatoriska svårigheter uppstår för hemkommunen, behöver eleven bara erbjudas en utbildning som så långt som möjligt motsvarar den utbildning som eleven har påbörjat eller erbjudits att antas till. Hemkommunen ska först samråda med eleven.

Det föreslås vidare att det ska framgå av skollagen att hemkommunen ska sträva efter att nå lösningar i samverkan med andra kommuner och enskilda huvudmän. Eleven ska kunna erbjudas att fullfölja utbildningen hos såväl en offentlig som en enskild huvudman.

Krav på enskilda huvudmän att erbjuda fullföljande av utbildning inom rimligt avstånd

Om en enskild huvudman inte längre anordnar utbildningen vid den skolenhet där eleven påbörjat den, t ex för att Skolinspektionen dragit tillbaka godkännandet, kan huvudmannen säkerställa elevens rätt att fullfölja utbildningen genom att erbjuda att detta sker vid en annan av huvudmannens skolenheter.

Enskilda huvudmän kan, till skillnad från kommuner, bedriva utbildning över hela landet. Därför skulle en enskild huvudman i teorin kunna fullgöra sin skyldighet genom att hänvisa eleven till en skolenhet hos huvudmannen i en helt annan del av landet. Avsikten med den ursprungliga bestämmelsen om rätt att fullfölja gymnasieutbildning var dock att säkerställa att eleven skulle kunna fullfölja utbildningen inom rimligt avstånd från den plats där utbildningen påbörjats.

I remisspromemorian föreslås därför att det preciseras i skollagen att den skolenhet som eleven erbjuds få fullfölja utbildningen vid ska ligga i elevens hemkommun, i lägeskommunen eller inom ett samverkansområde som läges- eller hemkommunen ingår i för den aktuella utbildningen, alternativt att skolenheten ligger inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen. Om detta inte är möjligt, ska elevens hemkommun istället ha ansvar för att säkerställa elevens rätt att fullfölja utbildningen.

Finansiering genom sänkt ersättning till fristående gymnasie- och gymnasiesärskolor

Bedömningen i remisspromemorian är att de flesta kommuner under de flesta år kommer att ha obetydliga eller begränsade kostnader till följd av förslaget att stärka rätten hos elever vid fristående gymnasie- och gymnasiesärskolor att fullfölja utbildningen, men där det emellanåt kan förväntas inträffa situationer där kommuner får göra omfattande arbetsinsatser.

Finansiering av hemkommunernas utökade åtagande föreslås ske genom att avdrag görs från grundbeloppet för utbildning på nationella program i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, motsvarande 0,3 procent för en elev på ett yrkesprogram, med 0,15 procent för en elev på ett högskoleförberedande program samt med 0,3 procent för en elev i gymnasiesärskolans nationella program.

Förslag om ikraftträdande och övergångsbestämmelser

- Bestämmelserna om avdrag från grundbeloppet föreslås träda i kraft den 1 november 2016.
- Övriga bestämmelser föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

- Bestämmelserna om beräkning av bidrag till fristående gymnasie- och gymnasiesärskolor ska tillämpas första gången i fråga om bidrag för kalenderåret 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Uppskattningsvis innebär förslaget för Nacka kommun att kostnaden för grundbeloppet till fristående skolor skulle minska med cirka 250 000 kr per år från och med år 2017.

Utbildningsenhetens bedömning

Utbildningsenhetens bedömning är att remisspromemorians förslag bör avstyrkas i de delar där det inte framgår ett tydligt behov av en ökad reglering eller där det framstår som negativt utifrån ett elevperspektiv.

I remisspromemorian har man enligt utbildningsenhetens bedömning inte visat att det finns ett tydligt behov av en ökad reglering gällande rätten för elever hos fristående gymnasiehuvudmän att fullfölja utbildningen. Det finns redan en tydlig rätt för dessa elever att fullfölja utbildningen och man har inte kunnat visa att det i praktiken har förekommit problem i det fall en fristående huvudman inte längre har haft möjlighet att fortsätta bedriva utbildningen. Det har sedan friskolereformens införande varit känt att det kan uppstå situationer där fristående huvudmän får sitt godkännande indraget och därmed inte längre kan fullgöra sin skyldighet att säkerställa elevers rätt att fullfölja utbildningen. Ytterst har hemkommunen ett ansvar för att elevernas rätt till grund- och gymnasieutbildning tillgodoses, också i fall då en elev avbryter en utbildning hos en fristående huvudman.

I remisspromemorian antas att den föreslagna ändringen är positivt ur ett elevperspektiv utan att diskutera eventuella nackdelar som kan riskera uppstå. Huruvida förslaget sammantaget är positivt ur ett elevperspektiv är därmed inte tillräckligt utrett.

Den finansiering som föreslås är exempelvis negativ för elever som väljer en fristående gymnasieskola eller gymnasiesärskola, som får med sig en lägre ersättning än om en kommunal skola väljs. Motiveringen till att frångå gällande princip om att avdrag för kommuners ansvar att säkerställa elevers rätt till grund- och gymnasieskola inte ska göras från fristående skolers ersättning är otillräcklig. Det har, som redan nämnts ovan, sedan tidigare varit känt att det kan uppstå situationer där fristående huvudmän får sitt godkännande indraget och därmed inte längre kan fullgöra sin skyldighet att säkerställa elevers rätt att fullfölja utbildningen.

Det är också oklart hur hemkommunerna skulle kunna fundera eventuella indragna medel från fristående skolers grundbelopp.

I det fall remisspromemorians förslag om en stärkt rätt att fullfölja utbildningen införs bör finansiering istället ske genom att kommuner få möjlighet att ansöka om medel från en central pott med medel som staten tillhandahåller.

Utbildningsenhetens bedömning gällande förslaget till geografisk avgränsning av fristående huvudmäns möjlighet att fullfölja sin skyldighet är rimligt avvägd och kan tillstyrkas. Elevernas rätt att fullfölja utbildningen åtminstone inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen blir då densamma oavsett val av huvudman.

Likaså bedöms förslaget att det ska framgå i skollagen att hemkommunen ska sträva efter att samverka med andra kommuner och med enskilda huvudmän för att uppfylla sina skyldigheter att säkerställa elevers rätt att fullfölja utbildningen vara oproblematiskt, så länge detta knyts till den befintliga bestämmelsen i skollagen (16 kap 37§) om elevers rätt att fullfölja utbildningen. Samverkan med andra huvudmän för att hitta en så bra lösning som möjligt för eleven bör alltid eftersträvas och så sker redan i Nacka.

Bilagor

Yttrande över remisspromemorian Förslag om utbildningsgaranti i gymnasieskolan.

Lotta Valentin
Enhetschef
utbildningsenheten

Åsa Arnell
utbildningsexpert
utbildningsenheten

Länk till utredningen

<http://www.regeringen.se/contentassets/c70a6bf6a20e494cb71ee609f6177348/forslag-om-utbildningsgaranti-i-gymnasieskolan.pdf>

Sammanfattning

Denna promemoria innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800). Den innehåller även förslag till ändringar i gymnasieförordningen (2010:2039). Ändringarna i förordningen utgör följdändringar av förslagen till ändringar i skollagen.

Utbildningsgaranti

För en elev som går i en fristående grundskola säkerställer skollagens bestämmelser att eleven har en ovillkorlig rätt att fullfölja sin utbildning i hemkommunens grundskola om eleven skulle vilja avbryta utbildningen i den fristående skolan. Detsamma gäller om den fristående grundskolan av någon anledning skulle lägga ner sin verksamhet.

När det gäller utbildning i gymnasieskolan har en elev som har påbörjat ett nationellt program, en nationell inriktning eller en särskild variant enligt skollagen rätt att hos huvudmannen, eller om huvudmannen är offentlig, inom samverkansområdet, fullfölja sin utbildning på det påbörjade programmet eller den aktuella inriktningen eller varianten. För enskilda huvudmän kan det dock uppkomma situationer där huvudmannen inte längre råder över sina möjligheter att låta eleverna fullfölja sin utbildning. Sådana huvudmän kan t.ex. försättas i konkurs och deras godkännanden kan återkallas, vilket i värsta fall kan innebära att eleverna inte får någon möjlighet att fullfölja sin utbildning. Det innebär att det i dag finns ett bristande skydd när det gäller rätten att fullfölja sin utbildning för elever vid fristående gymnasie- och gymnasiesärskolor. Regeeringens insatser för att säkerställa huvudmännens kapacitet att tillhandahålla utbildning av hög kvalitet, och att ägare till fristående skolor är seriösa, innebär att denna risk minskar, men som en extra säkerhetsventil föreslås nu vissa ändringar i regelverket för att elevernas rätt att fullfölja utbildningen tryggas.

I promemorian föreslås att elevens hemkommun ska se till att eleverna ges möjlighet att fullfölja sin utbildning i fall där en enskild huvudman för gymnasieskola eller gymnasiesärskola upphör med sin verksamhet. Rätten att fullfölja utbildningen föreslås gälla elever som har påbörjat utbildning på ett nationellt program eller en nationell inriktning inom ett nationellt program. Denna rätt ska också gälla för den elev som har påbörjat gymnasial lärlingsutbildning. Även den som har påbörjat utbildning på ett nationellt program och fått ett erbjudande om att senare antas till en utbildning på en nationell inriktning föreslås omfattas av denna rätt. Hemkommunen bör kunna fullgöra sin skyldighet genom att se till att eleven ges möjlighet att fullfölja utbildningen vid en skolenhet som 1. ligger i elevens hemkommun,

2. ligger i den kommun där eleven påbörjade utbildningen (lägeskommunen),
3. ligger inom ett samverkansområde för den aktuella utbildningen som hemkommunen eller lägeskommunen ingår i, eller
4. annars ligger inom rimligt avstånd från hem- eller lägeskommunen.

Det kan uppkomma situationer där denna huvudregel skulle innebära att synnerliga ekonomiska eller organisatoriska svårigheter uppstår för hemkommunen. När det gäller sådana fall föreslås att kommunen i stället ska se till att eleven får möjlighet att slutföra en utbildning som så långt som möjligt motsvarar den utbildning som eleven har påbörjat eller erbjudits att antas till.

Samråd med eleven bör alltid ske innan eleven erbjuds utbildning enligt garantin. Hemkommunen bör vidare sträva efter att nå lösningar i samverkan med andra kommuner och enskilda huvudmän. Eleven ska alltså kunna erbjudas att fullfölja utbildningen på såväl skolenheter med officiell huvudman som på skolenheter med enskild huvudman.

I promemorian föreslås även att den befintliga rätten för elever vid fristående gymnasie- och gymnasiesärskolor att hos huvudmannen fullfölja en påbörjad utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning eller en särskild variant ska avgränsas geografiskt. Skälet är att enskilda huvudmän, till skillnad från kommunala huvudmän, kan ha skolenheter i hela Sverige. Om ovanstående rätt inte avgränsas geografiskt när det är fråga om enskilda huvudmän kan således en elev som påbörjat en utbildning i en viss del av Sverige erbjudas att fortsätta utbildningen i en helt annan del av Sverige. Om en enskild huvudman inte längre anordnar utbildningen vid den skolenhet där eleven påbörjat den föreslås därför att huvudmannen ska kunna fullgöra sin skyldighet att låta eleven fullfölja utbildningen genom att erbjuda eleven att göra detta vid en annan av huvudmannens skolenheter under förutsättning att denna ligger i lägeskommunen eller hemkommunen, eller inom ett samverkansområde som lägeskommunen eller hemkommunen ingår i för den aktuella utbildningen. Den enskilda huvudmannen föreslås även kunna uppfylla sitt ansvar genom att se till att eleven får fullfölja utbildningen vid en skolenhet som annars ligger på rimligt avstånd från läges- eller hemkommunen. Om en elevs rätt till utbildning hos en enskild huvudman inte kan tillgodoses på detta sätt ska elevens hemkommun ha samma ansvar för elevens fortsatta utbildning som i de fall där en huvudman upphör med sin verksamhet.

Det föreslås att kommunernas utökade åtagande till följd av den förstärkta utbildningsgarantin ska finansieras genom att hemkommunen får göra avdrag från det grundbelopp som kommunen betalar till enskilda huvudmän för utbildning på nationella program i gymnasieskolan och för utbildning på gymnasiesärskolans nationella program. Då det är troligt att kommunens kostnader i första hand kommer att vara kopplade till att

uppfylla garantin för elever på yrkesprogram föreslås ett större avdrag för utbildning på yrkesprogram jämfört med högskoleförberedande program i gymnasieskolan. Med anledning av att hemkommunen föreslås få göra sådana avdrag från grundbeloppet föreslås följdändringar i skollagens bestämmelser om hur grundbeloppet ska bestämmas när det är fråga om utbildning på särskilda varianter inom de nationella programmen, utbildning som tillåtits avvika från vad som annars gäller i fråga om struktur, innehåll och examensmål för utbildningar på nationella program och utbildningar som hemkommunen inte erbjuder.

Ikräftträdande- och övergångsbestämmelser

Ett bidrag till enskilda huvudmän för gymnasieskolor eller gymnasiesärskolor ska enligt gymnasieförordningen beslutas per kalenderår. Bidraget ska grunda sig på kommunens budget för det kommande året och ska som huvudregel beslutas före kalenderårets början. Bestämmelserna om beräkning av bidrag till huvudmän för fristående gymnasie- och gymnasiesärskolor bör därför träda i kraft före de övriga bestämmelserna om utbildningsgarantin, så att kommunen får möjlighet att före kalenderårets början fatta beslut om bidrag till sådana huvudmän. Bestämmelserna om beräkning av bidrag bör därför träda i kraft den 1 november 2016 och övriga bestämmelser om utbildningsgarantin föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Bestämmelserna om beräkning av bidrag bör tillämpas första gången i fråga om bidrag för kalenderåret 2017.

Kommunstyrelsen

Handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor

Yttrande till Södertörns brandförsvarsförbund

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget till yttrande.

Sammanfattning

Nacka kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Södertörns brandförsvarsförbunds, (SBFF)¹ förslag till nytt handlingsprogram enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Stadsledningskontoret anser förslaget till handlingsprogram har en struktur med en tydlig systematik vilket borgar för bra resultat och uppföljning av dessa. Handlingsprogrammet har en hög ambitionsnivå, och kan utvecklas inom några områden. De är att minska inställelsenstider, beskriva samverkan med olika delar av kommunen, hanteringen av risker kopplat till illegala bosättningar samt räddningstjänstens medverkan i dialoger med medborgarna kring en trygg och säker kommun.

Ärendet

SBFF:s handlingsprogram ska enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor revideras minst en gång per mandatperiod. Handlingsprogrammet är ett politiskt styrdokument och antas av SBFF:s direktion. Handlingsprogrammet beskriver den politiska inriktningen för hur kommunen avser att arbeta i dessa frågor under perioden 2016-2019.

I SBFF:s uppdrag ingår att förebygga bränder för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö. Förutom att bemanna kommunernas brandstationer ingår också Räddningscentralen Stockholms län som tar emot larmsamtal och larmar ut räddningstjänsten. SBFF erbjuder även kommunala säkerhetstjänster till ett antal kommuner och kommunala

¹ Södertörns brandförsvarsförbund ansvarar för räddningstjänsten i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommun och inrymmer 21 brandstationer fördelat på 9 heltid, 3 deltid och 9 brandvärn. Har cirka 500 medarbetare. Täcker ett område med cirka 580 000 kommuninvånare.

bolag, såsom bevakning, tillträdesbegränsningar, väktartjänster, larm, aktivering av krisledning och personalarm.

Handlingsprogrammet beskriver SBFF:s ambitioner att utöver räddningstjänstarbetet stödja medlemskommunerna och andra aktörer i deras arbete med trygghet och säkerhet. Detta innebär inte att räddningstjänsten tar över ansvaret för att förebygga olyckor från någon annan myndighet eller medlemskommun. Handlingsprogrammet beskriver också räddningstjänstens ambition att utgöra ett stöd för andra förvaltningar och myndigheter i det förebyggande arbetet, utöver vad lagen (2003:778) om skydd mot olyckor kräver från alla parter.

Handlingsprogrammet utgår från en riskanalys som beskriver vilka olyckor som har skett i området de senaste fyra åren och en omvärldsanalys som lyfter fram vad som antas kan komma att ske i framtiden och som också måste hanteras. Områden som lyfts fram är en åldrande befolkning, ökade flyktingströmmar, klimatförändringar, social oro och terrordåd.

Handlingsprogrammet beskriver sex övergripande inriktningslinjer som ska styra och vägleda arbetet mellan 2016-2019, samt viktiga åtgärder för att nå inriktningen.

1. Alla inom medlemskommunerna ska leva i en trygg och säker hemmiljö med avseende på brand och andra olyckor.
2. Minimera samhällsstörningen vid olyckor och kriser.
3. Minimera miljöpåverkan inom vår verksamhet.
4. Aktivt påverka arbetet mot andra olyckor än brand.
5. Bidra till ett socialt hållbart samhälle
6. Förbättra förutsättningarna för effektiva räddningsinsatser

Handlingsprogrammet beskriver hur den enskilde, SBFF och kommunen förväntas agera före, under och efter en händelse.

Utifrån handlingsprogrammet och dess inriktningslinjer skrivas en verksamhetsplan för var och en av de övergripande inriktningarna fram och beslutas för varje år. Dessa skall beskriva detaljerade och mätbara mål och aktiviteter som ska utföras under året. Verksamhetsplanerna ligger sedan till grund för specifika arbetsplaner som är anpassade efter respektive kommunds behov. I detta skede har kommunen möjlighet att jämma och samordna de insatser som görs inom kommunen med SBFF.

Stadsledningskontorets kommentar och förslag

Stadsledningskontoret menar att förslaget till handlingsprogram har en struktur med en tydlig systematik vilket borgar för bra resultat och uppföljning av dessa. Programmet har en hög ambitionsnivå. Programmet bör utvecklas och förtydligas inom några områden.

Inställelsen, den tid det tar från larm till påbörjad insats, är helt avgörande för hur allvarlig konsekvensen blir av en händelse. Det är mycket viktigt att arbeta för att minska inställelsen. Detta kan göras i samverkan med kommunen genom att informera, utbilda och

utveckla tekniska lösningar inom resp. verksamheter i kommunen för ändamålet. Detta bör finnas med i handlingsprogrammet.

Det bedrivs idag ett konstruktivt samarbete mellan SBFF och många av enheterna inom kommunen. Detta samarbete bör förtydligas och beskrivas i verksamhetsplanerna.

I samband med att illegala bosättningar etableras uppstår risker som stadsledningskontoret anser behöver belysas ur ett räddningstjänst perspektiv. Frågan bör lyftas in i handlingsprogrammet.

Kommun behöver utveckla dialogen med medborgarna kring vad som ger en trygg och säker kommun. Den nya polisorganisationen har också ett uppdrag att utveckla medborgarlöften. Att även SBFF blir delaktiga i att utveckla medborgardialoger skulle väsentligt öka kvalitén på dessa och kan med fördel lyftas fram i handlingsprogrammet.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med att förebygga händelser ligger inom nämndernas budgetram och kommer inte öka med anledning av SBFF:s handlingsprogram.

Konsekvenser för barn

De händelser som sker i Nacka i form av skador, bränder och olyckor berör alla medborgare. Bränder är ovanliga i kommunen men den vanligaste platsen när de sker är skolor, vilket i första hand påverkar barn och ungdomar.

Bilaga

Handlingsprogram 2016-2019, Södertörns brandförsvarsförbund.

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Kristina Himmelstrand
Enhetschef
Juridik- och kansliheten

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
KFKS 2015/450 015

Södertörns brandförsvarsförbund
Morgårdsvägen 2
143 43 Vårby

Yttrande kring förslag till handlingsplan enligt lag om skydd mot olyckor

Södertörns brandförsvarsförbund har erbjudit Nacka kommun möjlighet att lämna yttrande på sitt förslag till handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor som kommer att gälla under åren 2016-2019.

Nacka kommuns synpunkter

Nacka kommun anser förslaget till handlingsprogram har en struktur med en tydlig systematik vilket borgar för bra resultat och uppföljning av dessa. Programmet beskriver en ambition som till vissa delar överskrider det grunduppdrag SBFF har.

Inställelseniden, den tid det tar från larm till påbörjad insats, är helt avgörande för hur allvarlig konsekvensen blir av en händelse.. Nacka kommun ser det som en positiv utveckling i SBFF:s arbete att på olika sätt verka för minskad inställelsenid. Detta kan exempelvis göras i samverkan med kommunen genom att informera, utbilda och utveckla tekniska lösningar inom resp. verksamheter i kommunen för ändamålet. Detta borde tas med i handlingsprogrammet.

Det bedrivs idag ett konstruktivt samarbete mellan SBFF och många av enheterna inom kommunen. Detta samarbete bör förtydligas och finnas med i verksamhetsplanerna.

I samband med att illegala bosättningar etableras uppstår risker som Nacka kommun anser behöver belysas ur ett räddningstjänstperspektiv. Nacka kommun vill därför att frågan ska finnas med i handlingsprogrammet.

Nacka kommun ser idag över möjligheter kring hur man kan förbättra dialogen med kommunens medborgare kring otrygghet och olika former av utsatthet. Den nya polisorganisationen har också ett uppdrag att utveckla medborgarlöften. Att även SBFF blir delaktiga i att utveckla medborgardialoger skulle väsentligt öka kvalitén på dessa och kan med fördel lyftas fram i handlingsprogrammet.

Med beaktande av ovanstående synpunkter tycker Nacka kommun att förslaget till nytt Handlingsprogram för perioden 2016-2019 är fullgott och kommer att utgöra ett bra stöd i det förebyggande arbetet med att minska antalet händelser i kommunen.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Mats Bohman
Administrativ direktör

Kommunstyrelsen

SOU 2015:78; Upphandling och villkor enligt kollektivavtal

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över SOU 2015:78, upphandling och villkor enligt kollektivavtal.

Sammanfattning

I de kommande upphandlingslagarna som ska vara genomförda i april 2016 finns uttryckliga bestämmelser om möjlighet att ställa miljö- sociala och arbetsrättsliga krav i upphandling.

En ny utredning föreslår att det ska vara obligatoriskt för upphandlande myndigheter att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor i de fall där det är behövligt med hänsyn till den bransch som upphandlingen avser och övriga omständigheter som kan medföra risk för oskäliga arbetsvillkor.

Stadsledningskontoret anser att Nacka kommun bör yttra sig och därvid lyfta följande aspekter:

Ärendet

Utredningen om upphandling och villkor enligt kollektivavtal lämnade sitt delbetänkande den 1 september 2015 och i detta dels lagt förslag om hur krav på villkor enligt kollektivavtal kan föras in som uttryckliga bestämmelser dels analyserat för vilka kontraktstyper sådana krav kan göras obligatoriskt och vilka villkor som kan omfattas av ett sådant obligatorium för respektive kontraktstyp.

Nacka kommun är inte remissinstans men stadsledningskontoret anser att kommunen bör yttra sig. Ett yttrande måste vara inne senast den 2 november 2015.

Det finns redan i dag möjlighet att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor. Den möjligheten har dock endast utnyttjats i begränsad omfattning. Enligt utredningen kan upphandlande myndigheternas försiktiga inställning till att beakta arbetsrättsliga hänsyn troligen härledas till att det rått stor osäkerhet dels om hur dessa hänsyn ska tas dels vad som varit rättsligt möjligt. Utredningen menar att de nya direktiven innebär en skyldighet för medlemsstaterna att se till att miljö-, sociala- och arbetsrättsliga villkor beaktas vid offentlig upphandling.

Utredningen konstaterar att det är möjligt att införa bestämmelser om att villkor i enlighet med kollektivavtal ska ställas i offentlig upphandling, men att det är komplicerat med hänsyn till den svenska arbetsmarknadsmönster. Kollektivavtalen är inte allmänt tillgängliga för andra än de avtalsslutande parterna själva och deras medlemmar, medan upphandlingslagstiftningen ställer krav på bl.a. transparens och förutsebarhet.

Förslag i utredningen

Utredningen bedömer att det inte är tillräckligt med ett frivilligt regelverk för att säkerställa att myndigheter faktiskt uppställer arbetsrättsliga kontraktsvillkor när det skulle behövas. Därför anser utredningen att det bör vara obligatoriskt för upphandlande myndigheter att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor när det finns risk för oskäliga anställningsvillkor. Sådana villkor ska ställas när det är behövligt.

Utredningen föreslår att det ska vara Upphandlingsmyndigheten som ska bedöma såväl när det ska vara obligatoriskt för de upphandlande myndigheterna att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor som vilken nivå som ska gälla för dessa villkor, det vill säga utforma villkoren som de upphandlade myndigheterna ska använda. Det är villkor om lön, semester samt arbetstid som föreslås bli obligatoriskt eftersom dessa har en central betydelse i anställningsförhållandet. Villkoren ska även gälla underleverantörer. De branscher som utredningen särskilt berör är bygg-, städ- och taxibranschen.

En upphandlande myndighet ska även kunna, enligt utredningen, ställa andra särskilda arbetsrättsliga villkor, t.ex. annan ledighet än semester, försäkringar, tjänstepension eller andra villkor för arbetet. Vad gäller sådana villkor, är det den upphandlande myndigheten som själv bestämmer de särskilda villkoren.

Att föreslå olika regler för olika anbudsgivare kan ses som negativ särbehandling av nationella leverantörer. Utredningen menar dock att denna olikbehandling är sakligt motiverad utifrån det övergripande syftet med bestämmelserna, att tillförsäkra arbetstagare skäliga anställningsvillkor.

Som alternativ till att ange särskilda kontraktsvillkor ska en upphandlande myndighet kunna ange att kontraktet kan fullgöras enligt motsvarande villkor i ett centralt kollektivavtal som

tillämpas. Även leverantörer som inte är bundna av kollektivavtal ska ha möjlighet att tillämpa de alternativa villkor som anges i ett centralt kollektivavtal.

Förslag till yttrande

Sammanfattningsvis föreslår stadsledningskontoret att Nacka kommun ska framföra följande.

Bilaga

Förslag till yttrande

Sammanfattning SOU 2015:78

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Höglund Elmstedt
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

Finansdepartementet
Enheden för upphandlingsrätt
103 33 Stockholm

Upphandling och villkor enligt kollektivavtal (SOU 2015:78)

Sammanfattning

Nacka kommun anser att det är viktigt att ställa miljö-, sociala, och arbetsrättsliga hänsyn i upphandlingar. Kommunen ser dock både lagliga och praktiska svårigheter med förslagen.

Nacka kommun är frågande till om förslagen uppnår sitt syfte, detta mot bakgrund av svårigheten det innebär att ställa kraven samt svårigheten att följa upp och kontrollera huruvida kraven efterlevs. Förslagen kommer att ytterligare tyngta upphandlingsprocessen och slå hårt mot små och medelstora företag. I stället bör det fortsatt vara frivilligt, för upphandlande myndigheter när de ser att det behövs, att ställa sådana krav.

Förslagen är inte förenliga med EU-rätten och det saknas en analys i denna del. Det är också tveksamt om det är förenligt med den kommunalrättsliga självstyrelsen att en statlig myndighet ska formulera krav som kommunerna ska använda och när de ska användas.

Det är tveksamt om Upphandlingsmyndigheten är den myndighet som bäst kan bedöma vilken bransch som bör omfattas av det obligatoriska kravet samt om Upphandlingsmyndigheten bäst kan fastställa villkoren som ska uppfyllas.

Nacka kommun anser i stället att systemet med ID 06 bör utvecklas och gälla fler branscher samt att riktsat linjer tas fram om hur information till leverantörer och underleverantörer bör spridas för att genomförande av kontraktet sker i överensstämmelse med gällande lagar, förordningar och övriga villkor i förfrågningsunderlaget.

Allmänt

Nacka kommun vill inledningsvis anföra att kommunen arbetar och prioriterar frågor som rör både miljö- sociala- och arbetsrättsliga krav i upphandlingar. Bland annat arbetar Nacka kommun vid byggentreprenader med s.k. ID 06 som är ett verktyg för att minska svartarbete och ekonomisk brottslighet.

Som exempel kan nämnas att i byggentreprenader förekommer arbetstagare från ett flertal olika branscher, t.ex. måleri, transport- och varuleveranser samt elektriker alla med olika kompetensnivåer och därmed olika lönenivåer och förmåner. Därutöver anlitas underleverantörer som har anställda eller genomför uppdrag i egenkap av egenföretagare. Företagen kan vara både stora och små. Detta innebär att det kan vara svårt, att i t.ex. en byggentreprenadupphandling, fastställa rätt villkor samt följa upp och kontrollera dessa. Nacka kommun anser i stället att ID 06 som gäller för hela leverantörskedjan, även underleverantörer, bör användas. Platschefen är ansvarig för att samtliga arbetare på platsen bär ett ID kort synligt. Från och med årsskiftet gäller krav på att varje byggarbetsplats ska ha en elektronisk personalliggare i vilka de personer som arbetar på byggarbetsplatsen ska registrera sig. Elektroniska personalliggare ska finnas tillgängliga under två års tid och Skatteverket kan under den tiden göra stickprovskontroller. Skatteverket får därigenom information om vilka och hur många som arbetar på byggarbetsplatsen och kan se om antalet anställda stämmer överens med de arbetsgivaravgifter som betalats in. Systemet kan utökas till att tillämpas även inom andra branscher.

Riktlinjer skulle därutöver kunna tas fram för hur en upphandlande myndighet informerar vinnande leverantörer om vikten av att gällande lagar och förordningar samt krav följs under avtalstiden, innehöorden av ID06 samt andra viktiga frågor inför avtalets start. Vad som informeras och hur informationen förmedlas vid ett kontraktsmöte kan då anpassas till den enskilda upphandlingen.

Även om stöd för genomförande av förslagen kommer att ges av Upphandlingsmyndigheten kommer förslagen att skapa merarbete för upphandlande myndigheter i och med att upphandlingsprocessen ytterligare tyngs och fler upphandlingar blir sannolikt överprövade. Därutöver kommer det ålliga kommunen att kontrollera att kraven efterlevs vilket blir en betungande, nästintill omöjlig uppgift. Små och medelstora företag kommer att drabbas särskilt hårt vilket går emot tidigare politiska ambitioner.

Utredningen tar upp frågan om att den kommunala självstyrelsen påverkas eftersom det kan anses innehålla en inskränkning i kommunernas bestämmanderätt då det tidigare har varit en möjlighet för kommunerna och inte någon skyldighet att ställa sådana krav. Nacka kommun menar att det är en otillåten inskränkning som inte uppvägs av vad bestämmelsen ska uppnå. Även om, som utredningen anger, förslagen har utformats på sådant sätt att det inte alltid är obligatoriskt, påverkas kommunerna genom att ytterligare resurser krävs för att genomföra och följa upp upphandlingarna och dessutom inskränks kommunens beslutanderätt. En statlig myndighet ska inte formulera de krav en kommun ska ställa i sina upphandlingar. Nacka kommun vill i sammanhanget betona att upphandlingsregelverket är och bör förbli ett regelverk som reglerar hur en upphandling formellt ska göras och den bör inte tyngas ytterligare med bestämmelser om vilka krav som upphandlande myndigheter ska ställa. Vad som ska upphandlas och vilka krav som ska uppfyllas i en upphandling måste vara upp till den upphandlande myndigheten att avgöra.

Förslagens förenlighet med EU-rätten bör analyseras särskilt hur förslagen påverkar den inre marknaden och den gränsöverskridande upphandlingen.

Nacka kommun väljer att kommentera följande förslag:

Förslagen gäller för alla tre upphandlingslagarna

Förslagen föreslås gälla i alla tre upphandlingslagarna. Lagen om koncessioner ska hållas mindre reglerat än övriga upphandlingslagar och denna ambition bör gälla även vad gäller dessa förslag.

Arbetsrättsliga hänsyn bör beaktas i upphandlingen

Nacka kommun tillstyrker förslaget om att en upphandlande myndighet bör beakta, förutom miljö- och sociala hänsyn, även arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling. Det införs således ett tillägg till nuvarande målsättningsstadgande att ”en upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn, sociala- och *arbetsrättsliga* hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta”.

Även om arbetsrättsliga hänsyn har kunnat beaktas tidigare, som en särskild form av sociala hänsyn, anges arbetsrättsliga hänsyn särskilt vilket ger en vikt till sådana hänsyn och tydliggör möjligheten att ta sådana hänsyn.

När ska arbetsrättsliga villkor ställas i en upphandling?

Enligt förslaget ska en myndighet ställa särskilda arbetsrättsliga villkor när det är behövligt med hänsyn till den bransch som upphandlingen avser och övriga omständigheter som kan medföra risk för oskäliga arbetsvillkor.

Nacka kommun anser, liksom utredningen, att det är i de s.k. särskilda kontraktsvillkoren det är lämpligast att ställa särskilda arbetsrättsliga krav eftersom kraven behöver vara uppfyllda först då kontraktet utförs.

Som utredningen tar upp kan det svenska systemet med kollektivavtal som inte är allmängiltiga vara svårt att kombinera med upphandlingsrättsliga bestämmelser om transparens och förutsebarhet, icke-diskriminering och likabehandling.

Nacka kommun anser att det fortsatt bör finnas en möjlighet, men inte en skyldighet, att ställa arbetsrättsliga krav i upphandlingar. De lagar och förordningar som gäller ska under alla omständigheter följas i alla upphandlingar, t.ex. jämställdhetslagen, antidiskrimineringslagen och andra arbetsrättsliga lagar.

Behovet att ställa arbetsrättsliga krav kan skilja sig åt beroende på vilken upphandling som görs och det bör därför vara upp till upphandlande myndigheter att avgöra när och om man vill ställa sådana villkor. Vidare uppkommer frågan om vilken rätt till insyn om löner m.m. som en upphandlande myndighet kan få. Vid en partneringupphandling finns full insyn, men detta gäller inte avseende andra upphandlingar.

Utredningen föreslår att Upphandlingsmyndigheten ska göra bedömningen av när det ska vara obligatoriskt för upphandlande myndigheter att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor. Det är dock tveksamt om Upphandlingsmyndigheten är den myndighet som kan eller bör avgöra detta bl.a. eftersom det inte ingår i Upphandlingsmyndighetens uppdrag. Kommunen ifrågasätter vidare hur Upphandlingsmyndigheten ska kunna bygga upp en erforderlig kompetens för att definiera villkor som ska fungera i alla skilda upphandlingar som kommuner gör, även om villkoren ska vara obligatoriska inom vissa branscher.

Som förslagen är uppbyggda i dag är de rättsliga förutsättningarna för hur sådana villkor kan ställas oklara. Det är bl.a. tveksamt om förslagen är förenliga med likabehandlingsprincipen eftersom man därutöver föreslår att anbudsgivare behandlas olika beroende på om de omfattas av utstationeringslagen eller svensk rätt. Därutöver behöver det klargöras i förslaget hur och vem som kontrollerar att kraven efterlevs.

Vilka villkor ska ställas i offentlig upphandling?

Enligt förslaget ska den upphandlande myndigheten ange lön, semester och arbetstid som sådana villkor.

Den upphandlande myndigheten får även ställa andra arbetsrättsliga villkor för hur ett kontrakt ska fullgöras. Det är den upphandlande myndigheten som ansvarar för att formulera de särskilda kontraktsvillkoren så att det tydligt framgår vad som avses. Vad gäller övriga villkor, då det inte är behövligt att ställa villkor och/ eller avseende andra villkor än lön, arbetstid och semester är det den upphandlande myndigheten som själv bestämmer de särskilda kontraktsvillkoren. Villkoren ska även gälla underleverantörer.

Det är den upphandlande myndigheten själv som vid varje upphandling bäst bedömer vilka krav som bör ställas och det är inte säkert att det alltid är lön, semester och arbetstid som är lämpligast att ställa i en viss upphandling. Mot bakgrund av den svenska arbetsmarknadsmodellen är det dessutom svårt att ta reda på t.ex. gällande minimilöner.

Vidare återkommer kommunen till möjligheterna att följa upp ställda krav. Hur kan en upphandlande myndighet se att anställda eller underentreprenörer faktiskt får ut angiven minimilön eller rätt antal semesterdagar. Om kontroller dessutom ska göras i andra länder där svensk rätt inte är tillämplig krävs resurser, som mindre kommuner inte har.

Villkorens nivå och hur de bestäms

De särskilda arbetsrättsliga villkoren för fullgörande av kontraktet som ställs bör motsvara den lägsta nivå av förmåner som gäller enligt lag eller kollektivavtal. Kontraktsvillkoren fastställs utifrån om det är mer förmånligt för arbetstagarna enligt lag eller centralt kollektivavtal. I de fall villkoren fastställs ut ett kollektivavtal ska samråd äga rum med de parter som slutit kollektivavtalet. Utredningen föreslår att Upphandlingsmyndigheten ska föreslå vilken nivå som ska gälla för dessa villkor.

Villkor som omfattas av utstationeringslagen ska bestämmas till miniminivån enligt den lagen.

Vidare föreslår utredningen, om det inte är uppenbart obehörligt, ska den upphandlande myndigheten i de särskilda arbetsrättsliga villkoren för hur ett kontrakt ska fullgöras ange vilka villkor som gäller när arbetet som avses i upphandlingskontraktet utförs under sådana förhållanden att svensk rätt inte är tillämplig.

Nacka kommun är i och för sig positiv till att utredningen lägger på annan myndighet än upphandlande myndigheter att göra bedömningen om vilken nivå som ska gälla för villkoren. Men fråga är om det är Upphandlingsmyndigheten som bäst kan avgöra denna nivå eftersom det inte ingår i Upphandlingsmyndighetens uppdrag.

Det tycks oklart och praktiskt svårt att avgöra när lag eller kollektivavtal ska tillämpas för att fastställa miniminivåerna, även om det är Upphandlingsmyndigheten som föreslås få ansvar för detta. Nivåerna bör kunna fastställas på ett mer transparent sätt.

Alternativa kontraktsvillkor

Utredningen föreslår att det ska vara möjligt att kontraktet i stället kan fullgöras enligt motsvarande villkor i ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare i den aktuella branschen.

Nacka kommun anser att en mer grundlig analys om förslagets förenlighet med EU-rätten bör göras och även en utförligare redogörelse om hur förslaget är tänkt att tillämpas praktiskt.

Ansvar för underleverantörer

Nacka kommun anser att de krav som läggs på leverantörerna även bör läggas på dess underleverantörer. I annat fall blir de skyldigheter som påläggs leverantörerna verkningslösa.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsen ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Sammanfattning

Nedan framgår sammanfattning av delbetänkandet av Utredningen om Upphandling och villkor enligt kollektivavtal, SOU 2015:78.

Upphandling inom den offentliga sektorn omsätter varje år omkring 600 miljarder kronor. Genom att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor om att det arbete som avses i upphandlingen ska utföras i enlighet med arbetsrättsliga lagar och kollektivavtal kan den offentliga upphandlingen bidra till att de som arbetar i uppdrag som finansieras med offentliga medel gör det med skäliga arbetsvillkor. Betänkandet innehåller författningsförslag som syftar till att uppfylla de skyldigheter och utnyttja de möjligheter som 2014 års upphandlingsdirektiv ger i fråga om att ställa villkor enligt kollektivavtal i offentlig upphandling.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (LOU-direktivet), direktiv 2014/25/EU om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (LUF-direktivet), samt direktiv 2014/23/EU om tilldelning av koncessioner (LUK-direktivet).

Utredningen konstaterar att det är möjligt att införa bestämmelser om att villkor enligt kollektivavtal ska ställas i offentlig upphandling men att det är komplicerat med hänsyn till den svenska arbets-marknadsmönstret. Upphandlingslagstiftningen ställer krav på bl.a. öppenhet och förutsebarhet medan svenska kollektivavtal, som huvudsakligen reglerar vad som gäller på svensk arbetsmarknad, normalt sett inte är allmänt tillgängliga för andra än de avtalsslutande parterna själva och deras medlemmar. Utredningen konstaterar att dessa båda system är svåra att förena. Utgångspunkten i de förslag som lämnas i betänkandet har dock varit att de förhållanden som råder på svensk arbetsmarknad i så hög utsträckning som möjligt ska respekteras samtidigt som de skyldigheter som följer av upphandlingsregelverket iakttas.

När det gäller 2014 års upphandlingsdirektiv och de regler som avser miljö-, sociala- och arbetsrättsliga hänsyn och skyldigheter konstaterar utredningen att dessa utgör en vidareutveckling av det rättsläge som följer av 2004 års direktiv och den praxis som utvecklats av EU-domstolen. De nya direktiven innebär enligt utredningen en skyldighet för

medlemsstaterna att se till att miljö-, sociala- och arbetsrättsliga skyldigheter beaktas vid offentlig upp-handling. Det konstateras också att de nya direktiven innebär en utvidgning av vad som omfattas av det så kallade kontraktsföre-målet i jämförelse med tidigare direktiv. I betänkandet föreslås att bestämmelser som gäller villkor enligt kollektivavtal ska benämñas särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor och regleras i bestämmelserna om särskilda kontraktsvillkor. De förslag som lämnas avser att gälla för samtliga tre upphandlingslagar och kompletterar lagförslagen i lagrådsremissen Nytt regelverk om upphandling som beslutades den 4 juni 2015.

I betänkandet anges att syftet med att ställa arbetsrättsliga kontraktsvillkor är att säkerställa att den leverantör som vinner anbudet ska erbjuda sina arbetstagare skäliga anställningsvillkor och att konkurrens inte ska ske med undermåliga anställningsvillkor. De förslag som lämnas utgår ifrån detta syfte och de grundläggande EU-rättsliga principer som tillämpas vid offentlig upphandling, dvs. principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, proportionalitet och principen om ömsesidigt erkännande. Utredningen föreslår att det ska vara obligatoriskt för upp-handlande myndigheter att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor i de fall där det är behövligt med hänsyn till den bransch som upphandlingen avser och övriga omständigheter som kan medföra risk för oskäliga arbetsvillkor. Den upphandlande myndigheten får även i andra fall ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor.

Vid bedömningen av om det är behövligt att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor bör beaktas om upphandlingen avser varor, tjänster eller byggentreprenader. Utredningen konstaterar att det alltjämt främst är aktuellt att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor i upphandlingar som rör tjänster, vid upphandlingar som rör blandade kontrakt med inslag av både tjänste- och varuupphandling och i varuupphandling där varan ännu inte tillverkats. Vidare ska beaktas om upphandlingen avser en bransch där det föreligger risk för anställnings- och arbetsrättsliga förhållanden som avviker från en godtagbar nivå I betänkandet föreslås vidare att det, i de fall det är obligatoriskt för den upphandlande myndigheten att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor, ska vara obligatoriskt att ställa villkor avseende lön, semester och arbetstid. Utredningen föreslår att de upphandlande myndigheterna därutöver själva får bestämma om ytterligare villkor ska anges samt vilka villkor som då anges. Sådana villkor kan t.ex. gälla annan ledighet än semester, försäkringar, tjänstepension eller andra villkor för arbetet. Villkoren ska anges uttryckligen. Det är i allmänhet inte tillräckligt att hänvisa till kollektivavtal så länge det inte är allmänt tillgängligt.

De särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkoren ska bestämmas enligt den lägsta nivå som följer av lag. I de fall villkoren i ett centralt kollektivavtal är förmånligare för arbetstagarna än vad som följer av lag föreslår utredningen att kontraktsvillkoren ska motsvara den lägsta nivå som gäller enligt detta centrala kollektivavtal. Den lägsta nivån måste anses tillräcklig för att säkerställa skäliga anställnings-villkor och för att förhindra konkurrens med undermåliga anställningsvillkor. Med hänsyn till syftet med lagstiftningen framstår det således inte som motiverat att införa ett obligatoriskt krav om villkor på en högre nivå. För villkor som omfattas av den så kallade hårdas kärnan i utstationeringslagen föreslås att nivån

ska bestämmas enligt den miniminivå som anges enligt den lagen, även när villkoren inte specifikt gäller leverantörer med utstationerad arbetskraft.

Möjligheten att ställa villkor för leverantörer som utför arbete i en upphandling med hjälp av utstationerad arbetskraft begränsas av lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare, utstationeringslagen. För dessa leverantörer kan endast villkor ställas som omfattas av utstationeringslagens så kallade hårda kärna, bland annat lön, arbetstid och semester. Därtill ska villkoren begränsas till den lägsta nivå som gäller enligt lag eller centrala kollektivavtal i enlighet med utstationeringslagen. Utredningen föreslår att särskilda kontraktsvillkor ska anges för utstationerade arbetstagare.

Mot bakgrund av att den svenska arbetsmarknadsmodellen så långt som möjligt inte bör påverkas av förslaget föreslår utredningen vidare att en leverantör alltid ska ha möjlighet att som alternativ till de angivna kontraktsvillkoren, fullgöra kontraktet enligt motsvarande villkor i ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare i den aktuella branschen. Detta bör därför uttryckligen anges som ett särskilt kontraktsvillkor av den upphandlande myndigheten.

I de fall där det inte är uppenbart obehövligt ska myndigheten också ange vad som gäller om uppdraget utförs där svensk rätt inte är tillämplig. I dessa fall föreslås att myndigheten ska ange villkor i enlighet med Internationella arbetsorganisationens, ILO, åtta kärnkonventioner. Myndigheten får också ställa särskilda kontrakts-villkor om att arbetet ska utföras enligt den arbetsrättsliga reglering som gäller där arbetet utförs. I betänkandet föreslås vidare att det bör införas ett obligatorium för den upphandlande myndigheten att, i de fall det ansetts behövligt att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor, som ett särskilt kontraktsvillkor ange att leverantören ska säkerställa att samtliga underleverantörer som direkt medverkar till att uppfylla kontraktet följer de särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor som följer av upphandlingskontraktet. Det rör sig om samma villkor som föreslås vara obligatoriska vid ställande av särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor, dvs. lön, semester och arbetstid. Om arbetet utförs där svensk rätt inte är tillämpligt bör anges de villkor enligt ILO:s åtta kärnkonventioner som följer av utredningens föreslagna bestämmelse om när svensk rätt inte är tillämplig. Även i andra fall får den upphandlande myndigheten ställa särskilda kontraktsvillkor avseende underleverantörer.

Slutligen föreslås att det ska ankomma på den upphandlings-stödjande myndigheten, från och med den 1 september 2015, Upphandlingsmyndigheten, att göra bedömningen av när det ska vara obligatoriskt för de upphandlande myndigheterna att ställa särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor samt bestämma villkoren för lön, semester och arbetstid i dessa fall. Ställs arbetsrättsliga villkor i andra fall eller avses andra villkor än lön, arbetstid eller semester som dessa definieras i utstationeringslagen föreslås att den upphandlande myndigheten ska göra denna bedömning. När Upphandlingsmyndigheten eller en upphandlande myndighet fast-ställer villkor ur kollektivavtal föreslås att samråd ska äga rum med de parter som slutit kollektivavtalet

2015-09-22

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 240

NTN 2015/776

Ökat Kollektivtrafikåkande

Motion den 15 juni 2015 av Lisskulla Zayane (MP)

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad med hänvisning till ett arbete redan pågår hos Trafikenheten i denna fråga.

Ärendet

Lisskulla Zayane (MP) yrkar på att Nacka kommun i likhet med Tyresö kommun ska erbjuda Nackas vanebilister ett gratis SL-kort under två veckor för att locka bilister över till kollektivtrafiken. Trafikenheten har sedan ett par år tillbaka en dialog med Trafikförvaltningen om denna typ av projekt. Nacka kommun var bl.a. den första kommunen i länet som kunde erbjuda de anställda ett gratis SL-kort under två veckor.

Trafikenheten arbetar aktivt för att Trafikförvaltningen även ska starta ett projekt riktat mot invånarna i kommunen. Tyvärr har personalbyte hos Trafikförvaltningen lett till att projektet inte gått vidare i önskad takt. Trafikenheten kommer dock fortsätta att bearbeta Trafikförvaltningen i denna fråga för att kunna få till ett liknande projekt som i Tyresö. Projektet kräver Trafikförvaltningens medverkan.

Förslagen i motionen

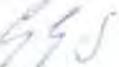
Miljöpartiet yrkar på att:

Nacka kommun i likhet med Tyresös lyckade projekt erbjuder Nackas vanebilister ett busskort under en två veckors period i enlighet med förslaget i motionen.

Enhetens utredning och bedömning

Trafikenheten för sedan ett par år tillbaka en dialog med Trafikförvaltningen om denna typ av projekt. Nacka kommun var bl.a. den första kommunen i länet som tillsammans med Trafikförvaltningen kunde erbjuda de anställda i kommun ett gratis kollektivtrafikkort under två veckor.

Trafikenheten arbetar aktivt för att Trafikförvaltningen även ska starta ett projekt riktat mot invånarna i kommunen. Tyvärr har personalbyte hos Trafikförvaltningen lett till att projektet inte gått vidare i önskad takt. Trafikenheten kommer dock fortsätta att bearbeta Trafikförvaltningen i denna fråga för att kunna få till ett liknande projekt som i Tyresö. Projektet kräver dock Trafikförvaltningens medverkan.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2015-09-22

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Tidigare projekt har delats upp så att Trafikförvaltningen har bekostat SL-korten och kommunikationsmateriel medan kommunen bekostat de enkäter och uppföljningar som krävs.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 20150908

Bilaga Motion ökat kollektivtrafikresande, 20150615

Yrkanden

Per Chrisander (MP) yrkade att nämnden tillstyrker motionen i sin helhet.

Gunilla Grudevall-Steen (FP) yrkade, med instämmande av Peter Zethraeus (M), bifall till förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med Gunilla Grudevall-Steens bifallsyrkande med avslag på Per Chrisanders yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
99-S	PW	HB

Natur- och trafiknämnden

Ökat kollektivtrafikåkande

Motion den 15 juni 2015 av Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige anse motionen färdigbehandlad med hänvisning till ett arbete redan pågår hos Trafikenheten i denna fråga.

Sammanfattning

Lisskulla Zayane (MP) yrkar på att Nacka kommun i likhet med Tyresö kommun ska erbjuda Nackas vanebilister ett gratis SL-kort under två veckor för att locka bilister över till kollektivtrafiken. Trafikenheten har sedan ett par år tillbaka en dialog med Trafikförvaltningen om denna typ av projekt. Nacka kommun var bl.a. den första kommunen i länet som kunde erbjuda de anställda ett gratis SL-kort under två veckor.

Trafikenheten arbetar aktivt för att Trafikförvaltningen även ska starta ett projekt riktat mot invånarna i kommunen. Tyvärr har personalbyte hos Trafikförvaltningen lett till att projektet inte gått vidare i önskad takt. Trafikenheten kommer dock fortsätta att bearbeta Trafikförvaltningen i denna fråga för att kunna få till ett liknande projekt som i Tyresö. Projektet kräver Trafikförvaltningens medverkan.

Förslagen i motionen

Miljöpartiet yrkar på att:

Nacka kommun i likhet med Tyresös lyckade projekt erbjuder Nackas vanebilister ett busskort under en två veckors period i enlighet med förslaget i motionen.

Enhetens utredning och bedömning

Trafikenheten för sedan ett par år tillbaka en dialog med Trafikförvaltningen om denna typ av projekt. Nacka kommun var bl.a. den första kommunen i länet som tillsammans med trafikförvaltningen kunde erbjuda de anställda i kommun ett gratis kollektivtrafikkort under två veckor.

Trafikenheten arbetar aktivt för att Trafikförvaltningen även ska starta ett projekt riktat mot invånarna i kommunen. Tyvärr har personalbyte hos Trafikförvaltningen lett till att projektet inte gått vidare i önskad takt. Trafikenheten kommer dock fortsätta att bearbeta Trafikförvaltningen i denna fråga för att kunna få till ett liknande projekt som i Tyresö. Projektet kräver dock Trafikförvaltningens medverkan.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Tidigare projekt har delats upp så att Trafikförvaltningen har bekostat SL-korten och kommunikationsmateriel medan kommunen bekostat de enkäter och uppföljningar som krävs.

Bilaga

Motion ökat kollektivtrafikresande

Mikael Ranhagen
Enhetschef
Trafikenheten

Marianne Areskog
Projektledare hållbart resande
Trafikenheten

*Motion till Nacka kommunfullmäktige 2015-06-15
Lisskulla Zayane
Miljöpartiet de gröna*

Vanebilister

Om fler reser kollektivt minskar trängseln på vägarna och med det även mindre utsläppen från bilarna. Nacka växer och med den också trafiken. För att locka vanebilister i Nacka att välja kollektivtrafiken vill vi att kommunen under en period erbjuder vanebilister ett busskort på två veckor. Vår grannkommun Tyresö har ett lyckat projekt under hösten 2014 och har därför utökat projektet denna vår.

Resultat visar att

- 82 procent använde SL-korten under testperioden
- 15 procent tyckte det var enklare att åka kollektivt än förväntat
- 80 procent rekommenderar SL efter provperioden
- 29 procent ökade sitt bussresande efter provperioden

Miljöpartiet yrkar på att:

Nacka kommun i likhet med Tyresös lyckade projekt erbjuder Nackas vanebilister ett busskort under en två veckors period i enlighet med förslaget i motionen.

.....
Lisskulla Zayane

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förebyggande av näthat bland unga

Remiss av motion den 21 september 2015 av Johan Kjellman, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Bosse Ståldal (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till stadsledningskontoret för utredning och förslag till beslut senast den 9 februari 2016.

Ärende

Johan Kjellman, Mikael Carlsson, Shahin Malak och Bosse Ståldal (NL) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 september 2015 en motion om att utbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden ska ta initiativ till förebyggande metoder för att minska näthat bland unga och att utbildningsnämnden tar initiativ till nämndöverskridande samarbete i frågan.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

Förslag förebyggande initiativ gällande näthat bland unga i Nacka

Man vet sedan länge att näthat i olika former är ett problem bland unga mäniskor. Skolungdomar kan ge många exempel på detta och det har nyligen uppmärksammats i lokal- och riksmedia.

Vi lever i en tid där IT -användning utgör en viktig del av de studerandes skolarbete och fritid. Ansvariga för skolan och skolarbete poängterar ofta vikten och betydelsen av IT/datoranvändning i skolundervisningen. Användandet har en avgörande betydelse och kommer snarare att öka än att minska. Skolledning på olika nivåer, centralt och lokalt, har ansvar för genomförandet. Nackalistan anser att skolpersonal och ledning också har ett ansvar för konsekvenserna av elevers nätanvändande i övrigt, liksom föräldrar och nämnder och samhället i övrigt.

En undersökning av Skolverket visar att mer än hälften av alla lärare anser sig behöva mer kompetensutveckling i hur man hindrar kränkningar på nätet. Riksmedia har under senare tid kastat ljuset på problemet och visat på hur hårt det riskerar att drabba barn och ungdomar under lång tid, vilket ofta inverkar negativt på skolarbetet.

Tillgången till sociala medier via nätet för med sig ett högfrekvent användande. Negativa konsekvenser av detta kan bl a ta sig uttryck i olika former av näthat som i sin tur kan drabba den enskilde mycket hårt. Det kan också till viss del förklara en stigande procentandel av flickor som mår allt sämre under sin uppväxttid. I Nacka pågår redan nu ett arbete i skolor mot olika former av näthat. Med ytterligare fokus på verksamma metoder och erfarenheter så kan Nacka nå ännu längre och flera unga slippa att drabbas. Nackalistan vill med denna motion ytterligare sätta fokus på att alla berörda nämnder är medvetna om problemet och samverkar så att arbetet mot näthat når ännu längre och minskar mängden av unga som drabbas för en psykisk bättre ungdomshälsa.

Nackalistan föreslår:

att Utbildningsnämnden, Fritidsnämnden, Kulturnämnder och Socialnämnden tar initiativ till konkreta förebyggande, verksamma metoder för att minska nähatet bland barn och ungdomar och förbättra den psykiska hälsan

att Utbildningsnämnden tar initiativ till ett nämndöverskridande samarbete i frågan, främst i samverkan med Socialnämnden, Fritidsnämnden och Kulturnämnden

Nackalistan 150909

Johan Kjellman

Mikael Carlsson

Shahin Malak

Bosse Ståldal

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Strategi för att främja ungdomars spelintressen och föreningsengagemang

Motion den 21 september 2015 av Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till fritidsnämnden och kulturnämnden för utredning och förslag till beslut senast den 9 februari 2016.

Ärende

Magnus Söderström (MP) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 september 2015 en motion om att Nacka kommun ska ta fram en strategi för att främja nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

miljöpartiet de gröna

En kommunal strategi för att främja spelintressen och föreningsverksamhet hos ungdomar

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2015-09-21

Magnus Söderström

Miljöpartiet de gröna

Det svenska civilsamhället bygger mycket på ett rikt och aktivt föreningsliv. Många ideella föreningar upplever dock att det är svårt att få människor att engagera sig i det ideella arbetet som är en förutsättning för att dessa föreningar ska kunna ha någon verksamhet. Mot bakgrund av detta är det enormt viktigt att främja ungdomars intresse för att själva starta och driva egna ideella föreningar utifrån deras egna intressen.

Sverok (Sveriges roll- och konfliktsspelsförbund www.sverok.se) är Sveriges största ungdomsförbund med 80000 medlemmar i 1200 föreningar. Sverok hjälper ungdomar att starta egna spelföreningar där de själva kan driva föreningsverksamhet utifrån sina gemensamma intressen: ofta rollspel, lajv, brädspel, e-sport eller LAN. Sverok hjälper ungdomar som annars kanske inte skulle kommit i kontakt med föreningslivet att få en möjlighet till både ett socialt nätverk och föreningslivserfarenhet. Sverok får statsbidrag och dessa går till största delen till lokala föreningars verksamhet.

I en undersökning som redovisas i fritidsnämnden ("Redovisning av undersökning av föreningar synpunkter på kommunens stöd" s. 8) framgår det att föreningar i kommunen själva anser att de har få ungdomar mellan 13-20 år som deltar i styrelsearbete eller arbeten i utskott, arbetsgrupper mm.

Andelen barn och ungdomar i Nacka som är medlemmar i Sverok har ökat från 440 medlemmar mellan 6-25 år 2013 till 459 stycken medlemmar mellan 6-25 år 2014. Andelen lokala föreningar vid utgången av 2014 var 9 stycken (Källa: Sverok).

För att fler ungdomar i Nacka ska få möjlighet att starta egna spelföreningar (eller bli medlemmar i andras spelföreningar) skulle dock en kommunal strategi tas fram där Nacka kommun mer aktivt informerar om Sveroks arbete och uppmärksammar de lokala spelföreningarnas verksamheter.

Miljöpartiet föreslår att:

- Nacka kommun tar fram en strategi för att främja Nackas ungdomars lokala föreningsengagemang inom Sveroks verksamhetsområde.

.....
Magnus Söderström

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Boenden för nyanlända flyktingar

Remiss av motion den 21 september 2015 av Khashayar Farmanbar, Anita Johansson, Espen Bjordal, Helena Westerling, Mattias Qvartsell, Zakia Mirza, Kaj Nyman, Gunnel Nyman Gräff, Kursad Orhan, Maria Lähetskangas, Andreas Falk (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till stadsledningskontoret för utredning och förslag till beslut senast den 15 december 2015

Ärende

Khashayar Farmanbar, Anita Johansson, Espen Bjordal, Helena Westerling, Mattias Qvartsell, Zakia Mirza, Kaj Nyman, Gunnel Nyman Gräff, Kursad Orhan, Maria Lähetskangas, Andreas Falk (S) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 september 2015 en motion om att det ska göras kartläggning av mark som enligt genomförandeprocessen kommer exploateras framöver, att mark som passar för boenden identifieras och att det där skyndsamt etableras tillfälliga boenden.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

Socialdemokraterna i Nacka kommunstyrelse

Bygg boenden för nyanlända

Motion till kommunfullmäktige

Alla Sveriges kommuner måste solidariskt ta emot de mäniskor som med risk för sina liv flytt till Sverige, och Nacka kommun måste bli bättre på att ta emot flyktingar. En av de största anledningarna som brukar framföras för att kommunen tagit emot så få brukar vara bristen på bostäder. Och det stämmer att bostadsbristen är ett faktum i hela stockholmsregionen. Men det måste gå att lösa och som politiker är det vårt ansvar att se till att det finns bostäder här för alla.

En av lösningarna är att etablera tillfälliga boenden på mark i kommunen som kommer att exploateras längre fram och som därför just nu står oanvänd. För att marken ska vara lämplig för boenden bör marken ligga i anslutning till viktig service såsom kollektivtrafik och skolor.

Därför yrkar vi på:

- Att det görs en kartläggning av vilken mark som enligt genomförandeplaneringen kommer att exploateras längre fram i tiden.
- Att mark som passar för boenden identifieras.
- Att det skyndsamt etableras tillfälliga boenden på den lediga marken.

Nacka den 21 september 2015

Khashayar Farmanbar (S) Anita Johansson (S) Espen Bjordal (S) Helena Westerling (S)

Mattias Qvarsell (S) Zakia Mirza (S) Kaj Nyman (S) Gunnel Nyman Gräff (S)

Kürsad Orhan (S) Maria Lähetkangas (S) Andreas Falk (S)